

అమృతం

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును

Box No. 212.

Telephone No. 2544.

పుటము ౧౬
Vol. 16

చెన్న పట్టణము 1928-వ సం॥ జూన్ నెల 20-వ తేది బుధవారము

శ్రీ విభవనాథ సంపత్కర ఆశాభవాన శుద్ధ తృతీయ

No 68

సంచిక ౬౮

అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వులకు మంచిమందు

నోవ్వుగొప్పవాకిచే వేలకువలు
యోగ్యతాపత్రములు పొందియాన్నది
తలనోవ్వుల మాన్యును. వాయువు పోట్ల
జాపును. సర్వపునోవ్వుల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెరుకుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
మరదను తొలగించును.

ఈ వామను రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నోవ్వులు తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్ని విధములగు
నోవ్వులకు సంజీవివంటిది.
మనభాగ చీటి చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా సీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండవలసినది.

అమృతాంజనం షిషో

6, 7 నంబు శ్రీకృష్ణ, మద్రాసు
శ్రీ

249, ఫ్రేరిస్ట్ర్, పోస్ట్, బాంబాయి

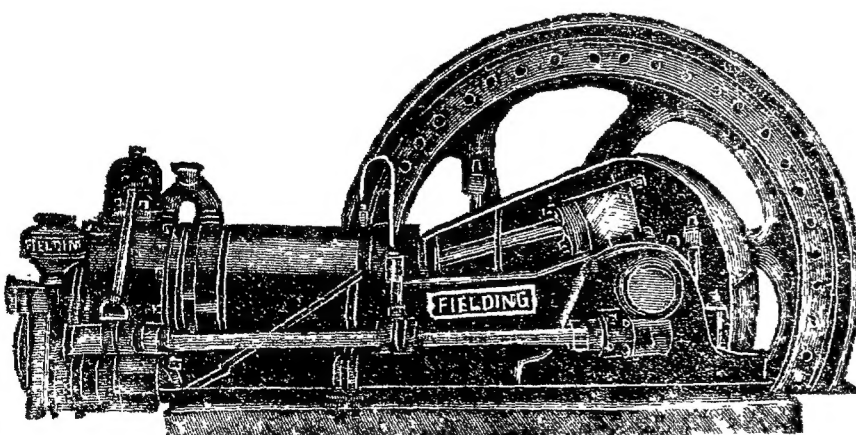

1. పనితగ్గించును.
2. కాలపరిమితి తగ్గించును.
3. ద్రవ్యలాభము గలిగించును.
4. చింతను బాపును.

5. వ్యవధిని హెచ్చించును.
6. సౌఖ్యమును కలిగించును.
7. ఇంటిఖర్చులను తగ్గించును.

దానిని మీరు ప్రయత్నించి చూచితిరా?

ఫీల్డింగు క్విక్ స్టార్టింగు కెమిషన్లు కూడాయిలు యింజను

యిది రెండేనిమి
షములోనే వేసర
యిజర చల్లనితీరి
లోనుండగనే స్టా
ర్టలగును. కొల్లు
స్టార్టింగు యింజను
లకు వుండే అసా
యములు ఏటికి
లేవు. లోడులాగు
టలో గాని చము

ఖర్చు తక్కువ అగుటలో గాని సమయం పోవుటలోగాని, దీనిని మించిన యింజను యీ
మార్కెట్టులో లేదు. అన్ని సామానులున్నా, విక్రీలి తెురుగలవిన్నీ, బలముగలవిన్నీ
అయివున్నవి. వేలకొలదిలీ రృక్తికరముగా పనిచేయుచున్నవి. ధరలు అతి సరసము
6 మొదలు 75 గుర్రముల వివరములను మ్హకులోనిద్దముగా నున్నవి. 586

సోల యేజంట్లు:— డి. యల్. శాస్త్రి అండు కో,

(బాంబే—మెయినురోడ్డు, విజయనగరము.)

12, తంబుచెట్టివీధి, మదరాసు

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars and Railway fare Certificate on 2 annas stamp. Apply For:—Central Telegraph College, Nai Sarak Delhi.

4800

నెల 1-కి రు 40 వేరను మీద ఏకెంట్లు కావలెను.
ఆర్డినైజింగు సూపరెంటెంట్ల డెంట్లు
యెస్. ఆర్. ఏ. గుర్రగారు, కావలి శ్రీ
చావలి కేసుయ్యగారు, కన్నా, విజయనగరం.

సాముద్రికము

మీ రెండరచెట్లయొక్క రేఖలకు శ్రద్ధపహితముగా
2 తెల్లకాగితములపై నరగా కరబములు డ్రాచిరి అతి
నిశ్శబ్దము మాకుపంపినచో మీశీవితముయొక్క సామదాతక
లములు ఆనగా కేరసౌఖ్యము, నివసంపాదన, కళత్రము,
సంతానము, ఆవ్యోగము, శీనము, మొదలగు ఫలములు
వ్రాపి ని-పి-అర్చులలో రు 2-4-0లకు పిపిగా పంపెదము. అది
మీకువచ్చిన పిమ్మట శీవితాంతమువరకు ప్రతిసారి ఫలములు
వ్రాయుటకు రు 10 లు అనును.

నివరములకై యాగిగవ చిరునామాకు వ్రాయుము.

హిందూ సాముద్రిక నిలయం

గోపాలపురం, కొత్తపేట పోస్ట్, (మూర్త్యుగోనావర్యు,

ఇందుకు కంబుసాపనచేసిన రెండుపంపులవలనండియే యెడ తెగకుండా ముట్టచే కరణ్యమై బాధ్యపడితువనగుట కలసింది

నది. వలయు ద్రవ్యాధికము యాచింత నవకాశము గూడ యింత వరకు చిక్కిరియడలేదు. "నేను జయజయంది బిగులయే వచ్చినప్పుడు "అంటూ

అయితే కట్టుబడి అయి స్వామివర్తివ సమయమున ఈ రామనగరపు ఆవరణ నుండి యిక్కడ యిక్కడ

యిట్లు వ్రాసిరి. "చివరకు రామనగర అను పేరును సార్వక వరమిట్లై శ్రీరామాలయము కట్టుబడి అయి పంపిణీ శ్రీ

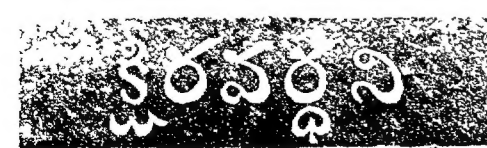
రామాలయములు కావని యెరుగవలయు ? ఇట్టి మహావాక్యములుగల మహానీయుని నామము ఆం

ధ్రవేద మొదల సార్వకమునీయు బెట్టుకే వారి యుత్సాహము మార్గము ననుసరించుటవల్లనే అనగా వారి రామనగరము, వారి

దీక్షింపు గుంటూరులో నొకస్థానికయత్నమును బెజవాడ కిలాదిగ్రహ సంకల్పమును జరుగరాదని నే ననుకొని గోపాల కృష్ణయ్యగారియొడ ఆంధ్రమహాజన తెల్లరతును గల యభిమాన

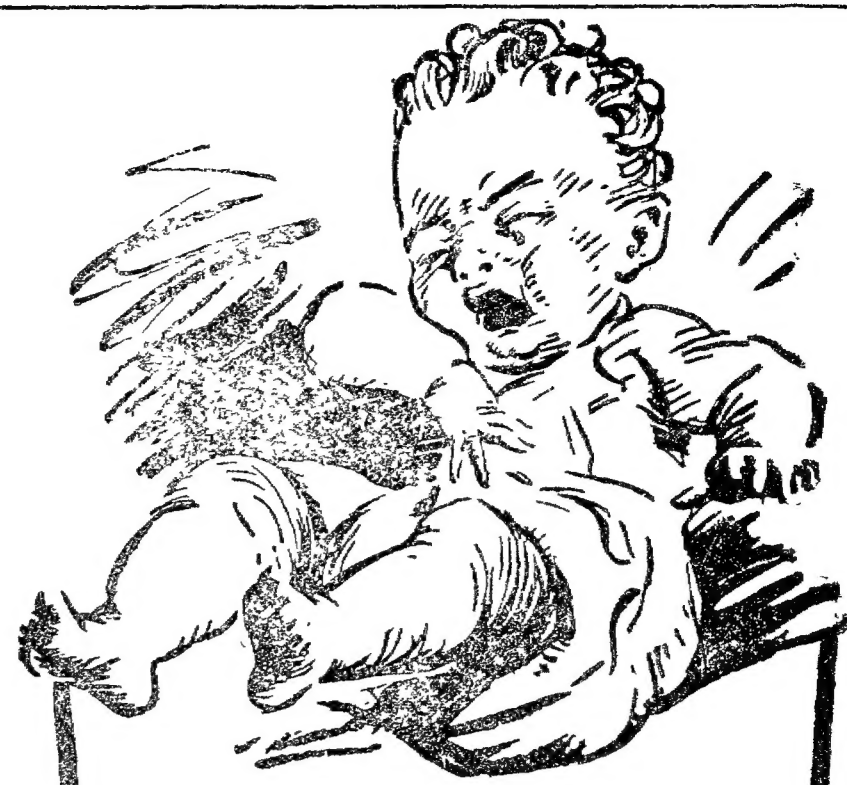
గుమ్మడిదల వెంకటసుబ్బారావు, బెజవాడ, 17-6-28.

అనేక యోగ్యతాపత్రములను బంగారుపతకములను పొందిన ఆయుర్వేదధూపణనోరెరామశాస్త్రి ఎ.కె.సి.సి.వారి

తల్లులకు ప్రసవమును వృద్ధిచేయు దివ్యామృతము, వధ్య ములేని తియ్యనిరసాయనము. దీనిని తల్లులు నేనించుటచే పిల్లల

క్షీరవర్ధకాని లాబరేటరీ అందు ఆయుర్వేదనిలయము, బెజవాడ.

అతడు, ఏడ్చెను, ఏడ్చెను, ఏడ్చెను.

ఏలనన, పాపము, ఆచిన్న బిడ్డ, సరియైన ఆహారము లేక, ఆకలితో పనిపోవుచున్నాడు. ఆతనిలోనికి ఏమియు తెలియదు. ఆతడు తాను

ఈవిధముగా మిమ్మల్ల నపాయముల పాలనార్చుచు. చేతితోతాక బడక డబుల్ డబ్బులలో నీలుచేసి పంపబడు, పరిశుభ్రమైనట్టియు, కుభ కరమైనట్టియు 'గ్లాక్సో' వాడుచు.

Glaxo

ప్రెసిడెంట్ యంగు అండ్ కో, లిమిటెడ్ (ఇంగ్లాండులో ఇంకొక్కరైన ఏయిదైన) నపాలెట్ట నెం. 40, మదరాసు.

570

అమృతలూరు

జూన్ 18:—ఈ గ్రామమున నిన్న సాయంత్రం 8 గం టలకు శ్రీయుత ఆలపాటి వెంకటకృష్ణయ్యచాదరిగారి యాధి

1. స్వార్థత్యాగియై నిద్రపమాన దేశభక్తుడును అగు ఆంధ్రరత్న గోపాల కృష్ణుని నిర్వాణమున కెంతయు చింతించు వారి చిదకుటుంబమునకు నూ సానభూతిని తెల్పుచు వారి యా

2. దేశీయ సోదరలగు బాబ్జోరీ ప్రజ లీనిరంకుళవర్ణు త్వమును ప్రతిఘటించి, అజనమాన ధైర్యసాహసములతో సత్యాగ్రహసమరము సన్నుచున్నందులకు వారి నెంతయు నభి

బాబ్జోరీ ప్రజల సహాయార్థము అన్యథునిగోరికపై సభ యందే కొంతదబ్బు వసూలాయెను.

(ఒక విలేఖరి.)

విస్మన్న పేట

విస్మన్న పేట గ్రామపంచాయితీ మీటింగు యీనెల 17 వ తేదీవుదయం జరుపబడి యాదినని తీర్మానము ఆహాదించ బడినది

ఆంధ్రరత్న దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు వారి జీవితమునంతట దేశసేవకై వినియోగించి అసాధారణమగు దేశ

నీవచేసి నటువంటి మహానీయుడు మూడు సంవత్సరములనుంచి క్షయరోగముతో బాధపడి చివరకు 10-6-28 తేదీ ఆదివారం నాడు దయమాలిని దైవ మకాలముగ గొంపోయినందులకు

1928 సంవత్సరపు వాణిజ్యముయొక్క భవిష్యత్తు రిపోర్టు

ఈవత్సరము మియొక్క వ్యాపారాధికృతయొక్క సత్వ మునుదెలుపును ప్రపంచవ్యాపారనిబంధనతో విరుద్ధము, యీవిద్య

తగిన సలహా బొందుటకు తొందరపడుదు. పుస్తకము గరకుగాను దు ర్ గైకొనబడును. ఆలస్యము చేయరాదు. కొద్ది ప్రతులు మాత్రమే గలవు.

ప్రకాశకులు:—కమర్షి యలు భార్యార్కాస్తురిపోర్టు 1928 ప్రపంచములో వ్యాపారసంస్థలన్నియు యీ రిపోర్టు నుపయోగించుచున్నార.

ఇంగ్లాండునందును ప్రాగ్దేశములందును నపైదారులు —స్మితు కాంటెంకంపెసి, రహాలపెట్టె నెం. 2056.

బొంబాయి (యండియా)

శ్రీ రామమోహన ఆయుర్వేద

కళాశాల, బెజవాడ

ఈ కళాశాల 1928 ఫిబ్రవరి 1 లో జూలై తేదీన ను
అల రెవెన్యూను. నూతనము చేరదలచిన విద్యార్థులు యీ
నెల 25 వ తేదీకి కళాశాల ప్రథమ పరీక్షలకు లగు ప్రతి కృషిచే
చావలసిగానికి దరఖాస్తులు పంపవలయును. జూలై మొదటి
వారము ముగియులోపల ప్రాతి విద్యార్థులను క్రొత్త విద్యా
ర్థులను కళాశాలలో చేరవలెను. వీరదివిద్యార్థులకు వాద వచ్చి
నవివృత్తు వారి యోగ్యతనుబట్టి సత్రములు మొదలగు చాని
యందు సాధ్యమైనంతవరకు తగు సౌకర్యములు చేయబడు
చున్నందున.

గవర్నరుపేరు } సి. రాజగోపాలాచార్య
బెజవాడ } వి. ఏ., వి. యల్.
32-6-28. } (పెన్ డెంటు)

అదృష్ట మెదురుచూచుచున్నది.

Table with 4 columns: Amount (రూ 55,000), Description (బహుమతులలో గెలుపొందుదు), Prize (మొదటి బహుమతి రు. 20,000), and Odds (రెండవ 10,000, మూడవ 5,000). Includes a table for ticket counts (రూ 1000 బహులు 5, రూ 100 బహులు 25, రూ 500 5, రూ 50 50, రూ 200 25, రూ 25 100).

"సెక్స్ పెరల్" 30-6-28 న తేదీ తదుపరి
వివాహితులైన ప్రతిమానవుడును, స్త్రీయును నేరించ
దగినది. అది ఒక సవ్యాసితే తనూరొనర్చబడిన అమూల్యప్ర
సాదము నోటితో వేసుకొనినచెలకే, ధారాశక్తిని అమిత
ముగా పొందగలరు పాలలోనండి, ఆలాలని నిత్యము త్రగిన
పక్షమున నిర్వహింపక గొనియిది రక్తమును పశుభవమును.
నిష్కర్తమును బాగోట్టును. గ నేరే నా, కిఫిలీస్, నుఖసంబంధమైన
వ్యాధులకు నయమొనర్చును. మిమారు కొగిన జీవితవర్ధం
తము సరిపావును గ్యూరింటిగా కృత్రికొందగలరు. 8 నైజాలలో
కొరకును రు 10, రు 5, రు 2-8-0. 4810
రు 10 లకు కొనినవారలకు 4 నెంబర్లు గు 5 కు కొనిన
వారలకు 2 నెంబర్లు, రు 2-4-0 కొనినవారలకు 1 నెంబరు యవ్వ
నినును. ఈ త్రుమును ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను.

సెక్స్ పెరల్ కంపెనీ
SEXPEARL Co., SOLAN—(Near Simla.

జింద జూల మ హింద జూలము

ఈ గ్రంథములో జరిగిన గాఢహృదయ ప్రభావము, అంగ్ల ఇంగ్ల
రాలము, ముంత్రాస్త్రము, ధూతవైద్యము, యంత్రములు, చీట్లు
చేక తమనామము, విశోదవిద్యలు మనుష్యుని మాయమచేయుట.
నూడిడిచెట్టును ప్రజ్ఞించుట, జాముతో సమాధియగుట, శరీరము
తేని తలచేత మూట్టాడించుట, గాలిలో నునువ్వని నింపుట మొద
లగు విచిత్రము లున్నవి దీనిచే మేజిక్ చేయగలరు. నెల రూ 4.
Mesmerised Talisman సంబంధి దీనిధరించిన విశ్వవ్యవహారము;
ఆరోగ్యము, బలము, ధనలాభము, తెలివి, అదృష్టము నిచ్చును
తన చేతులను. వ్యాపారమున లాభమునుచ్చును. అనేక మంది
మేజిక్ పొందినది. 688 1-8 రూ 1-8, 12-8 రూ 1
8, ఆర్. జవారనంబాగోడును. లింగ్లీ, గుంటూరుగూట్ల.

ఆయుర్వేదావధ రత్న రత్న

చరక చికిత్సాస్తానము రు. 6

ఆంధ్రవైద్యరత్న వల్లి రు. 2, భవ్యవైద్యరత్న రు. 2.
2048) బాగ్ న శ్రీరామ కృష్ణమూర్తి, బెజవాడ.

నువర్త నుందరర నము

సమాధులను ఈ పు
తవి. ఈ కేరీ వేజా
వందరరత్నముగాకే కనిపెట్టబడినది. ఎటువంటి సమాధి
యైనను నుడుచ్చును. ఇకాదెకను అనవసరము. 80 ముత్రము
చ్చు. 8/ హనువిధము ముఖాంతో కందరమును 21-6
తి ఆర్ రిపొయవళాం బాగ్ న, కృష్ణ.

స్థానిక సంస్థలు

హిందూ దేశములో, హిందూ మనామృతీయ యగ
ములలో గ్రామపాలన ప్రజలవాస్తవముల దుండెను. గ్రామము
నకు వలయు సౌకర్యములు, బాహ్యోదకములు, రోదానాలు,
విద్యుత్ వైద్యము, గ్రామములు గ్రామములో వసూళ్లతో సర
వేయించుకొనెడివారు. గ్రామముల పండుగలు, గ్రామముల
సత్రిములు చావములు విశోదములు, మొదలగు సకలకార్యములను
గ్రామముల చందాలములగు జనగుండెడిది. రాజ్యము
ఉన్నతి విద్యలు; రాష్ట్ర రాదాయలు మొదలగు మహాకార్య
ములను చేయుచుండెడిది. ఇందులకుగాను వేరేపన్ను వసూలు
చేయు నాచారము లేదని చరిత్ర రుజువు చేయుచున్నది.

అంగ్లేయులు పాలన ప్రారంభించి గ్రామసంఘములకు
సళిం చేసిరి. గ్రామములపై ల్యాండు సెన్సుకు విధించిరి. గ్రా
మములలో పాతపంచాయితీ జరిగేవలకు గ్రామములకు చందాలు
లిప్పినవికావు. ప్రతిగ్రామములో యాపాయికి లెజిస్లేషన్
వసూలుచేసే ల్యాండు సెన్సుకు గల ప్రతిభుగ గ్రామములలో
ఖర్చుచేయబడలేదు. లాద్దరిప్పక హిందూ దేశమునకు వైస
రాయగారున్న కాలంలో స్థానిక సంస్థల చట్టము నిర్మించ
బడినది.

ఈ చట్టము ప్రకారము జిల్లాబోర్డులు, తాలూకా బో
ర్డులు, విలసిల్లెను. ఈ చట్టము ప్రకారము గవర్న మెంటువారు
తమ బాధ్యతను వదలివేసిరి. వైద్యము, ఉన్నతివిద్య, ప్రాథ
మికవిద్య, రావాడలు, బాహ్యోదకములు, ఆరోగ్యము, అది
ప్రజోపయోగ సంస్థలకు గాను ప్రజలకుండి వేరేపన్నులు
వసూలుచేసి, యావన్నుల ఖర్చును, అధికారమును, ప్రజల
యంతే యుంచెరి. రిప్పక ప్రభువుగారి చట్టము 80 సంవత్స
రములు అమలులో నుండెను.

1920 ఫిబ్రవరిలో మద్రాసు చట్టనిర్మాణ సభవారు మ
ద్రాసు రాజధాని స్థానిక సంస్థల చట్టమును ప్రసాదించిరి.
ఈ చట్టము గత 7 సంవత్సరములనుండి మన రాజధానిలో నమ
లలో నుండెను. ఈ చట్టములో ననేకలోపము లుండెనని
యనుభవము గలవారు చెప్పియుండిరి.

- లోపములు (1)
(1) మద్రాసు గవర్న మెంటువారి అధికారము, కలక్ట
రుగారి సర్వాధికారములు, బోర్డు పనిని అలంకరము
చుండెను.
(2) అడిల్టర్ల సాధు. గవర్న మెంటువారిచే యేర్పాటు
చేయబడిన అడిల్టర్లకు సంబంధించిన బోర్డు రాష్ట్రము మొ
త్తమమీద కలబడెను.
(3) తాలూకా జిల్లాబోర్డులు స్వేచ్ఛవ్యవహారములు.
(4) నామినేషనులు.
(5) ధనలేమి.
(6) జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులయొక్క పలుకుబడి హెచ్చి,
తెలిస్తేటివు కాన్సిలు మొదలగుట.
(7) తాలూకా బోర్డులు కులకక్షులపాలగుట.
(8) గవర్న మెంటు జి. ఓ. లు. చట్టమున కపారము
కల్పించుట.

ఈ లోపములు గుజించి, అనేక చర్యలు, సవరణలు
చెప్పి పురాసనభలో నూరింపబడిన అందుచే గవర్న మెం
టునా రీచట్టమును ప్రకటించిరి. ఇందుగల లోపముల నెల్లు
సరించిరి విచారించును.

- (1) కలక్టరు, గవర్న మెంటులయొక్క అధికారము
ఇవలన కలక్టరు బోర్డు తీర్మానములమీద అధి
కారముండెడిది. కలక్టరు చెప్పకేతలలో బోర్డు లుండెడివిగా
వు కొత్తబిల్లులో కలక్టరు ప్రెసిడెంటును తీసివేయు సభికా
రము నిచ్చిరి. కలక్టరు రిప్రెజెంటేషన్ వేగోక ప్రెసిడెంటును
నియమింపవచ్చును ఇక బోర్డు అధ్యక్షులు కలక్టరు పాదాక్రాం
తులగుట తప్ప వేరేమి నున్నది?

- (2) అడిల్టర్ల సాధు!
అనుభవములేని అధ్యక్షులు మీద పి డు గు ల వ లె
ఎకాంటులలో ప్రతి ఐటమ్ మీద జిల్లా సెట్టి వందలకొలది
అబ్జుక్టులు నెలకొలిపి నిలువయుండుట కాననగును. అందు
చేత బోర్డున కోకడిపూట్లే కలక్టరును యేర్పాటు ఇరవేకి నెల
కు జీతము రూ 500/- పెన్నును రూ 800/- నెలవులకు ఎల
పెన్నులకు రూ 100/- (ట్రావింగులకు రూ 20/-) మొత్తము
మీద వత్సరమునకు రూ 18000/- ఖర్చు. ఈ ఆఫీసుకు అధి
కాం హెచ్చి ఈ ఆఫీసు గవర్న మెంటు ఉద్యోగి యగు
టచే బోర్డులో బాధ్యతగాని బోర్డునం దభిమానముగాని
కొండక తనయువును చచ్చివట్టు సందరించవచ్చును. ప్రజా
సంస్థను ఏ అయ్యగారి చేతిలోనో ఏపిల్లెగారి యధిపత్యము
స్థానిక సంస్థలు వర్ధమగును. ప్రెసిడెంటు అధికారహిను లగు
దును.

తాలూకా జిల్లాబోర్డులు

రెవెన్యూ జిల్లాలో తాలూకా బోర్డు జిల్లాబోర్డులు వ్యవ
హారము చుండెను. తాలూకాబోర్డు జిల్లాబోర్డుల వ్యాపార
ములు వరయ్య జిల్లాలో వ్యవహరించును. జిల్లా పూర్వకార్యము
తాలూకా బోర్డుల కి జిల్లాబోర్డుల వ్యవహారముల నప్పగించవల
యునని గ్రంథంలో వ్రాసెను. తాలూకాబోర్డుల నెత్తి
జేరి జిల్లాబోర్డునే యుండు నూతన నూతనవిలువయుండెను నలు
గురు తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులు చేయువలకు నొక ప్రెసి
డెంటు చేయగలడా? తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షుల మొదట్ల ఎల
వెక్కు అధికముట. వీరినూనే వచ్చి ఎక్కివచ్చిటివు ఆఫీసుకు
జీతము చవుకగనుండు సన్నచో నవ్వల? జిల్లాబోర్డులో స్థాం
డింగు కమిటీలను స్థాపించుదురు. ఏమి జిల్లాబోర్డువలెగాని అవ్య
తుల కెట్టి అధికారము లేదు. ఈ కమిటీలు రాష్ట్రీయ యా
ద్యోగుల హస్తముందుంచుటచే జిల్లాప్రజల కెట్టి సదుపాయ
ములు జనుగు నాశలు గానిపించవు.

నామినేషనులు
ప్రధానముంత్రి యవస్థ వర్తింపకరముగాను. నామినేషను
లుండకూడదు. చిన్న పంథుములకు ప్రాతినిధ్య మొందవలయును.
సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము చేయు అత్యుములకు వ్యతిరేకము. అం
దుచేత అసావాదితో బ్రహ్మ యని యొకనూతన నూత్రమును
కనిపెట్టివారు. ఎన్నికలలో పంచములు, మహమ్మదీయులు,
క్రైస్తవులు, జిల్లా మొత్తముమీద నెట్టుయు, ఎన్నికలలో పని
చేయుటయు, కష్టముగ నుండును. అధ్యక్షులుగా నుండువారి
వాక్రయిం, వారివలన యీ ప్రత్యేక సంఘములు నేటి వ్యా
తంత్ర్యముగూడ బాగోట్టుకొందురు. విద్యావిహీనులకు సభికసం
ఖ్యాతులగు వోటర్లు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యులగు అధ్యక్షులు పదిమందికి
వోటుచేయుటలోను, తమయొక్క చిత్రములందు గాభరాపాం
దుదురు. ముగ్గురు తెల్ల వారికొక కుంచిన నామినేషనులు నిన్ను
జాతుల కుండుటయే ప్రస్తుతపరిస్థితులలో సహజము. అట్లు
కానిచో ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యములు తీసివేయుటయే కర్తవ్యము
ధనలేమి

ధనలేమిచే చేయవలసినంతవని తాలూకాబోర్డులు చేయ
నందున, తాలూకాబోర్డుల నెత్తిజేరి, నెలకు నుమారు రూ 1000
ఖర్చుల పెంచి యుద్యోగుల నియమించవలయునని యున్నది.
స్థానిక సంస్థల యభివృద్ధికొరకు వచ్చు అదాయమును బిల్లులో
మాపరయిరి. తాలూకాబోర్డుల నెత్తిజేరి యంతలాభముమాపి
ఎంత హెచ్చుపనిచేయగలరని యూహించ నలసెగాదు.

బోర్డు అధ్యక్షుల పలుకుబడి
కాసనభలో నెగ్గవలెనంటే జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులుగా
నుంటే నుగువు. అందుచేత బోర్డు అధ్యక్షుని అప్రస్తావనాని
చేసి బొమ్మకు చేయవలెను. నెల రాజకీయబిల్లు యొన్న
దో తెలియవారు. అధ్యక్షులబలు క్లింబాలంటే జిల్లాబోర్డు
ఎత్తివేసేలే నుగువుగా నంనును, అది సమంజసముగా నుం
డును.

- బోర్డు అధ్యక్షులు, బోర్డులు వాంఛించిన సవరణలు
1. జిల్లాబోర్డులను రద్దుచేసి యావ్యవహారములను తాలూ
కా బోర్డులకే వప్పగించవలెననియు,
2. కలక్టరు గారికియన్ని అధికారములను తగ్గించవలెనని
యు గవర్న మెంటువారి సంగు అవకతవక జి. ఓ. లను తగ్గిం
చవలెననియు,
3. అడిల్టర్లను తాలూకాబోర్డు నకేం చేయవలెననియు
తాలూకాబోర్డులపై గల గవర్న మెంటు అధికారమును తగ్గించ
వలెననియు నూచలను బోర్డులు నూచించిరి.

నూతన బిల్లులో గల సవరణల తిలకించినయెడల బోర్డు
లు తమ స్వతంత్రతను గోల్పోయి కేవలము గవర్న మెంటు డి
పార్టు మెంటులలో నొకటయి ప్రజలకుగాని కిక్ర్యోధులకు గా
ని యెట్టిమాకులు లేకుండజేయ సమకట్టినది. ఈబిల్లు అమలు
లోనికి వచ్చినయెడల యీ రాజధానిలో నెన్నటికి ప్రజాప్ర
బోధము జనగడు. రాజకీయకక్ష లంతయింది ప్రజాబాహు
శ్యము నిరాయుధులయ్యు ప్రభుత్వపు దాస్యశృంఖలములు
హెచ్చును.

కట్టా సీతారామయ్య,
స్వతంత్ర కార్యాలయము.

ప్రకటన

ఎలిమెంటరీ బాలికల పాఠశాలలో ఉపాధ్యాయుని ఉద్యోగమునకుగాను ప్రయినింగు అయిన హిందూకులస్థులైన ఆడవారు కావలసియున్నారు. కాబట్టి దరఖాస్తులు వారివారి యోగ్యతలు వగైరాలవిషయమై తెలుపుతూ యాక్రింద చేవాలు చేసినవారికి పంపుకొనవలెను. 4879 రాజంపేట తాలూకా } వి. పట్టాభిరామరెడ్డి, బోర్డు ఆఫీసు. } (పెన్ డెంటు)

గోదావరి కృష్ణజిల్లాల
రీ నెటి లెంటు

శ్రీయుత టి. ప్రకాశంగారి 9 వ వ్యాసము
రయిల్ల బుణబాధ

నెటిల్లెంటు ఆఫీసరు రిపోర్టుయొక్క 88 వ పేజీలో రయిల్ల బుణబాధగూర్చి వివరముల నిచ్చుచు పదవ వివరముల కార్యమెదియును జూపలేదు. అనగా, బుణమొత్తములో 100 కి 1 వ వంతు వ్యాజ్యపు ఖర్చులని యత డేవిధముగా జేయించెనో చెబువలేదు. కాని 14 వ ఆశుబంధములోని వివరములను బట్టి జూడగా నెటిల్లెంటు ఆఫీసరు అనుసరించిన మార్గము స్పష్టపడగలదు. రయిల్లలో 100 కి యొందగు బుణములు లేనివారో బుణము ఆస్తి మొత్తములో 100 కి యొన్న వంతో, నిర్ణయించుటకు, నెటిల్లెంటు ఆఫీసరు 71 డెల్టా గా ముములయొక్కయు 8 ఉన్నత ప్రదేశ గ్రామములయొక్కయు కొందరు రయిల్లలనుండి వాఙ్మూలమును దీసికొనెను కాని నూ వాఙ్మూలములను నమ్ముట కారనికి కష్టముగా దోచివేందున యత డి వ్యక్తు రి కి స్త్రీ తన కా దస్తావేజుల నాధారముగా తీసికొనెను. కాని, దస్తావేజులలో పేర్కొనబడిన పార్టీచేతనే సదకదస్తావేజు వ్రాయబడినట్లుగా తగినసాక్ష్యముండిననెగాని దస్తావేజునందలి వివరములను పూర్తిగా నమ్ముటకు వీలులేదు. ఇదిచెలిసికొనబడినవిమ్ముట గూడ సదకదస్తావేజు నిజమయినదో కాదో రూఢిపడవలెను. ఒక్కొక్కప్పుడు దస్తావేజులో పేర్కొనబడిన పార్టీతోనట్టి దస్తావేజున్నట్లు వ్రాసి యుండలేదని కోర్టుయొందుట తప్పుటయొక్క యెదుకపార్టీ పై దొంగతనపు నేరముగూడ ఘోషించుటకు దెలిసిన విషయము ఇంతేగాక తనభాదస్తావేజులు కొన్నియరుడైతము; తోలో పాంతుకారీగా రిజిస్ట్రీ గావించబడుటగూడ మనకు దెలిసిన విషయము. ఈ కారణముచేతనే దస్తావేజు నిజమయిన దస్తావేజుగా రుజువు కాబడిననెగాని సాక్ష్యమునకు చేబడిన దస్తావేజుయొక్క నకలునంగీకరించుటకు కోర్టు కధికారములేదు. ఇంతేగాక దస్తావేజులో చెప్పబడిన రీతిగా ద్రవ్యము ఖర్చుకాబడినదని రుజువుపెచ్చిననెగాని కోర్టు అంగీకరింపదు పార్టీలయొక్క ప్రేమము కొరకెట్టియేర్పాటు లుండగా హోల్స్ వరు గారు సామాన్య వ్యాయసూక్రములనీ ద్రోసిపుచ్చి తనకు దొచిన సబు రిజిస్ట్రీలకు ఆఫీసులనుండి కొన్ని బుణపు కాబడిన రిజిస్ట్రీ దస్తావేజులపై నాధారపడుచు ఈ మాడుజిల్లాల రయిల్లల గూర్చి తనకుదొచిరితిగా నిరారణ చేయుచున్నాడు.

తూర్పు గోదావరి జిల్లాకు 1901 వ సంవత్సరమునకు తనకుదొచిన కొన్ని గ్రామములకు సంబంధించిన 1880 దస్తావేజులను, 1924 వ సంవత్సరమునకు 1181 దస్తావేజులను ఆధారముగా దీసికొనెను. ఇదియన్నియును అస్సాధితమై పోయెను. ఈ జిల్లాకే, 1901 వ సంవత్సరమునకు 60 స్వాధీన తన భూపత్రములను 1924 వ సంవత్సరమునకు 41 స్వాధీనపత్రములను దీసికొనెను. ఈ దస్తావేజులన్నియు తూర్పు గోదావరి జిల్లాకు సంబంధించినవి. ఈ కథముగానే ఉన్నత ప్రదేశ గ్రామములలో తనకుదొచిన కొన్నిటికి సబు ధించిన 822 స్వాధీన తన భూపత్రములను, 229 స్వాధీనపత్రములను దీసికొనెను. పదవ దస్తావేజులయొక్కగాని, అందలి వివరములయొక్కగాని, నిజానిజములు రుజువుకాబడుకొనలేన నెటిల్లెంటు ఆఫీసరు బుణములు ఆస్తి మొత్తములో 100 కి యొత్తముగా నెట్లయించి యీ నిర్ణయమునే యావత్తు తూర్పు గోదావరి జిల్లా రయిల్లలందరికి గూడ వర్తింపజేసెను. పార్టీ లెవకో చెబువబడుకొనలేదుగాక వారే గ్రామమునకు చెందినవారోగూడ చెబువబడలేదు. ఈవిధముగానే, కృష్ణజిల్లాకు 1901 వ సంవత్సరపు 598 దస్తావేజులను 1924 వ సంవత్సరపు 802 దస్తావేజులను, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాకు 1901 వ సంవత్సరపు 1488 దస్తావేజులను 1924 వ సంవత్సరపు 981 దస్తావేజులను దీసికొనబడినవి. ఈ జిల్లాలకు గూడ పార్టీలయొక్కయు గ్రామముల యొక్కయు నామములు పేర్కొనబడలేదు. ఈ కొద్ది దస్తావేజుల యొక్క రుజువు కాబడిన వివరములను బట్టి, తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో 86 లక్షల బేజా మొత్తము చెల్లించు 75000 పట్టాదార్ల యొక్కయు, కృష్ణ పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో 65 లక్షల బేజా మొత్తము చెల్లించు 15000 పట్టాదార్ల యొక్కయు గతి నిర్ణయింపబడుచున్నది. వీరి కేవిధమున నోచిను గాని అవకాశము గాని యొసంగబడకుండ నిట్టినిర్ణయము గావించ బడుచున్నది. ఇంతకంటె నశ్చాయ మగునట్టికొని నివసిత కర మగునట్టి యావిషయము తేలికటి గలదా? యామాడు జిల్లాలయొక్క మొత్తము బుణములో 100 కి 24 లేక 29 వ వంతు సాగుబడి ఖర్చులకును 1 వ వంతు మాత్రమే వ్యాజ్యపు ఖర్చులకును నిర్ణయించి లెక్కలను చెబుట కితియేనామార్గము? యావత్తు మద్రాసురాజధానియొక్క వ్యవసాయబుణము 99 కొట్లగూర్చి ప్రసంగించుటగాని, తేక, ఆందులో కొంతభాగము యామాడుజిల్లాలచే ధరింపబడుచున్నదో నిర్ణయించుటకు

Skin Sufferers
D.D.D. PRESCRIPTION

చర్మవ్యాధులచే బాధపడువారలకు

డి. డి. డి. ఔషధయోగము 4223

బోదెకాళ్ళకు, యగ్జిహ, ప్సోరియోసిస్, నిక్కాక, తామర, తీటగజ్జి, విషకురుపులు మొదలగు చర్మవ్యాధుల నిర్మూలించుటకు డి. డి. డి. నిర్ణయము పరమావధము. ప్రైవేటులెల్ల ఎట్టి లాభము కనిపింపదు. రోమ రంధ్రముల పూడ్చివేయును. డి. డి. డి. వాసనగలిగిన జిగటవంటి మందు కాదు. రోమరంధ్రములలో కెల్ల యింకి, విష పురుగులను తొలగించి, దుష్పదార్థముల నెల్ల వెడలగొట్టి స్వచ్ఛమైన చర్మము పెరుగుటకు తావోసంగల బంగారువన్నెగల ద్రవము.

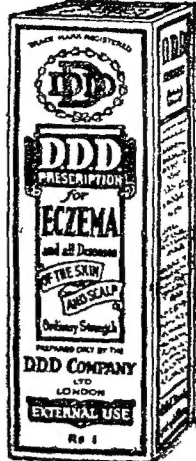
ఐరోపాయందలి డి. డి. డి. ఘనవైద్య శిఖావణు లందరిచేతను ఒప్పుదల గాబడిన యగ్జిహ మొదలగు చర్మవ్యాధుల కెల్ల డి. డి. డి. ని ప్రయోగించుచున్నారు. వెంటనే బాధ నువశమించును పూర్తిగా నివారణ చేయును. నేడే దీనిని పరిశీలించు.

డి. డి. డి. ఔషధము కెమిస్టు లందరివద్దను, ఆంగ్లేయందును దొరకును.

వల 1-కి రు 1-0-0, నేడే ఒక సీసాను కొని చికిత్స ఆరంభింపును.

డి. డి. డి. సోపును కూడ పరిశీలించు. వల రు 0-12-0.

Stocked by Spencer & Co., Ltd. and W. B. Smith & Co., Karayil Buildings, Mount Road, Madras

గాని, నెటిల్లెంటు ఆఫీసరు సామానింపలేదు. ఇంతేగాక, ఈ మొత్తములో నెంతభాగము పూర్వరూపంబునందొనరికే భాగము ప్రొత్తవారికి సంబంధించినదో, అందుకు వడ్డీతేటువంతో, యావిషయములగూడ నిర్ణయింపబడవలెను. బ్రిటిష్ ఇండియాలో 40 లేక 50 సంవత్సరములక్రిందనున్న 470 కొట్ల బుణమొత్తమును 800 కొట్లకుపైగానున్నదని గెరర్ మెంటు రిజిస్ట్రును బట్టి చెలియుచున్నది. ఇవి యన్నియు నిర్ణయింపబడకుండ 1901 వ సంవత్సరముయొక్కయు 1924 వ సంవత్సరముయొక్కయు కొద్దిదస్తావేజులనుండిమాత్రమే లెక్కలన్నిటిని నిర్ణయించి వానిని మూడు జిల్లాలయొక్క ప్రజలందరికి వివరింప జేయుట యెట్టి వ్యాయము? రయిల్లయొక్క 1928 వ సంవత్సరపు సాగుబడి ఖర్చులను నిర్ణయించుమార్గ మొక్కటిమాత్రమే గలదు. బహిరంగవారణ జరుపబడి ప్రతి గ్రామరయిల్లలకును ఆవకాశ మొసగబడవలెను. భూమియొక్క గాని పంటయొక్క గాని ధర పొచ్చుటయును, భూమి తనకామిన పొచ్చు బుణము వాందగులకు టయును, రయిల్లయొక్క లాభములేయని భావించబడుచున్నట్లు బుణ మొత్తములో నెంతభాగము సాగుబడి ఖర్చులకు మాత్రమే వినియోగింపబడినదో సరిగా నిర్ణయింపవలసిన యవసరములేక సాగుబడి ఖర్చులు సాధారణముగా పెరుగుచున్నవి. యమగూర్చి హోల్స్ వరు గారు కొందరు వ్యక్తులనుండి స్వయముగా కొన్ని వివరములను దీసికొని నట్లుగా తెల్పుచు, 100 కి 150 వంతున సాగుబడి ఖర్చులు పెరిగియున్నవని అంచనా గట్టిరి. దీనికిని బుణముల మొత్తములకును భేదముగలదుగాన నీ విషయము గూర్చి ప్రత్యేకముగా మచ్చటించవలసి యున్నది. 79 గ్రామముల రయిల్లలయొక్క అంచనా ల పై పూర్తిగా నాధారపడుట కష్టముగా దోచివేందున నెటిల్లెంటు ఆఫీసరు అంతకంటె నెక్కువ విశ్వసనీయములగు వివరములను సహజంబ ప్రయత్నించెను. వ్యవసాయపరిపత్తిసంఘములకు కొన్ని గ్రామములను దీసికొని సభ్యులయొక్క ఆస్తి స్త్రీలుమెట్లనుండి, మొత్తములో 100 కి యెంతభాగము బుణమొత్తము నిర్ణయింపబడునని యితడు నమ్ముచున్నాడు. ఇందుకొంతు డెల్టా గ్రామములకు కృష్ణలో 585 సభ్యులగు 9 సంఘములను, పశ్చిమగోదావరిలో 727 సభ్యులగు 9 సంఘములను, తూర్పు గోదావరిలో 688 సభ్యులగు 6 సంఘములను దీసికొనబడినవి. ఈ విధముగా నే ఉన్నత ప్రదేశ గ్రామములకు, కృష్ణలో 188 సభ్యులగు 4 సంఘములను, పశ్చిమ గోదావరిలో 260 సభ్యులగు 2 సంఘములను, తూర్పుగోదావరిలో 111 సభ్యులగు 5 సంఘములను దీసికొనబడినవి. ఈ సంఘములయొక్క సభ్యులు నిబంధనలప్రకారము, ఆస్తి స్త్రీలుమెట్లను, బుణముల మొత్తములను, చెలిపియుండురు. ఆస్తి మొత్తమునండి బుణ మొత్తము కొట్టివేయగా విగిలిన నివమొత్తము ఆదాయము క్రిందచేర్చబడి లెక్కలు గట్టబడినవి. ఎక్కువ విశ్వసనీయముగు అంచనాచెల్లుటకు ఈమార్గమునసరింపబడినది. పరపతి సంఘము లింకను ప్రారంభదశలోనే యున్నవనియు రయిల్లల

కివి నిజము సాయమొనర్చబడుననియు నెల్లచే నంగీకరింపబడియున్నది. ఈసంఘములయొక్క సభ్యులగు కొందరు వ్యక్తులచే నొసగబడిన ఆస్తిబుణముల వివరములనుబట్టి మూడు జిల్లాలయొక్క 225000 పట్టాదార్ల ఆదాయమునకును బుణము నకునుగల సమాధానమును నిర్ణయించుట పరియగుమార్గమని యెవ్వరంగీకరింపబడరు ఇచ్చట గూడ ఈ గ్రామము లేవో యారయతు లేవో పేర్కొనబడలేదు. పేర్లు మాత్రము చెలిసి యుండినచో, ఈవిధముగా లెక్కగట్టుటయందుగల సందర్భమును నిరూపించుటకు విశేషకాలము పట్టును. ఈసంఖ్యలు పరియగుసంఖ్యలే యని నెటిల్లెంటు ఆఫీసరు చెప్ప సామానింపదు. పరియగుసంఖ్యలే యయియండవచ్చునని మాత్రము జెప్పుచున్నాడు. ఈతని పేరువాదము కడువిచిత్రముగానన్నది సభ్యుడు తనబుణముల నెక్కువగా జెప్పుకొన నొల్లదని యితడు భావించుచున్నాడెగాని, సాధ్యమగువంతే తగ్గించి జెప్పుకొనునని యితడు భావించబడుచున్నాడు ఒకని బుణమును సాధ్యమగువంతే తగ్గించిచెక్కుటయే మానవునకు స్వాభావికమయియున్నది. సభ్యుడు బుణములపాలాడు చిన్నరయిల్లలకు చెందినవాడే యని నెటిల్లెంటు ఆఫీసరు జెప్పుచున్నాడు. రిపోర్టుయొక్క 58 వ పుటలో 88 వ పేజీలోగల ఆఖరు పట్టికయందలి 4, 5, 8, 9 వాసలలోగల యంతయును జదివినచో, పరపతి సంఘ సభ్యుడు చిన్నరయిల్లలకు చెందినవాడుకాదని స్పష్టపడగలదు. ఇట్టిపేరువాదమువలన నెటిల్లెంటు ఆఫీసరు చేల్విన యట్టి ప్రాయముప్రకారము, బుణములు ఆస్తిలో 100 కి 7 వంతు మాత్రమేయని చెలుచున్నది. 79 గ్రామముల రయిల్లలన్నిన నోటివివరము లాధరముగా జేయబడి అంచనా కట్టబడిన లెక్క ప్రకారము బుణము ఆస్తిలో 100 కి 18 వంతున చేరినవి. రయిల్లలయొక్క ఆదాయముల మొత్తముగాని బుణముల మొత్తముగాని సరిగా నిర్ణయింపబడకుండ ఈమాడు జిల్లాల రయిల్లలయొక్క యొక్కవ్యాభివృద్ధి ఈ విధముగా నిరారణ చేయబడినది. ఇదియంతయుగూడ నాద్యంతము కేవల మాహాజనితమే. సబుసందర్శ మేమియు గానరాకున్నది. ఒక్క తీర్మానమయినను గూడ నిజముగు వివరములపై నాధారపడలేదు.

NOBLE COLLEGE
MASULIPATAM.
Admissions from June 20.
Apply early.
Limited Number of seats in science.
Scholarship examination
About July 15.

రష్యా స్త్రీస్వాతంత్ర్యము

(ఒకటి వెంకటసుబ్బయ్య శాస్త్రిగారు)

రష్యాదేశమున బాల్టిక్ విప్లవము జరిగిన యభివృద్ధి మిక్కిలి పెద్దవాటిలోను. ఈ యభివృద్ధి సర్వత్రా యభివృద్ధి మొదలై, ఆరిక రాజకీయోద్యమములయందు పునఃపునః బాల్టిక్ స్త్రీలును, క్రొత్తపురుషుల బాల్టిక్ మహమ్మదీయులను పాల్గొనఁచుచున్న ప్రయోగాయతము. బాల్టిక్ విప్లవ సోషియల్ విధానము రష్యామహాత్మమేగాక ప్రపంచమున కంతటికిని ఉపద్రవకరమని పరిపదనివారు పలుకుచున్నారు. రష్యావిషయమై యనేక అభివృద్ధి ప్రకటించుటకు వీరు జురకురు. ఇటీవల జనవారీల్ సెనాటోగారు వ్రాసిన వ్యాసములవలన రష్యాదేశములోని స్త్రీలింగము లెంత తృప్తికరముగా నున్నవో తెలియగలదు. రష్యావలన వివాహ ముక్తరతేదనియు, సంతానార్థ మొక్క (స్త్రీ) యొందరి పురుషులనైన కామించుచున్నదియు ప్రకటించబడినది. రష్యా నిజముగా నిట్టి దుస్థితియందు లేదనియు, ఈ అభివృద్ధి ప్రకటించు బాతులకన్న ననేకమయములయందు అభివృద్ధి జేసియున్నదనియు వారెరుంగదగను.

రష్యా స్త్రీస్వాతంత్ర్యమునుగూర్చి భారతరక్షణిని తెలుగువలయును. ఇతరదేశములందలి స్త్రీయోద్యమములు, అభివృద్ధిని కొరచుచున్న మనవారికి మార్గదర్శకములుగా నుండెదగును. ప్రపంచమునందలి స్త్రీలందరు అభివృద్ధి నొందుచుండగా, మనస్త్రీలు వెనుకపడియుండుట వాటిగాని, భారతరాజకీయని యెంతమాత్రము తగినదికాదు.

స్తావంత్ర్య మనభివృద్ధిదేశము త్వరలో నభివృద్ధి జేయుననియు, ప్రపంచమునందు ఆ దేశమునకు వ్యతిరేకముగానున్న దానివలన జాలనియు, రష్యాదేశపు చరిత్ర ఘోషించుచున్నది. రష్యాదేశము స్తావంత్ర్య విప్లవమై, చక్రవర్తుల నిరంకుశ పరిపాలనలో కష్టములనందుచుండగా ప్రజల యభివృద్ధి విషయమై తలచువారైనను లేక పోయిరి. రష్యాదేశపు ప్రజలు చక్రవర్తుల పదభ్రష్టులజేసి ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వమును నెలకొల్పినతరువాత యభివృద్ధి కనబడినది. ఈ ప్రజాప్రభుత్వమేర్పడి 10 సంవత్సరములు మాత్రమేయైనను దేశమన్ని విధముల యభివృద్ధి నొందినదనటకు సరియములేదు.

చక్రవర్తి నిరంకుశపరిపాలనమున స్త్రీలెల్లండిరి సోవియట్ విప్లవానంతరము స్త్రీలెల్లున్నారు. వారి యభివృద్ధికి యేమార్గములను చొప్పుచున్నారు భారత స్త్రీలకు రష్యా స్త్రీ లేమిసేతుకలదున్నాడు. ఈ విషయమును విచారించుట ఈ వ్యాసముయొక్క చుట్టోదేశము.

చక్రవర్తులు-స్త్రీల దుస్థితి

రష్యా చక్రవర్తుల నిరంకుశ పరిపాలనమున స్త్రీలత్యంత దీనదశయందుండిరి. వారికి రాజకీయ సాంఘిక విషయములందు న్యాయంత్రియము కొంచెమైనను సుప్రసిద్ధము. సజాతీయమైనను, విచారితమైనను నిరంకుశప్రభుత్వముల సర్వహక్కులొక్కటే. స్వాధీనములై ప్రభువులు ప్రజలను పీడించుటచే దేశవారీద్రవ్యము హెచ్చుచు తమ పరిపాలనను స్థిరపరుచుకొనుటకు పాలనలవలనను పన్నుచున్న తంత్రములవలనను కుయుక్తులవలనను కైతికవిశాళము గలుగుచున్నది. పరిపాలనములు స్త్రీలకురూపకంక్షించుచుండునలన పెద్దపంకరముకలిగి జాతిభ్రష్టులగును. రష్యావలన చక్రవర్తుల పరిపాలనమున విడిపీమణులను విజ్ఞానములను కను స్త్రీలు కొందరులేకపోలేదు. వివిధశాస్త్రములయందును కర్మలందును స్త్రీలు గొప్పరాజములనుగలవి ప్రకటింపబడిరి. రష్యాదేశమునను కొందరుకు స్త్రీలునామములేనది. కాని యిట్టి స్త్రీలు చాలవృద్ధులు స్త్రీసామాన్యము విద్యావిహీనమై, మాధావారపరాయణులైయుండిరి తమ కుటుంబములలోనే వారికి వారసత్వపురాగలు లేకుండెను. తల్లిదండ్రులు తమకైల సమృద్ధిగానుండునది. భర్తగృహమునగూడ వారికి స్వాతంత్ర్యమును మాలులేదు. భర్తయు కుమారులు సయితము ఆమెను పిల్లలను కనుబట్టె యెర్పడిన యత్రముగ తలచుచుండెడిగాని అంతకుపై హెచ్చుగొంపము నీయుటలేదు ఈసాంఘిక, విధానముతోబాటు, చక్రవర్తుల నిరంకుశ ప్రభుత్వమువారి యన్ని కర్తులను పిల్చివేసెను.

విద్యాగంపము లేకపోవుటచే ఆరోగ్యోద్యమములు, గృహగ్రామసౌఖ్యోద్యమములను బోత్తుగా తెలిసినవారు కాకపోవుట వలనను, కడుపు నిండ ఆన్నము లేకపోవుటచే రోగములను నిరోధించు శక్తిలేనివారగుటవలనను రష్యాస్త్రీల చరిత్రాగ్రహం తట్టుకొనుటకు వెచ్చనిఉడుపులు లేనివారగుటవలనను రష్యాదేశపుస్త్రీలు హెచ్చుగా మృత్యువువారబడుచుండిరి. పసిపిల్లలు నూటికి 50 మంది చచ్చిపోవుచుండిరి నిందుజన్మములో ఆనగా 20-29 ఏండ్లలో నూరుమంది పురుషులకు 208 స్త్రీలును 30-39 ఎండులయందు నూటికి 169 మంది స్త్రీలును చచ్చిపోవుచుండిరి. రష్యాలో శాకాలమున క్షయ రోగము పీడించిన పలుకుచుండెను. పశువులకు వేరుకొట్టములులేవు. మనుష్యులందు ఇండ్లలోనే పశువులను కట్టియుంచుచుండెను. ఈప్రజల విద్యాభివృద్ధికిని రష్యారా ఆరోగ్యాభి

యాత్రీకుని త్రోవలోనున్న దక్షణదేశముననున్న చితంబరమునకు వేంచేసి, దేవళమును

సందర్శింపుడు

ఆని తిరుమంజనం

16-6-28 మొదలు 25-6-28 వరకు

దర్శనం:—25-6-28

పై ఉత్సవమును సందర్శింపబోవు యాత్రీకుల సౌకర్యార్థము, రైల్వే అధికారుల యాజమాన్యముక్రింద చితంబరం రైల్వేస్టేషన్ వద్ద టెంపొరరీగా ఇండియన్ రిఫ్రెష్ మెంటు స్టాలునేర్పరచిరి.

స్పెషల్ బండ్లవివరములకు స్టేషనులవద్ద అంటింపబడిన నోటీసులను పరిశీలింపుడు.

సాత్ ఇండియన్ రైల్వేకంపెనీ

(ఇంగ్లాండులో యిన్ కార్పొరేటుకాబడినది)

వృద్ధికిని తోడ్పడుటకు చక్రవర్తు లేమియు ప్రయత్నములు చేయలేదు. రష్యాదేశమున చాలమందిమహమ్మదీయులు కలరు ఈస్త్రీలును తదితరులవలెనే యుండిరిగాని మంచిస్థితిలో. లేరు. వీరు తమముఖములపై బురకాలను వేసికొని రంగ్రములలోనుండి చూచుచుండిరి.

పైజెప్పిన యంశములవలన రాజకీయ ఆరిక సాంఘిక స్వాతంత్ర్యము స్త్రీలకేమియు లేదనియు స్త్రీలు బానిసలుగా పరిగణించ బడుచుండిరినియు పాఠకలకు తెలుపడగలదు.

రెండవ భాగము

సోవియట్ ప్రభుత్వము-స్త్రీస్వాతంత్ర్యము

చక్రవర్తుల పరిపాలనమున నింత వెనుకపడియున్న రష్యా స్త్రీలకు న ము పది సంవత్సరముల క్రిందు జరిగిన సోవియట్ విప్లవానంతరము మిక్కిలి యశ్చర్యకరమగు నభివృద్ధిని చూపుచున్నది. సోవియట్ ప్రభుత్వముయొక్క ముఖ్యమంత్రము పురుషులకును, స్త్రీలకును సమానత్వము నంగీకరించుటయే యున్నది. రాజకీయములందు పురుషులతోపాటు స్త్రీలు ప్రభుత్వము నెరపవచ్చును. వ్యవసాయమునందు పరిశ్రమలందు స్త్రీలకు పురుషులతోబాటు పనిచేయుటగలవు సాంఘికముగాగూడ, ఆనగా వారసత్వపురాగలు, వివాహములందు, స్త్రీలకును పురుషులకును హక్కులు సమానములని సోవియట్ ప్రభుత్వము ప్రకటించినది. ఇందువలననే పురుషులతోబాటు స్త్రీలను అభివృద్ధి నొందిగలనుచున్నాడు.

రాజకీయ భివృద్ధి

సోవియట్ విప్లవానంతరము స్త్రీలు రాజకీయ పథలయందు అధికముగా పాల్గొనుచున్నారు. రష్యాదేశములో ప్రతిగ్రామమునందు, తాలూకా, జిల్లాలుందు పంచాయితీ పంతులులు ఆనగా సోవియట్లు కలవు. ఈపంచాయితీపంతులు లన్నిటిలోను 1,50,000 స్త్రీలుకలరు వీరుకాక ఆరోగ్య శాఖ, పన్నుల నిర్ణయములశాఖ, విద్యాశాఖ, పుస్తకభాండాగారశాఖ మొదలగు శాఖలందు చాలమందికలరు. ఈస్త్రీలు దేశక్షేమమునకై పురుషులకుంటే నెక్కుడు బాగరూకలతో పని చేయుచున్నట్లు స్వయముగా చూచినవారు తెల్పుచున్నారు ఇటీవల ఒక అమెరికాదేశపుస్త్రీ రష్యాదేశములో ప్రయాణము చేయుచుండగా కాంగ్రెస్సభకు పోవుచున్న కొందరు స్త్రీలమెతోను చచ్చుట జరిగించెను. అప్పుడొక రష్యా స్త్రీ యిట్లుచెప్పెను.

ఆడవారు పనిచేసినట్లు మొగవారు పనిచేయలేరు. విప్లవసమయమున మాప్రాంతముల ఒకపాతశాల తగులబడిపోయినది. అప్పుడినుండి అధికారు లెవ్వరును దానివిషయమై తల పెట్టినవారే లేరు. దానిని బాగుచేయించి పాతశాలను మరల నడుపుట మంచిదనికూడ మగవారికి తోచలేదు. కానిమేము అధికారమునకు వచ్చినతరువాత దానిని బాగుచేయించి, ప్రజలలో విద్యావ్యాప్తమునకై, తోడ్పడుచున్నాము. ఇంకొక స్త్రీపరపతి సంఘముల సాక్షన యందును స్త్రీలేమిన్నలని తెలిపినది. స్త్రీలతో నిండి యున్న యారాజకీయపంతులులు స్త్రీల సర్వతోమఖాభివృద్ధికై పాటుబడుచున్నది. వీరికృషి వలన స్త్రీల రాజకీయపరిజ్ఞాన మభివృద్ధియై ఎన్నికలలో హెచ్చుమంది పాల్గొనుచున్నారు. 1926-27 సంవత్సరమున పల్లెలలో నూటికి 30 మతునను, పట్టణములలో నూటికి 51.4 మతు నను పాల్గొని రి. స్త్రీల యొక్కయు, పిల్లలయొక్కయు విద్యాభివృద్ధి చాల శీఘ్రముగా ప్ర

లుచున్నది. విద్య ప్రబలుటవలన ఆరోగ్యము, వైద్యవిషయములు స్త్రీలు గ్రహించుచున్నారు. పూర్వమువలె చావులంత మిక్కిలముగాలేవు. రోగములకు రాజగు క్షయవ్యాధి చాలము త్తుకు ననుసరిపొయితి. రష్యా స్త్రీలు ఆకాలపువృద్ధులతో బడకుండ పల్లెలలో వైద్యశాలలు హెచ్చుచేయబడినవి నూటికి 95 మంది యీ ప్రదేశములలోనే నిర్మింపబడెను. కార్మికస్త్రీల సహాయార్థము అచ్చటచ్చట శిశుపోషణశాలలు స్థాపింపబడినవి. ఈ స్థలములందు స్త్రీలు తమ పిల్లలను ప్రభుత్వమువారి పరమచేసి తమ పనులకు పోవచ్చును. ఇంతయకాక గృహనిర్వహణమునందు స్త్రీలకు మంచికీ యొంగబడుచున్నది.

స్త్రీలలో రాజకీయ, ఆరిక సాంఘికవిషయములకు వ్యాపింపజేయుటకు ముఖ్యస్థలములందు డెన్స్ పత్రికలు స్థాపింపబడినవి. మాస్కో, లెన్సిన్ గ్రాడ్ పట్టణములందు 4 పత్రికలు కలవు. ఈపత్రికలలో 1927 సంవత్సరమున 55,000 స్త్రీలు వితఖరులుగా నుండిరి. రష్యాలో మహమ్మదీయ స్త్రీలస్థితి యిప్పుడు చాల బాగుపడినది. వారిలోగూడ విద్యా ఆరోగ్యవిషయములు, వ్యాపించినవి. స్త్రీలు మేలిముసుగులను వేసికొనుట చాల తగ్గి పోయినది.

అభివృద్ధికై స్త్రీల యాతురత

రష్యాదేశమునకు కాంగ్రెస్ సహసభ్యులము. ఈ కాంగ్రెస్ లో వివిధరాష్ట్రములనుండి, దూరమునకు చలియనక అనేకవేలస్త్రీలువచ్చిచర్చలలో పాల్గొనుచుండురు. ఒకానొక కాంగ్రెస్ సభను యీ అమెరికాదేశపుస్త్రీ యిట్లు వర్ణించినది.

‘నేను సభలో 811 స్త్రీలచేతనిధులను, 221 మంది సహాయకులను చూచితిని. వీరిలో 200 మంది చర్చలో పాల్గొనిరి. ఈ చర్చలో వారు తమ తమ ప్రాంతములలోని దుస్థితులను వర్ణించుచు పూర్వముకన్న నెక్కుడు ప్రశ్నలపొందుపడినవిని కోరిక ‘రాజకీయము’ పిల్లలు చాలమందియున్నారు. రాని పాతశాలలు లేవని యొకరు’ పరపతిసంఘమును స్థాపించి చర్చలకు పాదుచు చేయవలసివచ్చి మరెయ్యతే, ఆసుప్రభులు పెట్టమని మరెయ్యతే యిట్లు వారందరు తమగ్రామముల యభివృద్ధి యెడల మిక్కిలి యాతురతాపిరి.

తమ తమ ప్రాంత ప్రభుత్వవిధానమును వారు ఖండించి నను సోవియట్ కేంద్ర ప్రభుత్వమును వారు ఖండించుటలేదు. ఆనగా వారికి దానియందు చాల విశ్వాసమును గౌరవభావమును కలదని తెలుపడగలదు.

ఆంగ్లేయులు, అమెరికనులు మొదలగు దేశములు రష్యా సాంఘిక రాజ్యము లోకకంటకుమని యెన్ని తప్పుడు ప్రాబలం ప్రాసినను, ఎంత ప్రచారముచేసినను, ఆచరణమునందు ఆవిధాన మంత ఉపద్రవకరముగా నగుపడదు. స్త్రీల యభివృద్ధికి యింతపా బను ప్రభుత్వము పురుషులకు మరెంతపాటుపడవలయునో.

ప్రస్తుత సోవియట్ విధానమున పురుషులకువలె స్త్రీలకును సర్వహక్కులగలవు. పూర్వము పిల్లలనమ్ముచుండిరి. ఇప్పుడది యొక కేరమైనది పూర్వము గొడ్డకును వారికిని భేదమేమియు లేకుండెను. ఆరోగ్యమునపాటింపక ఆడవారు ఒక కొట్టములోనేయుంకిరి. ఇప్పుడట్లు ఒక గనెరు పిల్లలయొక్కయు, యవ్వనస్త్రీలయొక్కయు చావులు తగ్గిపోయివి. రాజకీయ, సాంఘిక, ఆరికవిషయములందు పురుషులతోబాటు స్త్రీలకును స్వాతంత్ర్యముచేసారనది పది సంవత్సరములలోనే యింత యభివృద్ధిగలిగినది. భారతస్త్రీలును రష్యాస్త్రీల యభివృద్ధినిండి గుణపాతములను నేర్చుకొనుట భావ్యము.

మిక్కిలి

వెద్ద

భాగములను మార్చుకొనుటకు
విర్యాటు చేయబడును.

4

చివర్ లెట్

తక్కువ ధరగల కారులకు వాయకుడు

పాన్ టియక్

తక్కువ ధర, మిక్కిలి శ్రేష్ఠతరమైనది

ఓకాండు

తృప్తిని గలిగించునట్టి కాదు

వాక్యహాల్

అత్యంత అమోఘమైన కాదు

నా యి దా వద్ద తివైన
వైకము చెల్లించుటకు
విర్యాటు చేయబడినది.

Simpson & Co., Ltd.

Madras and Ootacamund.

అగ్ని కుల క్షత్రియ మహాసంఘము

1923 వ సం॥ జూలై 10 న అధివేశన
లోనున్న సభ్యుల సంగ్రహము గ్రామీణులకు, పరిమితగ్రామీణులకు
నుమారు 200 వందల అగ్ని కులక్షత్రియాలకు ఆహ్వానించి సమా
వేశపరచి, ఈ మహాసంఘము ప్రవేశదేవులగా వ్రేసిన మహాసంఘ
గాన్తమునందలక్ష్యుల స్వామి వర్ణిగాలివి అధ్యక్షునిగా వెళ్ళి
కొని జయప్రసాదముగ నొక పథ జూపితి

ఈ సభయందు 1. బలసాని మారెడ్డివర్మగారు స్పీకరు
లపాడ్ మాస్టరు గాడిమెగ, 2. సంగాని అప్పన్నవర్మగారు
పాడ్ మాస్టరు పాతికొరంగి, 3. పెన్నుడి శ్రీరాములు వర్మ
గారు పాడ్ మాస్టరు ఆయుర్వేద వైద్యుల పాతికొరంగి,
4. కొప్పాడ లక్ష్మీవరసింహం వర్మగారు పాడ్ మాస్టరు లేబరు
స్కూలు ముట్టపాలెం, 5. కావాడి ధీరాజు వర్మగారు ఈసువా
సంఘ ఉపాధ్యక్షులు తాళ్ళ రేవు, 6. మాకాడ గంగరాజు వర్మ
గారు స్కూలుపైసల్ విద్యార్థి పేరవరము, 7. దువ్వూరి మూర్తి
వారాయణమూర్తి వర్మగారు కాకినాడ, 8. పొన్నమంచి లక్ష్మణ
వర్మగారు వర్మగారు పథాధ్యక్షులు తొరంగి, పిల్లకొల్ల-కృష్ణుడు

విద్య వికాసము ఈ జాతి ఖ్యాతికై మౌనమున నిలిచి, ఎలా
చింతించుకొనరాదు ఇది విధియైనది అందుకొని సభ్యులు
అభినందన. ముఖ్యోపాధ్యక్షుడు ఉపసభ్యులను పేర్కొని ఈ సభయందు
నిలిసిని గ్రామీణుల స్వయం సేవకు నడిపింపితి.

మహాసంఘము సంఘమును సమయమునకు సమయమునకు
జేతుకొని నిలువనైనది, ఈ అగ్ని కులక్షత్రియ మహాసంఘమును
బహువిధ్యుల ప్రయత్నమునంద, 9. 6-1928 నేటిని, 1860 వ సం॥
21 వ సం॥ సంఘముల కలెక్షన్లను సభ్యుల ప్రచారముగా, కాకి
నాడ జూలై 10 న జరిగిన కలెక్షన్ల రిజిస్ట్రేషన్ వారి ఆఫీసులో ఈ
మహాసంఘము ప్రవేశము పొందునందు లక్ష్యుల స్వామి వర్ణి
గారు కలెక్షన్లను ఆఫీసులో రిజిస్ట్రేషన్ చేయించిన కలెక్షన్లను 6. 6. 1928
నా ఈ సభయందు చేయించినందు లెంగిలించి యాసభ్యులకు
ఈ మహాసంఘము స్వయం సేవకు నడిపింపితి. సమ ప్రతినిధులను
లగు యాసభ్యులను యెట్లగుల నన్నిటిని శ్రీ ప్రభుత్వమువారికి
నివేదించి, వారి దృష్టికి తోగించి పరిష్కారముల జేయుట కి
సంఘాధ్యక్షుని, ఈ సభివారు కోరుతున్నాడు

తాడి- బ్రహ్మానందరావువర్మ

చేతి

గ్రామపునర్నిర్మాణము

ప్రస్తుతము దేశము నావరించిన సమస్యలలో గ్రామపున
ర్నిర్మాణమును అగ్రస్థానమున నిలిపివేయుచున్నది. ప్రతివా
యను, యాసభ్యులు శ్రేయోభిక్షయవకముగ నాధింపవలెనని
ఆశించువారలే. ఈ సమస్య జేతనే మరల మైనది అన్ని కత్తుల
నాకను ఆమోదించినదియే. ఈ దీని నాచరణమునకును
దెచ్చి, ఫలవంతముగ జేయుట కింతకంటె కృషి సలపించుకొని
బహువిధ్యులకును మిత్రులైన గ్రామములకేగి ప్రచారము
నన్ని ప్రజల హృదయముల నొకరినొకరికి చెప్పి విలులేదు.
రైతు-సామాన్య ప్రజలు- జేతనే సభ్యులతోనే పొత్తున
జనుకంజ జేతుని యాసభ్యులతో తృప్తి గ్రామముల తేను
కార్యములలో నెవరికంటె జేతుని రహిత కలకాశమే?

కాని సామాన్య ప్రజలకు చాలమంది నాయకులైనది కి
విద్యుదములు నడిచుచున్నది. వారలు నిజముగ విద్యుదము
లతో తమకలెక్షన్లను కృషి సలపించుటకు భావించు
చున్నాడు. ఇట్టి భావము సామాన్య ప్రజలలో చాటుచున్నది
కారణము లేకపోలేదు. ఈ క్రింది నూచించు భాగములు ముఖ్య
ములని నానమ్మకము.

1. నా సభలలో చాలమంది సభ్యులుగ గ్రామములకు
విచ్చేసి వారలకు సమస్యను గుఱునట్లు బోధించుట.
2. తాము బోధించిన విషయములను, నిర్వహించుచున్న
తో ఆచరణమునకు నడచు లేకపోవుట.
3. సామాన్య ప్రజల విద్యాగౌరవములందు తమకన్న
మెరుకులనుండిరినది, తాము బోధించిన విషయముల వార
లకు గ్రామముల గావించు భావించుట.
4. సామాన్య ప్రజలతో నేటికంటె, తాము వారలందు,
వారలే తామునందు, భావించి, వారలతో సహజముగ కలసి
మొదలయ్యుట లేకపోవుట.

ఈ పై విషయములలో నాయకులందు కొద్దిగానో, గొ
ప్పగానో లోపములు గన్పించుచున్నది, ప్రజలు తమ విద్యాభివృద్ధి
ను నాయకులందు పూర్తిగ నుంచుకొనలేకపోవుచున్నాడు. అధ
వా కొంతమంది గ్రామములకు విచ్చేసిననూ, ఏచందలలోనెచ్చి
రిగాని, తమ నువరించుటకు మాత్రముగానూ భావించుచున్నా
డు ఇట్టి విజయములేదని చెప్పబడుటకు మర కారణములు విశే
షముగ లేవు.

కాంగ్రెస్ వారికన్న జాతీయవాదులు, ప్రజాక్షేమ
మును గాని గోరక్ష మురియేదనియినది చెప్పుటలో సరిక
యొక్కలేదు. ఆ కాంగ్రెస్ కత్తుల జంజిరవారే ఏవోటు కావలసి
నప్పుడో, పావుల చందాలు వసూలుచేయవలసినప్పుడో తప్ప
ప్రత్యేక కటకు మునుకొనినాడు. ఎచ్చటనో, ఎట్టుచూడకున
నో, అప్పుడప్పుడు సభ్యులను, తీర్మానముల గావించుట దప్ప
కార్యసాధనకై తొక్క తీర్మానములైననూ, తీరికొనిరాతక
యున్నాడు. జేతనే నాయకులు తమకే తీర్మానముల మరలించి,
వారలందు వారలకే దైన్యవిద్యాభివృద్ధి లేవు. అందుచేతనే
యితరలందు కూడ- అనగా ప్రజలందు కూడ- విద్యాభివృద్ధి
నగించినది. ప్రతివాదను, ప్రజలు తాము చెప్పినవిషయమును,
లాభములేదనియిన నడుపుటయేగాని నిశ్చయముగ పరిశేయ
పాడు గావించుటలేదు. మానవుడు, మానవకే తీర్చే మార్పులేదు
నప్పుడు మరలకే తీర్చే మార్పులేదనియినది మానవకే తీర్చి
జేడ?

ప్రతివాదులు నాయకులుగానూకే చేరు ప్రతిష్ఠల నుల
భిముగ సంపాదించువలెనని ఆశించువారలేగాని, నిర్వహించు
ముతో ఫలితములకు లక్ష్యులైనట్లు, ప్రజాక్షేమమునకు పాటు
పడువారు ఇటు స్వయం సేవకు నడిపించుచున్నాడు. ఇట్టి
బహువైధ్యుల భావము విశ్లేషించుకొని ఆందోళనము నా
రించి యున్నది వారముల కంటెయి ఎంతెంతగానూ.

విద్యాసంపన్నులగు ఓ ఆంగ్లీషువారు రా! ఇయ్యె
క్క- గ్రామపునర్నిర్మాణ కార్యక్రమము జేయుట దాచిపెట్టి
రి. సకారణ మైతిములను, యోగ్యమైనట్లునైన కార్యక్రమముల
లో పట్టెను ప్రవేశించుట. అజ్ఞానాంధకారమున మునిగి,
దారిద్ర్యముచే పడిపడచున్న ప్రజల హృదయ కలకముల జే
ధించి ఆందు ప్రవేశించుట. వారల హృదయముల నాటునట్లు,
మీకోముల వాక్యముల వేదము మీ కార్యక్రమముల నాచరణ
సంతోషముల జేయుదు.

జేతనే మీరెప్పుడోకని మన దానినెప్పుడు గొప్ప
నాపకాలకు. ప్రజాక్షేమకర్మమునకు గాని పొయినను-
మీరేమి స్వరూపమునైననూ, మీరేమి సభ్యు పిమ్మ కర్మమున,
యాకార్యమును సరిచేయుట. జేతుగానినో లేవైనను తప్పక
జేతులేవలసిన కార్యమే. కాబట్టి యాకార్యము నెంతటియైన
సాధించి, గ్రామముల కట్టుబాటును పునరుద్ధరించి ప్రజల
విద్యాభివృద్ధిని మోసకకు మరలకొనిన, ఆంతియైనట్లు భారత
మాతను స్వయం ప్రసంగముగ జేసి యామె గౌరవమును కాపాడ
గలరు. గ్రామముల ఇంతకు మరల, యాకార్య సాధనలకును
అందుకును నెల్ల జయించి కార్యజేతములు గలవని విమర్శ
చెల్ల గోరుచున్నాడు.

కల్లూరి చంద్రమూర్తి.

శ్రీశ్రీ, జూన్ 19:—శ్రీశ్రీఖాస ప్రచారక మండలమువారు
 5,000 వసూలు చేసి ఈ విశ్వములినాడు దీనిలో పగము మగకొ
 ల్లలో గొప్ప సామ్రాజ్యము కై యుద్ధమును, ఖాదీమైస్ సైన్య
 ను నెరలించి, బహుళభాషాగ్రామ శిక్షణములకు మండ
 లము విశ్వములినాడు. కర్ణాటక సత్యాగ్రహము నెరల
 నున్నది జూపును నొర్రీర్పావను మండలవారిచే నొప్పు
 నుండెను. (శ్రీ శ్రీ)

మదరాసువార్తలు

వి. పాండురంగారావుగారు:—భారతసామాజిక కానన పభావభ్యుత్థయనకు రాజీనామా సీచ్చిరి. దానికి రాజీ ప్రతినిధిగా రంగీకరించిరి. (గజెటు)

ఎమ్. ఎస్. ఎమ్. రైల్వేసంఘసభ:—ఈ సభ వారి జనరల్ బాడి సమావేశము శేపుసాయంబ్రము 5-30 గంటలకు పీఠిల్వసాక్షిలో జరుగును.

మదరాసునందు మరణములు:—ఈ నెల 16 తేదీతో అంతమున వారమున మదరాసులో 1 కు కలరా, 1 కు మళూచి, 7 గురు ప్రామాడు 28, గురు మతేరియా, 28 గురు తడితరజ్వరములవలన మరణించిరి

ఎడింబరో విశ్వవిద్యాలయ వి.ఎస్.సి. పరీక్ష:—ఈ మదరాసు పోలీసు డిప్యూటీ కమిషనరు ఎస్. రామానుజ అయ్యంగారు అట్లుడను సి. ఎస్. దొరస్వామిగారు కృతార్థులై రని తెలియచున్నది.

చింతాడిపేట నత్కాలక్షేపసభ:—ఈనెల 24 తేదీ అదివారమునాడు జరుగచోవు పారికధారాలక్షేపము కొన్ని కారణములచే నాటంపకురదబడెదగాన నచ్చే తాలింబ 1 తేదీని జరుగును.

హోర్బరునందగ్నిప్రమాదము:—మదరాసు హోర్బరులో బూయిడ్రెఫస్ అంశంకంపెనీవారు జేసిన సెగ బస్తాలను నిలబడించిరి. నిన్న నీలసాగు కగ్నియంటుకొనెను. మురైను పోలీసువారు దీనిని వెంటనేకని పట్టి ఎత్తువప్రచారము జరుగకుండ ఆగ్ని నార్చివేసిరి.

మోటార్ప్రమాదము:—తిరువండ్రులెరువును ఒకచేతిబండిలో తమ 10 ఏండ్ల వయసుగల కుమార్తెకు అమెరికా టెలిఫోన్ వాడుకుమారుని కూర్చుండబెట్టి వీధిలో బోవుచుండిరి తిండి బండినిలాగు మండెను. ఇంతలో నెన్నడొక పెనీకెతులు నోకమోటారువారు వెనుకనుండివచ్చి యీ పతిబండికి డీకా నెను. పిల్లలకు దెబ్బలుతిగిలి త్రుళ్ళిపోయిరి. తిండికికూడ చాల దెబ్బలు తగిలెను. ఈ కుమార్తెని అనుప్రతికి గొంపోయిరి. పోలీసువారు దర్యాప్తుచేయుచున్నార.

నోటిఫికేషను:—గత మేనెల 15 తేదీని నెలవడి పోర్టునెంటు జార్జిగజెటు 744 53 పేజీలలోగల పబ్లిక్ సర్వీసు నోటిఫికేషనునకు ఈ దినవ వ్యాఖ్యకూడ చేర్చులెను. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ కోర్సునందు ప్రజేతించుట కర్తవ్యత లిగియుండనివారు సి గ్రూపునందు విదించెప్పబడివానిలో సభ్యులు ఒకటియనను కలిగియుండినచో ప్రభుత్వోన్యోగములకు అర్హులుకారు. (గజెటు)

విల్లిపురంహత్య:—చిన్నతంబిగొండను అనువాతని నెవరోదుర్మార్గులు విల్లిపుంలో తనబాలుకుతో కత్తితోపాడి చిన్నము అతనిని మదరాసు జురలు ఆసుకత్తికి తీసికొని వచ్చి నట్లును నిన్న ఆంధ్రనామిక ప్రకటించబడెను. చిన్నతంబి గొండను నేటికదయుము జనరలు అనుప్రతిలో చనిపోయెను. ఈ సాయంత్రము పంచాయతీజరుగును.

రాకపోకలు:—జగ్గంపేట జమీందారుగారు గోవా జరికి, వి. సి. నేనుగారు, ఎస్. సి. నేనుగారు కలకత్తాను, జె. ఎమ్ హూబర్ గారు ధనుష్కటకిని గతిరాత్రి దిగిరి. సి. ముకటరంగంనాయుడుగారు ఎమ్ ఎల్. సి. సి. జి. వెంకటరమణయ్యంగారు, తాడు లింగ మొదలియూర్, ఎమ్. సి. రాజా, ఎమ్ ఎల్. ఎ. స్వామి సహవాసంబం ఎమ్. ఎల్. సి. బక్కడగార్లు నేటికదయుమున మదరాసు వచ్చిరి

శ్రీరామర బులును సాంబమూర్తిగారు కాకినాడనుండి నేటి ఉదయమునకు మదరాసువచ్చిరి. మేజర్. ఎ. జె. హెచ్. రస్సెలుగారు నేడు మదరాసు వచ్చిరి. డి. బి. జి. నారాయణస్వామిచెట్టిగారు నేటిరాత్రి బెంగళూరున కేగెదరు.

ఎస్. సత్యమూర్తిగారు నేడు ఉదయమునకిచ్చుటకు వచ్చిరి. ఫార్యుట్ల పత్రిక నూచించినటుల వచ్చేకల తై కాంగ్రెసు అధ్యక్షులుగా మోలీలో నెహ్రూగారి నెన్నకొనుటయే తమ యభిప్రాయమని వీరు పత్రికాప్రతినిధిలో చెప్పిరి. ఈ రాత్రి వీరు తత్తాశమునకు పోయెదరు.

వర్గాకిమిడి తాలూకా; రయితులసభ

22-6-28 న తుంగతంవర ఆ గ్రహారమందు సమావేశమగును

తాలూకాయందలి రయితుసోదరు లెల్లరు దయచేయ ప్రార్థితులు
ప్రవా యజ్ఞేశ్వరశాస్త్రి,
అహ్వన సంఘాధ్యక్షులు.
నాగులకొండ వెంకటాచలం,
కార్యదర్శి.

గృహముకూలిపోయి యిద్దరుపిల్లలుచనిపోవుట:—మదరాసునందు మీర్జాపేటలో వీగమ్ సాహెబ్ పిడియందు సర్దార్ హుస్సేనుసాహెబ్ అనునతడు రెండేండ్లకు పూతడు 5 ఏండ్ల కుమార్తెతోను నిద్రించుచుండ నీతెల్లవారుబామున ఇంటిపైభాగము కూలిపోయినది. పిల్లలకిదవురికిని గాఢమగు దెబ్బలు తగిలెను. రాయపేట ఆసుపత్రికి గొంపోని వారిరువురు నచ్చుట నకువుల వీసిరి. పోలీసు పంచాయతీ జరిగెను. (ప్రీ. ప్రె.)

గృహము కూలిపోయి ఒకతల్లి యిరువురు పిల్లలు 5 ఏండ్లు, 5 ఏండ్లు వయసుగలవారిమీద యాకదయమున బడెను ఇదిఎటు లో తప్పించుకొనెనుగాని పిల్లలు ఇద్దరును అచ్చులు వెంటనే మరణించిరి. ఏండ్లకు మహమ్మదీయులు. ఈసమయమున వీరు నిద్రించుచుండిరి.

పిల్ల లిరువురును ప్రమాదమువలన చనిపోయిన పంచాయతీలో చెప్పబడెను. (ఆ. నె.)

హిందీ భాషాప్రచారము:—డబిల్వా పి. ఇగ్నేషియోనా గిల్బురాయుడుగారు. డబ్లింగున హిందీ భాష విదేశ భాషయనియు, దాని విశ్వసించుట కష్టమనియు తెలుసుచు నీ భాషకు ప్రజలు నేర్చుకొనకున్నారని. ఇది ఆంగ్ల భాష కంటె విదేశభాషకారు దీనిని నేర్చుకొనుటయు కష్టమగు పనికాదు. ఈ భాషయం వచేక పంసన్యకేర్పటులు కలవు. పంసన్యకేర్పటు వచ్చుకాల కీ భాష విసుల మలదేమగు వచ్చును. ఎట్టివారైనను దినమున కొక గంటచొప్పున మూడు నెలలు కృషి చిరికివెయ్యెడి మట్లాడుట; చదువుట; వాయూకు తగిన సామర్థ్యము కలుగును. సి. నందిరావు మదరాసు ఆసిస్టెంటు ఆకాంటు జవరలావారి కేటె రి నెలలలో వచ్చెను.

స్వయంసేవ సేవాసన నేర్పుకొనుట కనుకూలమగు మదరాసు హిందీ ప్రచారసభవారు (సెల 198 డి మైలోడ్లు తిరువళ్ళిక్కే, స్వబోధియను సముగుల 5 హిందీ వాచక పుస్తకములను తెనుగు, తమిళము, శత్రు-శత్రు, కన్నడము, ఆంగ్లము యాభాషలలో నేర్చుకొనుటకు చాక్కముగా ప్రకటించిరి. ఈ 5 పుస్తకముల ఖరీదు రూ. 1-11-8 లు. పోస్టేజీ తో రూ. 2-1-0 లు దరఖాస్తు లను తొలగించుకొని ఆక్రమ సంకలింపజేసి యీ హిందీ భాషాకృషి సజావులనెని కొనుచున్నానని ప్రకారి.

కోయంబుత్తూరు న్యవసాయసౌకర్యాల

ఆర్. జి. ఆస్టెన్డ్, సి. తాను లింగంపాదలియూరు గార్లు నేడు ఉదయమున మదరాసునకు కోయంబుత్తూరునుండి వచ్చిరి మొదటివారు డైరెక్టరు ఆఫ్ ఆగ్రికల్చరు, రెండవవారు కోయంబుత్తూరున్యవసాయసౌకర్యాల పీన్సీపాలుగారు వీరువురు మదరాసులోను చామర్లకోటలోను తమసౌకర్యాలకు విద్యార్థులను నెత్తుచేసెటలుకువచ్చిరి. నేటిరాత్రి చామర్లకోటకు బోవుచున్నార. ఈయెడు కిందటిసంవత్సరముకంటె రెట్టింపుగా దిగభాగమునవచ్చిఎటు 400 లకు పైగా వచ్చిన దగభాగముగా 40 సంకెని మాత్రమే నెత్తుచేయవలెను. శేపు చామర్లకోటలో నెత్తుకు జరుగును. మదరాసులో వచ్చేకని వారిమీదను నెత్తుకు జరుగును ఆరాత్రియే వీరిరువురును కోయంబుత్తూరున కేగెదరు. అచ్చుట వచ్చే సోమవారమునాడు నెత్తుకు జరుగగలదు ఈ నెత్తుకుకమిటీలో వీరిరువురు గాని టి. ఎ. రామలింగ పిట్టియూరుగారుకూడ సభ్యులుగావున్నారు. కాని వీరివురు మదరాసునకు రాలేదు. ఈ శనివారమునాటికి మదరాసువచ్చి యీ ఉభయములను కలసికొందురు.

శ్రీ శే|| హెచ్. ఎ. హర్షుగారు

చిత్రావజ్జిల్లా విద్యాశాఖోద్యోగిగ నున్న హెచ్. ఎ. హర్షుగారు ఎం. ఎ. ఎల్. టి., వి. ఇ. ఎస్. మరణించిరి ఇటువులు కౌతయు విచారమగుచున్నది. వీరు గత ఏప్రిలునుండి రక్తపుష్టి అధికమగుటచే బాధితుడయి నెలవుదీసికొని బెంగళూరులో నుండిరి. అచ్చుట కుక్రవారం 15 వ తేదీన చనిపోయిరి. వీరి మొదట సర్కిలు స్కూలు ఇన్ స్పెక్టరుగను, పిదప మదరాసు ప్రెసిడెన్సీకాలేజీ ప్రెసిపాలుగా నుండిరి. తరువరి చిత్రావజ్జిల్లా విద్యాశాఖోద్యోగిగ నియమింపబడిరి.

(ఒక విలేఖరి)

శ్రీయత సాంబమూర్తిగారి పర్యటనము

శ్రీయత సాంబమూర్తిగారు కాకినాడనుండి నేటి యుదయమున కాంగ్రెసు పార్టీలో విచారణసంఘ కాన్వేనువైచి మదరాసున కేటించిరి. కాని యీ కార్యక్రమము ప్రస్తుతము జరిగెట కవశాశీమితే ని తెలియవచ్చుచున్నది. వీరు ఇచ్చుట కొలది ఉన్నవలనుండి భాషాశీ. పన్నుల నిరాకర బోధ్యమును గురించి ప్రయత్నముగా నేర్పుటి, పరిస్థితులను తెలిసి కొనుట దార్జిలిక్ వయనమగుదుట.

పోర్టునెంటుజార్జి గెజెటు

వి. శ్రీరామలక్ష్మణయ్యగారు కడపజిల్లా పోలీసు చూపరిం టెంజెంటుగా నియమింపబడిరి
సి. ఎ. పొటంగారు గత ఏప్రిలు 14 నుండి 27 తేదీన రకు ప్రభుత్వ రెండవవార్తదర్శిగా ఎంచేసిరి.
మేజరు సాగల్ మర్సెడ్జిగారు విశాఖపట్నము నెల్రలుజెయిలు నూసరిం టెంజెంటుగా నియమింపబడిరి. మదరాసు రాజధాని జెయిల్ల నూసరిం టెంజెంటుగాకూడ వీరే పనిచేయుదురు.
కె. అన్నాదీరావుగారు చిత్రావజ్జిల్లా ప్రెసిపిపోల్ పబ్లికేటెం జడ్జిగా నియమింపబడిరి.
వి. గోపాలయ్యగారు చిత్రావజ్జిల్లా విద్యాసంఘ సభ్యులుగా నియమింపబడిరి.

న్యాయసానవార్తలు

బస్సుద్రోవర్లు జరిమానా విధింపబడిరి
(రా|| బి|| యన్. కేలునాయరుగారియెదుట)

9127 నెం||గల మోటారు 16 గురు ప్రయాణికులను తీసి కొనిపోవుటకు వసతికలిగియుండగా 20 నుంచి ప్రయాణీకుల నెక్కించుటచే సదకు బస్సుద్రోవరు గోపిందనామిచెట్టికి 25 రూపాయలును, కండక్టరుకు 20 రూపాయలును జరిమానా విధింపబడెను.

93288 నెం|| గల మోటారుబస్సు 12 గురు ప్రయాణికుల నెక్కించుకొనుటకు అవకాశముంకగా దానిమీద 16 ప్రయాణీకుల నెక్కించినచాలకు 80 రూపాయలు జరిమానావిధించి, ఒక నెలవరకు బస్సునునడుపువందు నల్లజ్ఞాపించిరి.

బస్సును అతివేగముగా నడిపినందులకు శిక్ష
589 నెం|| గల మోటారుబస్సుకు 2-5-28 తేదీన ఉత్తర బీబిలోడుమీద 80 మైళ్ల వేగములోనడుపుటచే సదకు బస్సుద్రోవరునకు 80 రూపాయలు జరిమానా విధింపబడెను.

తాలూకా పోర్టు అధ్యక్షుని మూడవ విజయము

శ్రీ బి. వెంకటరత్నంగారు తిరిగి యెన్నుకొనబడుట
రామచంద్రపురం తాలూకాపోర్టు
(స్వకీయవిలేఖరి)

అమలాపురం, జూను 20:—శ్రీయత బిక్కిన వెంకట రత్నంగారు ఎం. ఎల్. సి. రామచంద్రపుర తాలూకాపోర్టు అధ్యక్షులుగ నిన్నటిసభలో మూడవసారి యెన్నుకొనబడిరి. జిల్లాపోర్టు అధ్యక్షు లీపురమున నిన్ననుండి కాంగ్రెసు అధ్యక్షిని ఓడించుటకెంతయు యత్నించిరిగాని వెంకటరత్నంగారికి 10 వోట్లును ప్రత్యర్థికి 6 ఓట్లు వచ్చుటచే కాంగ్రెసు అధ్యక్షియే గెలిచినందుకు జిల్లాలో ఆత్యంతసంతోషాంతరంగు లైరి.

దేశ సీతి

శ్రీకృష్ణా

దేశ సీతి నిరుత్సాహకరమని చెప్ప వలనుపడదు. అనహాయోధ్యమ సమయమున తాండవ మాడిన జాతీయభావతరంగములు నేడు కనుపింప కున్నను, స్వరాజ్య సందర్భము వెనుకబట్టినను, బీదలు మొదలు ధనికులవరకు ప్రేరేపించిన త్యాగాసక్తి నేడు పరిస్థితులు గాకున్నను, ఆధికార వర్గమును సయితము భయభ్రాంతము గావించిన విజయధ్వని నేడు వినుపింపకున్నను, అప్పటి ప్రతిధ్వను లక్కడక్కడ మారుమ్రోగుచున్నవి. నేడొక వంక హిందూమహమ్మదీయ వైషమ్యము, బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర వైషమ్యము వ్యాపించి యున్నవి. స్వరాజ్యమునకు హాని గలిగినను, దేశమున కెట్టిమప్పు వాటిల్లినను, అధికారవర్గము నకును ప్రజాశయప్రతిపక్షులకును ఎంత బలము చేకూరినను లక్ష్యపెట్టక వివిధసంఘములును ఒకరి నొకరితో సాధించుకొనుటతో సరిపోవుచున్నది. "ఆలులేదు, చూలులేదు కొడుకుపేరు సోమలింగ" మను సామ్యమున, దేశమునకు స్వరాజ్య స్వాతంత్ర్యము చేకూరకముందే, మానంఘమున కిన్ని పాళ్లు రావలెనటయు, మానంఘమున కిన్ని పాళ్లు రావలయుననియు, పోరాడుకొనుట విచిత్రము. అందఱును కలసి, భారతదేశమునకు స్వపరిపాలనపు హక్కును సంపాదించిన పిమ్మట, వివిధసంఘముల మధ్యగల భేదములను పరిష్కరించుకొనగూడదా? స్వరాజ్యము లభించినపిమ్మట, ఐకమత్యమున తే కుదురిజేయు అందుచే ప్రత్యేక సాంఘిక ప్రాతినిధ్య ము మున్నగు సమస్య లివ్వడే పరిష్కారము గావలయుననియు, జైహిందూ స్వరాజ్య మన సర్థమేయో గ్రహించకున్నార.

స్వరాజ్యమును కొనసాగించుటకు, ఐకమత్యమును ఘోషింపకూడదు. ఐకమత్యములేనిది, రాజ్యాంగ వ్యవహారములు కొనసాగనేరవు. ఐకమత్యముగ భిక్షవలనగాని చేకూర్చునా దేశమును ముందుకు గొంపోవలయునను సభిలాష స్వాతంత్ర్య వాతావరణమున గాని బాధియునికి బాగుగ లభించదు. ప్రజాభావతీయుడును తన బాధ్యతను గ్రహించుచు, పరస్పరసంయోగము క్షణము పరాధీనస్థితిలో, ప్రతివారును తమతమలాభములను మాన్చిమే ప్రధానముగ జూచుకొందురు గాని, దేశక్షేమము సంతక పాటించరు. ఇతర దేశములలో, స్వాతంత్ర్యము లభించిన పిమ్మట పోరాటమును సహి, జోరకీ వ్యాపించినట్లు, చరిత్రకారులు చెలుపుచున్నారు. హిందూదేశమునందు గూడ స్వరాజ్యసంపాదనమే ప్రస్తుతస్థితిని తొలగిపగలదు. స్వరాజ్యనిధానమునకు ప్రధానాంగ మేది

యన, ప్రజలకు కోశాధికారము లభించుటయే యని, లోకమాన్యతిలకు బోధించెను. తా మిచ్చు ద్రవ్యమును తమయిచ్చ ననుసరించి వెచ్చించుటకు ప్రజల కధికారముబునటుల జూడవలయును. ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము మున్నగు ఏ ర్పాటులు అంత ముఖ్యమునవి గావు. పరస్పరానుమానము లచే నిట్టి ఏర్పాటుల గూర్చి విచారించవలసి వచ్చుచున్నది. స్వరాజ్యము లేనికతన, అన్యోన్య విశ్వాసము ప్రబలకున్నది. ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము మున్నగు కృత్రిమము ఏర్పాటులు ప్రజల కెట్టి సుఖమునిచ్చుటకు మారుగ, వారిమధ్య తీరని ఎడబాటు గలుగజేసినవి. అందుచేతనే ప్రజలగు మహమ్మదీయనాయకులు సంయుక్త నియోజక వర్గముల నామోదించి యుండిరి.

ప్రత్యేక నియోజక వర్గములు ఎవరిబాగు వారికే యను భావమును పురికొల్పుచుగాని, ఎల్లరక్షేమముపట్ల ఆతురమును పురికొల్పువు. ఇది అనుభవసిద్ధముగ నున్నది. అందుచే స్వరాజ్యము చేకూరిన పిమ్మట, అప్పటిపరిస్థితుల ననుసరించి, సాంఘిక సమస్యలను నిర్ణయించుకొన వచ్చును. నేల విడిచి సాము జేసేసరితిని, అసలు సమస్యను విడనాడి, కొరగాని విషయములకై పోరాడుటవలన మూడవశతాబ్దమువారికి ఆలునుగనున్నది. ఒకరికొకరి మధ్య భేదములను గల్పించుట కవకాశ మేర్పడుచున్నది. అఖిలపక్షసమావేశమువారు స్వరాజ్య మేరూపము దాల్పవలయునో సులభముగ నిర్ణయించగలరు. ఆవిషయమై ఎట్టి యభిప్రాయభేద ముండదు. భేద మంతయు సాంఘిక ప్రాతినిధ్యసమస్య విషయముననే జనించు చున్నది. భారతీయులు మున్నూడు తమలో తాము నిర్ణయించుకొనవలసిన సమస్యగూర్చి అనవసరముగ పోరాడుచు, స్వరాజ్య విధాన నిర్ణయమునకు అడ్డుపడుట కన్నను అవివేకము చేరుండదు. భారతీయు లీ సంగతిని ముఖ్యముగ గ్రహించుట యావశ్యకము. తాము పరాధీనులమై ప్రపంచమందు తలయెత్తికొనలేని స్థితిలో నున్నట్లుల వీరు గ్రహించి, అట్టి యవమానమును ముందుగ దొలగించుకొనవలయును. గాంధీమహాత్ముడుచేతనే, స్వరాజ్యనిధానములగూర్చి తమ కంతగ అభిరుచి లేదనియు, స్వరాజ్యస్వాతంత్ర్యమును దేశమునకు సంపాదించుటయందే తాము నిచుగ్గులమై యున్నామనియు, స్టేట్సుమెనుకత్రికకు ప్రాసెను.

ఇప్పటికిని, నిజమగు స్వరాజ్యకార్యక్రమమును కొనసాగించుచున్న నాయకు లెవరయిన నున్నయెడల, అట్టి నాయకుడు గాంధీమహాత్ముడే యని చెప్పవచ్చును. ప్రజాశక్తిని పెంపుజేయు కడ్డరు నిర్మాణమునకై మహాత్ముడు సర్వకాలమును వినియోగించుచున్నాడు. మహాత్మునియొకదేశముల మూలముననే, బాడ్డోలిన త్యాగహముదయించెను. మహాత్ముడును, ఆయనశిష్యకోటియు బాడ్డోలి యుద్యమము నింతవరకు జయప్రదముగ నిర్వహించి, అఖిల భారతదృష్టిని దానివంకకు ద్రిష్టగలిగిరి. స్థానిక సమస్య అఖిలభారత సమస్యయ్యెను. దీనికి జయముగలుగుచో, స్వరాజ్యమున కిది బలమగు పునాదుల నాటగలదు. ప్రజలలో నిది ఐకమత్యమును పురికొల్పుచున్నది. అనహాయోధ్యమమంతరించిన

పిమ్మట, అక్కడక్కడ సత్యాగ్రహోద్యమములు బయలుదేరి, భారతా పనియందు స్వాతంత్ర్యసంపాదనోత్సాహము బాత్తుగ చల్లారలేదని తేటపరచెను. నైమనుకమిషనును దేశమంతయు బహిష్కరించిన విధము జూచిన, అనహాయోధ్యమము మితవాదులనుగూడ నెటుల నావహించెనో తెలియగలదు. అనహాయోధ్యమము మంతరించినను, అనహాయోధ్యమము సర్వత్ర వ్యాపించి, భారతీయుల వివిధ సంచలనములను ప్రేరేపించు చున్నది. సాంఘిక ద్వేషము పెచ్చుపెరిగినట్లుల కనుపించినను, జాతీయ భావము వైకుంఠికి ద్వేషానలలజ్వాలలను చల్లార్చుచు, స్వరాజ్యాభిలాషలను వ్యాపింప జేయుచున్నది. గాంధీమహాత్ముడు ప్రారంభించిన నిర్మాణకార్యక్రమము, గ్రామ పునర్నిర్మాణాభిలాషను వ్యాపింప జేయుచున్నది. మహాత్ముడు నాటిన బీజములు, వృథపోలేదని, దూరదృష్టి గలవారెల్లరును గ్రహింప గలుగుదురు. ప్రస్తుతస్థితి గాంచిన, మరల మంచిదినములు లభించునను నాశ కెడము గలుగుచున్నది. ఆచార్యప్రభులు చంద్రరాయుగారు దెలిపినట్లు, ప్రపంచమునందెల్ల ఇండియా యొక్క టియే పరాధీనముగ నున్నది. హిందూదేశస్థితి, ప్రపంచాభివృద్ధి కడ్డుదగులు చున్నదనుట అతిశయోక్తిగాదు. నానారాష్ట్ర సంఘమునందేమి, అంతర్జాతీయ కార్మికసమావేశమునందేమి, ఇంపీరియల్ సమావేశమునందేమి, ఇతర సమావేశములందేమి, హిందూదేశ హింసాస్థితివలన, నిజమగు హైందవాభిప్రాయము వెలువడకున్నది. హిందూదేశము ప్రపంచ శ్రేయమునకు తోడ్పడ జాలకున్నది. డాక్టరు బీసెంటుగారు సూచించినట్లు, హిందూదేశ సమస్య పరిష్కార మగుచో ఆసియాసమస్య యంతయు పరిష్కారమగును.

అప్పుడు యూరపియను ఇంపీరియల్ మత వ్యాప్తి కవకాశము దప్పిపోవును. పాశ్చాత్య జాతులదురాశ కెడ ముండజాలదు. ఇండియా బలపడుచో ఆసియా బలపడును. అప్పుడు స్వయం నిర్ణయ సూత్రమును అన్ని దేశములకును వర్తింపజేయ వీలగును. ఇంగ్లండు స్వలాభమున కయినను, ఇండియాస్వేచ్ఛవలననే ఎక్కుడు లాభ ముండును. ప్రస్తుత సమయమున, ఇంగ్లండు తన కీర్తిప్రతిష్ఠలను కోల్పోవుచున్నది. ఇతరజాతులవలె, బ్రిటీషువారు ఉదారాశయములను వెల్లడిజేయుట కవకాశము గలుగుటలేదు. ఆయుధ విసర్జనము గావించి ప్రపంచశాంతిని కాపాడవలయునని ఇతరులు గోరుచుండ, బ్రిటీషువారు తమ ఇంపీరియల్ బాధ్యతల కిబ్బంది గలుగునని మొరలిడుచున్నారు. నౌకల సంఖ్యను తగ్గించుటకును, ఇంపీరియల్ బాధ్యతలే బ్రిటీషువారి కడ్డువచ్చుచున్నవి. అమెరికా అధ్యక్షులు గోరెడి ప్రపంచశాంతిసూచనలను పూర్తిగ నామోదించుటకును, ఇంపీరియల్ బాధ్యతలే అడ్డుమువచ్చుచున్నవి. హిందూదేశమునుపరాధీనముగ నుంచుటవలన, ఇంగ్లండులో కొందరికి లాభము గలిగినను, సామాన్యజనుల స్థితి నక్కబడుటలేదు. నిరుద్యోగము తొలగుటలేదు. లాంకుమైరు వర్తకము షీఁగించుచున్నది. అందుచేతనే హిందూదేశమునకు స్వరాజ్యము నిచ్చుటవలననే, ఇంగ్లండుకును లాభ ముండుననియు, లేనియెడల ఇంగ్లండుపరపతి అనలే తొలగుననియు

విదేశవార్తలు

చాంగ్గోలిను సేనాని చావలేదట

త్వరలోనే ఆంగ్లేయులను గాంచెదరనుచున్నారని లండన్, జూన్ 18:—చాంగ్గోలిను గారి కను ముకు జనులలోనే యున్నారట. చాలవరకు ఆంగ్లేయుల సేనానిగ నున్నదనియు ఆచిరకాలములోనే ఆతనికి సంపూర్ణాంగ్లేయు గలుగుననియు చెబుచున్నారు.

అట్లాంటికు వైమానికురాలు

లండన్, జూన్ 18:—ఇయరు హార్వర్డు 29 ప్రాయముగలది అట్లాంటికునకు విమానములో బోగల్గిన స్త్రీలలో ఈయమయే ప్రథమరాలు ఈమెకు పూర్వము ప్రయత్నించిన వారందరను చనిపోయిరి. 14000 అడుగుల ఎత్తు ఎగిరినది 1920 లో ఇంతకంటే ఎక్కువ ఎవరైనా బోలేదు. విమానము చప్పుడువిని పీడులవెంట ప్రజలు గుమికూడిరి. ఫ్రెండ్స్ పేరు అను పేరును ఆవిమానమునకీడిరి. పుష్పముగ గన్పించుచున్నది. పెట్రోలు తక్కువగలచే విమానమున దిగవలసివచ్చెను.

ఈమె కయనము నెగ్గెనని యున్న బెడ్ నేట్సుకు మెలుపు తీగవలె ప్రాకిపోయినది. పట్టురాని సంధ్యమున బహుశా స్నానము ఈమెకికడ స్త్రీయగుటచే ఆమెకికడ లండను ఉపాంగునున్నారట. ఈమెతల్లి రాత్రిఅంతయు ఆమె వాయువారా పనిచేయుటగల ప్రార్థనలకు సల్పుచు గడకెను.

లండన్, జూన్ 19—లండనులో ఈమె దిగినపుడు ప్రజలు వేసజేలు ఆమె కరస్పర్శననునపై నెనగులాడిరి. చోటులేక ఒకరిమీద ఒకరు పడిరి. పోలీసువారు జోక్యము కలుగజేసికొని ప్రజలను బారద్రోలిరి. అప్పుడు వైమానికురాలు హోటెలుకు పోగల్గెను.

ప్రిస్సెన్ జెనియా విమానము ఇంచును పాడగుటచే వరమృతుకు బంపిరి. ఇప్పుడది బస్సులో యున్నదట.

నర్ ప్రెడరికు వైక్కుగారి స్థానే యభ్యర్థులు

లండన్, జూన్ 18:—నర్ ప్రెడరికు వైక్కుగారు బొంబాయి గవర్నరుగ నియమించబడుటచే ఆయన స్థానే లిబరల్స్ తరపున వర్తికా ప్రచారకడకు హోల్మెయిగారును కార్మిక పక్షము తరపున ప్లిమ్మగారును ప్రయత్నించుచున్నారు. కన్సర్వేటివు లింకను అభ్యర్థిని నిలబెట్టలేదు.

ప్రపంచములో అన్నిటికంటే పెద్దవాకను 7000000 పౌనులఖరీదు చెట్టి నిర్మించుటకు వైలుప్టాల్లెను కంపెనీవారు నిశ్చయించిరి. దీనిని గట్టుటకు మూడు సంవత్సరములు బట్టును.

విట్టి గారు

దర్మి, జూన్ 18:—కామన్వెల్త్ సభాధ్యక్షులగు విట్టి గారు 19 తేదీని రాజీనామానిచ్చిరి. ప్రధానామత్తుడు మరతరులును ఆతడు తనధర్మమును నిష్పక్షికముగ కడు సామర్థ్యముతో నిర్వహించెనని కొనియాడిరి. వారి నిదానమును మెచ్చుకొనిరి. సార్వభౌము డీతనిని యుచితరీతిని సత్కరించవలెనని గోరెదరట. 1921 నుండి ఇత డధ్యక్షులుగ నుండిరి.

రానురాను అధ్యక్షుని ధర్మములు పెరిగిపోయినవనియు క్రొత్తకాసనములు చిక్కులతో గూడుకొన్నవి వచ్చుచున్నవనియు ప్రతివారును వ్యవహారముతో ప్రతీతిచి పూనికతో న్యవహరించెదమని ముందుకు వచ్చుచున్నారనియు మాట్లాడుటకు వీలులేక పోయినందులకు విచారించుమంటి ననియు విట్టి గారు చెలిసిరి.

దక్షిణ రైల్వేలను విద్యుచ్ఛక్తిచే నడిపించుట

దర్మి, జూన్ 18:—ఇంగ్లండులో చుట్టుప్రక్కలకు బొబ్బ దక్షిణ రైల్వేలు అవిరిచే నడవబడును. రైల్వేలకొన్నిటిని విద్యుచ్ఛక్తిచే నడుపుచున్నారు. 79 మైళ్లవరకు నడుచును. 1000000 పౌనులయినది.

అస్సాం తేయాకుతోటకూలీలు

కామన్వెల్త్ సభలో ప్రశ్నలు

లండన్, జూన్ 18:—1926 జూన్ 1927 జూనువరకు అస్సాముతోట కూలీల నివేదికను కామన్వెల్త్ సభ గ్రంథాలయమున కేర్పబడునని ఎరాడ్డువిల్లుగారికి కామన్వెల్త్ సభలో వింటర్ట్ ప్రభువు ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను. ఇందులోయున్న సంగతులను పూర్తిగ చెబుటకు వీలులేదనిరి. కాని అచట కార్మికపరిస్థితులు అసంతృప్తికరముగ లేవనియు బర్మెట్ హెడ్ ప్రభువు విచారించుట కవసరమండవనిరి. బ్రెడ్ యూనియనుకాంగ్రెసు ప్రతినిధుల నివేదికలనుగూర్చి నీలు మెట్లను హుబ్లిబిటనుగార్లు చెప్పిరి.

ఈవిషయమై విచారణ జరుగనున్నదను కలంపుతో వింటర్ట్ ప్రభువు ఏమియు వ్యాఖ్యనము జేయలేదు. వారి నివేదికములోని సంగతులు నిజము గాదనియు కంపెనీకేర్లను దెలిపిరేని మానవత్వమునకు చగను దీక్షి కొనెద మనిరి.

తేయాకుతోటలు ఇవని ప్రత్యేకముగ వేటిని పేర్కొనలేదు. కాన ఎవరును చర్చను దీక్షి కొన వీలుండవని విల్లి గారు రిరి.

తేయాకులను హెచ్చుచేయవలెననియు, సివిలు సర్వెంటు సమైక్యము సంబంధించిన నిబంధనలను రద్దుజేయవలెననియు సివిలు సర్వెంటులు తీర్మానించి ఏదోక ప్రభుత్వమునకు చెలియజేసిరి.

ఉత్తరచీనా నాయకుడు

చాంగ్గోలినుగారి మృత్యువార్తలు

చీనాజాతీయ ప్రభుత్వ మున్న బోలిషువిజ

మున్నదను భయము గలవాడు.

జపానుచేతి కీలుబొమ్మ

స్వాధీనతర్యమునకై దేశస్వాతంత్ర్యమును

జపాను కప్పగించిన వ్యక్తి.

చీనా అంతఃకలహముల కితడే కారకుడు

తుద కీతనిచే జపానువారు విడదాడిరి. ఆతని

ప్రతిభ అంతరించినది.

రైల్వేపనివాండ్లను గాల్చుట

లండన్, జూన్ 18:—మార్చి 28 తేదీని కలకత్తాలో రైల్వేసమైదారులకు గాల్చిరని ఇండియా ప్రభుత్వమునుండి బర్మెట్ హెడ్ ప్రభువు విసెని కామన్వెల్త్ సభలో వింటర్ట్ ప్రభువు తెలిపెను. జూలై మాసములో ఇండియా ప్రభుత్వము వారియభిప్రాయమును, బెంగాలు ప్రభుత్వమువారి యభిప్రాయమును చెబువగలరనిరి.

తాతా కంపెనీవారు

హార్వెస్టుహార్వెగారు

లండన్, జూన్ 19:—తాతా కంపెనీ లన్నిటి తరపున మానవత్వమునకు హార్వెస్టుహార్వెగారి పై ఇంతసామ్య పరిహారము నిష్పించవలెనని దాఖలు చేసిరి.

గొప్ప బ్రిటిషు నౌకావిమానము

(ఆర్ 1009) పూర్తియగుచున్నది. 10 నుండి పడెదరు.

వైమానికమంత్రికమువారి పరీక్షలనయిన పిదప ఆక్టోబరు ప్రారంభమున ఇంగ్లండునుండి కనడాకు న్యూయార్కుకు తిరిగి ఇంగ్లండు కావిమానము పోవును.

పెరిషియా రైల్వేపరిపాలనము

కంట్రాక్టులను తగ్గించుట

లెహరె, జూన్ 18:—అమెరికను జర్మను సిండికేటుతో (కంపెనీతో) కంట్రాక్టు జేసికొనుటచే ఇతర కంపెనీలతో ప్రత్యక్షముగ కంట్రాక్టును పెరిషియా ప్రభుత్వమువారు రైల్వేపరిపాలనా విషయములో తగ్గించిరి.

ఆంటివర్క్లో రణనిహతులైనవారి స్మారకచిహ్నమును సర్ జార్జి గ్రాహాంగారు తెరచిరి.

అబిసినియానుండి బ్రిటిషు రాష్ట్రమువై దండెత్తుట

లండన్, జూన్ 18:—1927 నుండి కెన్యా ఉత్తర సరిహద్దు రాష్ట్రములో అబిసినియానుండి దండెత్తుచున్నారని కామన్వెల్త్ సభలో రాబర్టు హార్వెట్ గారు చెలిసిరి. 1924, 1925 అట్టిదాడులనుగూర్చి కెన్యా గవర్నరు తమకు చెలిపెనని అనురీగారనిరి. అబిసినియానుండి నూదానులో సల్పిన దాడుల సందర్భమున వివరములను చెప్పెదమనిరి. 1916 నుండి జరిగిన వాని నన్నిటిని చెప్పెదమనిరి. జాతిపవిత్ర వారి కిచ్చెదరనిరి.

కెన్యాలో విద్య

లండన్, జూన్ 18:—కెన్యా విద్యావిషయమై అయిదవ ఇన్స్ పెక్టరును నియమించువిషయమై జేగాటా అడుగ భారత విద్యావిషయమై ప్రత్యేకముగ కృషిపట్టుటకు ఇన్స్ పెక్టరును నియమించవలసియున్నదని ఆమెరీగారనిరి. ఆపదనికి నియమించబడువారికి ఇండియా యనుభవముండవలెను. గుజరాతీ లేక ఉర్దూభాష రావలెను. ఈవిషయమై ఇండియా కార్యాలయమును విశ్వవిద్యాలయపు సంఘమును ఆచుగుచున్నార మనిరి. తగిన యభ్యర్థిని నియమించుటకు జూచుచున్నారమనిరి.

పూర్వము బొంబాయికలక్టరుగనున్న ఎడ్వర్డు లారెన్సు గారు చనిపోయిరి.

ఇలిక్ సాపుడుగారి తండ్రి చనిపోయెను.

తర్కిలో మతపూజ

క్రొత్తమార్పు

కాన్స్టాంటినుపోలిస్, జూన్ 18:—మతము సాంఘిక సంస్కారములకు ఆధునిక పరిస్థితుల కనుకూలముగ సరిబుచ్చుకొనవలెననియు మానవాభ్యుదయమును పెంపొందజేసి నైతికగుణములు పోషండజేయవలెననుచున్నారట. మనీషులను ముఠవీరి యందుండుటకు మంచి ఏర్పాటుజేయవలె ననుచున్నారట. పూజలను సల్పవారలు పాదరక్షలను తీసివేయకుండ వారికి సానములకు నియమించవలె ననుచున్నారట. తురుష్క భాషలోనే ప్రార్థనలను ఉపస్థాపనలను జరిపించవలె ననుచున్నారట. ప్రార్థనలు పూర్వమునుగ నుండునటుల జేయవలెను. మనీషులలో హంచి సంగీతపనిముట్లను ప్రతీకే తెల్పవలెను. గాత్రము క్రావ్యముగ నున్నవారిని నియమించవలెను. నిజముగ విలువగలవారిని మతబోధకులుగ రిరిఫీడు జేయవలెను. తాత్పర్యముగూడ మతబోధకు వినియోగించుకొనవలెననిరి. ఆంగ్లోరాలో నున్న మతసంఘమువారు మార్పులను జేయవలెననుచున్నారట.

తిరువాన్కూరు దివాను

(బీమునర్విను)

లండన్, జూన్ 19:—తిరువాన్కూరు దివాను వాట్సు గారు బ్రిటిషు వ్యక్తిని గాన ననుచున్నారు. ఇతడు లండనులో శ్వాస వాదిగ జేరకమునుపు బ్రిటిషువ్యక్తిని ప్రకటించెనని ఈ విషయమును విచారించు శ్వాసాధికారి చెలిపెను. ఇండియా కార్యాలయమువారుగూడ ఇతడు బ్రిటిషు సంరక్షకులులోని వ్యక్తియే యనిరి. విచారణ జరుగుచున్నది.

కామన్వెల్త్ సభాధ్యక్షుని నుతించుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, జూన్ 20:—కామన్వెల్త్ సభాధ్యక్షులను బార్లిమెంటు సభించుచు ఆతనినేన నగ్గడించుచు తీర్మానమును నామోదింప దానిని ఏకగ్రీవముగ ఆమోదించిరి. ప్లిట్ గారు ఎంతయు దయాద్రుగడనియు అదరగణనదనియు కొనియాడిరి. కామన్వెల్త్ సభాధ్యక్షులతో ఆతనికేదో సత్కారము జేయవలెనని సార్వభౌమానిగోరుటకు నిశ్చయించిరి.

“బెంగాలు నిర్బంధితులను విడిచిపెట్టవలెను”
కార్మికపక్షము బర్మెన్ హెడ్ ప్రభునిగోరుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, జూన్ 20:—పార్లమెంటు కార్మికపక్షము వారు బర్మెన్ హెడ్ ప్రభుని కడకేగి బెంగాలు నిర్బంధితులను విడుదలచేయుటయే లేక వారిని విచారణ సభ్యవలెననో యడిగితిమనియు తమ రాయబారము చాల తృప్తికరముగనే జరిగిననియు చెబుచున్నారు. గత రాయబారమునండి నేటి సరికి నిర్బంధితులపంఖ్య తగ్గినదనియు 8 గురే యున్నారనియు తెలిపిరి. మరల ఈ విషయమై కొంతకాల మైనవిదప యడిగెదరట.

యువరాజు ఆస్తి కా పయనము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, జూన్ 20:—యువరాజు గ్లౌసెస్టరు ప్రభు నితో ఆస్తికాకు సెప్టెంబరు మొదటివారములో బయలుదేరెదరు. 28 తేదీన, సెప్టెంబరులో ముంబాయి చేరునట.

ఫ్రెండ్ సిప్ విమానము సభుతాంధ్రులకు తేరినది.

చీనా జాతీయవాదులు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

స్వింగు హే, జూన్ 20:—సికింగునుండి పోప్టు డైరెక్టరు జెనరలు కార్యాలయమును శ్యాంకింగు మార్పుటకు వీలు లేదని శ్యాంకింగు ప్రభుత్వమువారు చెబుచున్నారు. ప్రస్తుతము స్వింగు హేలోనే యుండునట. జాతీయప్రభుత్వము ఆంతర్జాతీయ ఫ్రెంచి సెటిల్మెంటులో యున్నదన్నమాట. ఇది గమనింపవలసిన విషయము. జాతీయపక్షమునకు జేరిన అధికార లండను ఇంచే వసిండుచున్నారట. వ్యాపారమును సాగించుచున్నారట. స్వింగు హే తీర్మానములను ఆమోదించుటకు రాజకీయసభను శ్యాంకింగులో పర్చెదరు.

ప్రాంతధరను నిర్ణయించుటకు 28 తేదీన ఫ్రెంచి పార్లమెంటులో టిల్లుకు ప్రవేశపెట్టెదరట.

ఇటాలియా విమానము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

రోమ, జూన్ 20:—రెండు వార్యే విమానములు సోలైలు మైమానికడనుచోటుకేగిరి కాని ఆతనిని జూడలేదట. ఓకవిమానము తనకు రెండు కిలోమీటరుల దూరములో గన్విం చెనని సోలైలుగారు వాయువార్తవ్వారా తెలిపిరి. ఆవిమానములు కన్వింజగనే తాను ఎవటున్నదీవాయువార్తవ్వారా తెలిపి వచ్చి కలుగుకొనెదమని ఆతనికంటురజేసిరి.

సర్ జగదీసు బోసుగారు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, జూన్ 20:—నియన్నాలో జగదీశ బోసు గారు రెండుయభవన్యాసముల నిచ్చిరి. విశ్వవిద్యాలయమువారు తమ ప్రకృతికాస్త్రపరిషత్తు సభ్యునిగ జేర్చుకొనిరి.

స్వేయిను ప్రభుత్వము

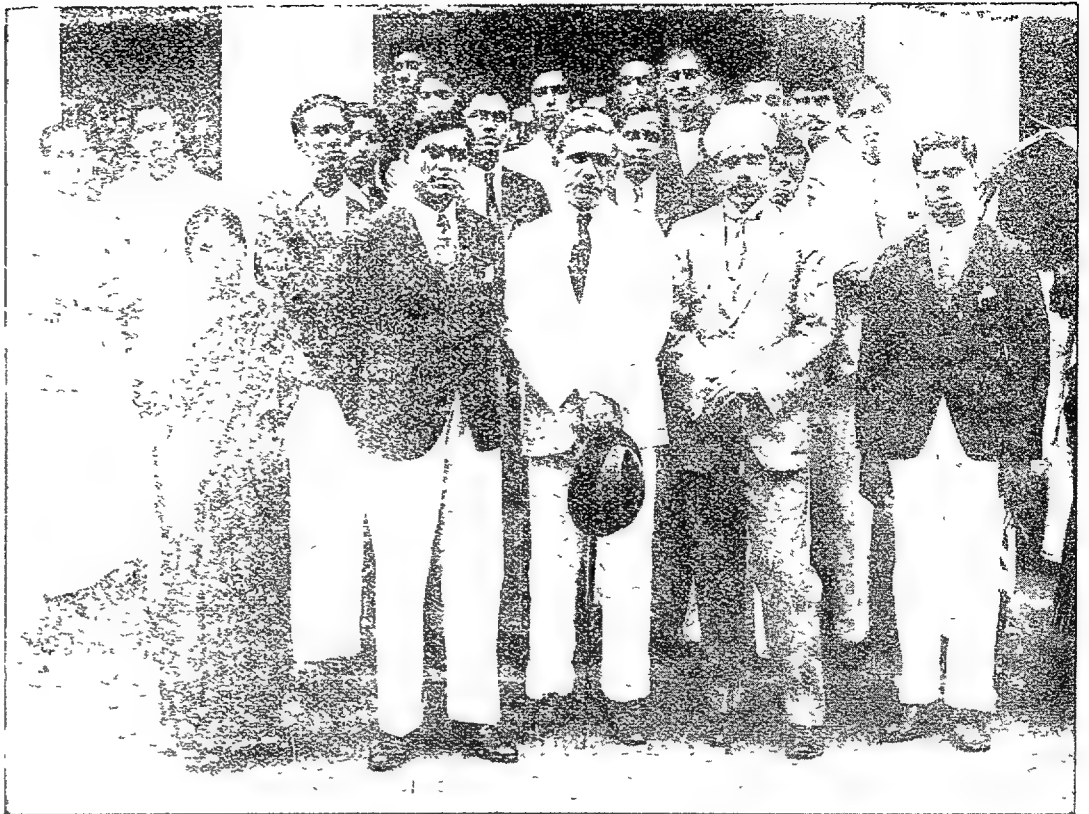
క్రొత్త ఉత్తరువు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

న్యూఢిల్లీ, జూన్ 20:—రాజకీయచర్యనగాని ప్రచారముగాని ప్రయత్నము సంస్థలు చేయరాదనియు వార్తాపత్రికలు స్వేయిను సెట్రోలియము మసాపలీని గూర్చి ఆత్మేపించరాదనియు స్వేయిను ప్రభుత్వమువారు ఉత్తరువుజేసిరి.

ధిల్లీ పర్లెమెంట్ మసీదులో జరిగినసభలో గోవధచేయు వాచారమున్నదని జై మత్ ఉల్ ఉలేమా సంఘముయొక్క విచారణను ద్రువపరచబడెను. గోవధను ఆప ప్రయత్నించిన వాటను తగ్గించవలసినదని సభ కోరెను. (ప్రీ. ప్రెసు.)

చిత్తూర్, జూన్ 18:—చిత్తూరుజిల్లా విద్యాధికారి హార్డుగారు బెంగళూరునందు మృతినొందిరి. ఏప్రిల్ నుండి వారు వ్యాధి గ్రస్తులై రోగమును ముదుర్చుకొనటకు బెంగళూరు నెల్లియొందీరి. (ప్రీ. ప్రెసు.)

మదరాసులోని మాడలు ట్యూటోరియలు కాలేజి ప్రారంభోపన్యాసమును ఎ. రామస్వామి మొదల్యారుగారు సోమవారం సాయంకాల మొనంగిరి. (ప్రె. ఫో. బీ)

సర్ జేమ్సు సిమ్సునుగారు

అసోసియేటెడు చేంబరు అఫ్ కామర్సు తరపున భారతశాసనసభ్యులుగ ఎన్నుకొన బడిన మదరాసు యూరోపియనులు. (ప్రె. ఫో. బీ)

ఖా. బ., కాలిఫర్నా సాహేబుగారు

అబ్బా సాలిగారి స్థానే మదరాసు శాసనసభ్యులుగ ఎన్నుకొనబడిరి. (ప్రె. ఫో. బీ)

సర్ ఫిలిప్ హార్టెగుగారు

సైమను కమిషనుకు విద్యావిషయములందు తోడ్పడ నియమింపబడిన ఉపసంఘాధ్యక్షులు.

శ్రీబాలకృష్ణ ధర్మపుస్తక భండారము

పాపానాయని పేట, రేణిగంట, చిత్తూరుజిల్లా
పై పతనమందిరమునకు సంబంధించిన సభ్యులుకూడిన సమావేశమున ఆంగ్ల శబ్దకేథక్షులను ఎక్కువస్వార్థత్యాగులను నిరసనగా విద్యాశీలరుతునకు శ్రీధర్మపుస్తక భండారము య్యగారి ఆకాలమరణమువలన దేశమునకు వాటిల్లిన తీరనినష్టమునకు తమ విచారమునుజూపుచు వారి ఆత్మకాంతిచే దేవునిప్రార్థించిరి.

ఉచ్చూరు మునుసామి సెట్టి,
కార్యదర్శి.

బి. యిడి. పరీక్షలు - ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమున బి. యిడి - అంటే యల్లీ పరీక్షకు శామాంతరము- పరీక్షకు దాదాపు 108 గురు హాజరు కాగా. గుమారు 45గురు జయమొందినారు. అంటే నూటికిరమారమి 40గురన్నమాట. నిరటి పరీక్షా ఫలితాలు చూస్తే నూటికి రెండుందని భావకం. కాతీన్యానికి పేరుమోసిన మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయంతో పోల్చితూస్తే మన ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయం కఠినతరముగా కాన్పిస్తుంది.

పరీక్షాఫలితాలింత కఠినంగా వుండగా విశ్వవిద్యాలయంవారు బి. యిడి. విద్యార్థులకు సెప్టెంబరు పరీక్షలుతీసి వేయడము చాలా అన్యాయము. ఒకశతకు రెండు తప్పారా? ఈవిషయం రిజిస్ట్రారు గారికి కొందరు విన్నవించుకొగా వారి సంగతి సెనేటువారికి తెలియజేస్తానన్నట్లు వినికొడి. పరీక్షకు వెళ్లినవారిలో సగముపైగా అపజయ మొందినప్పుడు వారి కివిధముగా కాలయాపనచేయుట పొడికారు. కనుక విశ్వవిద్యాలయ సభ్యులు బి. యిడి. పరీక్షలు కూడ చేపు సెప్టెంబరులో పెట్టుట కనుమరించి విద్యార్థుల కృతజ్ఞతకు పాల్పడుదురని గోరుచున్నాను.

బి. సత్యనారాయణమూర్తి.

కొందరు భావించుచున్నారు. మరికొందరుగాక, కొంచెము సందువడలుచో అంతయుబారిపోవుననియు అందుచే హిందూదేశముపై ఇంగ్లండు చలాయించెడి అధికారము ఏమాత్రము తగ్గినను అపాయము కలుగుననియు, స్వపరిపాలనమును ఇండియా కేంద్ర ముత్రము ప్రసాదింపగూడదనియు దెలుపుచున్నారట. మొదటిరకమువారే ఎక్కుడు దూరదృష్టి గలవారని చెప్పవచ్చును. రెండవరకము వారి కోర్కెలు చిరకాలము కొనసాగనేరవు. స్వరాజ్యమును గాఢముగ గోరెడి ప్రజలవాంఛలు నేడు గాకున్న రేవయినను సఫలము గాక మానవు. వీనిని నిరోధించినకొలదియు, నవి పెచ్చుపెరుగును. కొంతకాలము క్రిందట చీనా జాతీయవాదులు చీనాకు స్వాతంత్ర్యమును సమకూర్చగలరని, పలువురు తలచియుండరు. విద్యార్థులు యువకులచే ప్రారంభింపబడిన జాతీయోద్యమము, చీనా సంతను వశపరచిగానునని, పలువురు హించియుండరు. ఏది యసంభవమని ఎంచబడెనో అదియే చివరకు సిద్ధించెను. ఉత్తర చీనా సైనిక నాయకుల విజృంభణమును విజాతీయుల అడ్డుంపును గలసి జాతీయవాదుల సంకల్పమును మరింత బలపరచెనుగాని, తగ్గింపలేదు. ఇటులనే స్వాతంత్ర్యతృష్ణచే పీడితులై యున్న ఏదేశమువారయినను, అట్టితృష్ణ తీసువరకు తృప్తిపడజోరు. అందుచే, ప్రజల కెట్టిహక్కుల నొనగకుండ కొంతకాలము నిలువగలిగినను, చిరకాలములు గావించిపెట్టలేదు. ఇంగ్లండు తెగువరకు బిగించక, భారతీయుల స్వాతంత్ర్యమును త్వరలో గుర్తించుచో, ఇంగ్లండు ఇండియాలోని ఖ్యము పిమ్మట గూడ వర్ధిల్లగలదు. లేనియెడల, రెంటిమధ్య నద్భావము పెరుగజాలదు. ఇంగ్లండు స్వత్యేమము నాలోచించియే, హిందూదేశమునకు స్వేచ్ఛను ప్రసాదించుట లాభకరము. ఇంగ్లండు ఎటుమెలగినను, భారతీయులు అప్రధానముగ విషయములకొరకు పోరాడుకొనక, దేశస్వేచ్ఛను సంపాదించుటకై యావచ్చుకొని వినియోగించుచో, విజయము ధ్రువమగును. ఇక్కార్యమునకు భారతీయులు పూనుటకు, పరమేశ్వరు డనుగ్రహించుగాక!

హాజీచట్టము : రేపు వర్తకము

రేపు వర్తకమును హిందూదేశ నౌకలకు ప్రత్యేకింపవలయునని, హాజీచట్టము ప్రతిపాదించెను. ఇట్టి ఏర్పాటు స్వతంత్రదేశములలో సాగుచునే యున్నది. మొరైసు కుటుంబవారు ఇట్టి సంస్కరణమును ఆమోదించియుండిరి. రేపు వర్తకము వృద్ధియైనపిమ్మట, యుద్ధనౌక లవసరమగును. మిగిలినదేశము లో పరిణామ మితీరున నుండెను. హిందూదేశమునందు మాత్రము ముందుగ యుద్ధనౌకాదళ మేర్పరుపబడినది. ఇది ఇంపీరియల్ వ్యవహారముగా లాభి చినను, మైదవ వాణిజ్య రక్షణకుపయోగింపను. హాజీగా చట్టము కోరిన కోర్కె కడుమితమయినది. రేపు యూరపియనులు గూడ స్పృహముగ సంగీకరింప విలగింతు. కాని, యీ దేశము నందలి యూరపియనులు సామాన్యము హిందూదేశలాభమునకు తోడ్పడకున్నాడు. హాజీబిల్లు పనికిరాదనియు, ఇయ్యది జాతీయ్యమును బెంచు ననియు, కలకత్తావాణిజ్య

సంఘము, కలకత్తా పోర్టుట్రస్టు, బాంబాయివాణిజ్య సంఘము, మున్నగు యూరపియను వర్తకసంఘములు గగ్గోలు బెట్టుచున్నవి. రాజకీయ వ్యవహారములలో గాకున్నను, వాణిజ్య విషయములలో నయినను, హిందూదేశక్షేమాభివృద్ధికై యూరపియను వర్తకులు భారతీయులతో చేతుల గలిపెదరను నాశ అడుగంటుచున్నది. భారతీయ వాణిజ్య సంఘములును, భారతీయ ప్రముఖులును, హాజీచట్టమును ఆశీర్వదించిరి. సంయుక్తరాష్ట్ర వాణిజ్య సంఘము యూరపియను సంఘమునను, హాజీచట్టమును ఆమోదించినటుల నేటివార్తలు దెలుపుచున్నవి. విదేశీయుల పోటీవలన, దేశీయ వాణిజ్య నౌకలు క్షీణించినవి. రేపువర్తక మంతయు విదేశీయుల హస్తగతమయినది. సంయుక్తరాష్ట్ర వాణిజ్య సంఘమువారు సూచించినటుల, హాజీచట్టము కడుమితమయిన కోర్కెను పొందుపరచు చున్నది. ప్రభుత్వమువారు రక్షణపు ఏర్పాటుల గావించనియెడల, మైదవ నౌకాభివృద్ధి జరుగనేరదు. హాజీచట్టమును ప్రభుత్వమువారు రంగీకరింపనిచో, స్వరాజ్యము లేనిది ప్రజల స్వల్పపుకోర్కెలయినను నెరవేరవని మరింత తెల్లమగును.

ప్రకాశముగారి సంచారము

టంగుటూరు ప్రకాశం పంతులుగారు గోదావరి రయితులకు రిసెటిల్ మెంటు ప్రశ్నగూర్చి అద్భుత ప్రబోధము గావించుచున్నారు. పత్రికలలో వ్యాసములను ప్రచురించు చున్నారు. వేనంగిలో శ్రమయనక నిరంతరసంచారము జేయుచు రయితుల కాశను గల్పించు చున్నందులకు, వీరు ప్రకాశముగారికి శాశ్వత కృతజ్ఞత జాపక మానరు. రిసెటిల్ మెంటు రిపోర్టు, రయితులపై మోయరానిబరువుల దెచ్చిపెట్టెను. సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరుగారు నలిపినవిచారణయు, వారపలంబించిన హేతువాదమును పరిహాసాస్పదముగ నున్నవి. గోదావరి కృష్ణా మండలముల రయితులు, నమగ్రహుగు విచారణ జరుగవలయునని కోరుచున్నారు. అందుకై సభల గావించి, ప్రభుత్వము వారికి విన్నపముల నంపుచున్నారు. న్యాయము రయితుల పక్షమున నున్నది. ఇట్టి సందర్భములలో రయితుల మొరలను ప్రభుత్వమువారు సఫలపరచుట వివేకము. రయితులపట్ల తమకు ప్రత్యేకాభిమానము కలదని కార్యరూపమున వెల్లడిజేసికొనుటకు వీరి కిప్పుడు అవకాశ మిచ్చడినది. ఈయవకాశమును వీరుపయోగించి, రయితుల నిరాశను బోగొట్టనియెడల, ఇక్కడగూడ బార్డర్లీ లుదయించిన, నాశ్చర్యపడ నవసర ముండదు.

స్త్రీసాహసము

స్త్రీలు పురుషులతో వాటు సాహసకార్యములను పలువగలరని, గానురాను స్వప్రమగుచున్నది. ఇంగ్లీషు ఛానలును, స్త్రీలు అవలీలగనీచుచున్నారు. అట్లాంటిక్కు మహాసముద్రమును దాటుటకై విమానముమీద పయనముజేయుచు, మిస్ ఇయర్ హార్ట్ అనుఅమెరికనుస్త్రీ న్యూఢౌండుల్యాండునుంచి ఇంగ్లండుకు ఎక్కడ నాగకుండ రాగలిగెను. ఇట్టి సాహసకార్యమును పురుషులు కొంద రిదివరకు నలిపినను, స్త్రీలలో నిందుకు పూనిన మొదటివారు

ఇయర్ హార్ట్ గారే. ఈమె, ఎల్లర యభినందనములకు పాత్రమగుట వింతగాదు. ఈమె 14 వేలమైళ్ల ఎత్తువరకు నెగురుచు ఆతిత్వరితముగ పయనముజేసి నను విమానము దిగినపిమ్మట ఎట్టి ఆందోళనము జూడక సంతోషముగనుండెను. 22 గంటలలో నింత దూరము రాగలుగుట, సులభమయినదని గాదు. అమెరికా యంతయు ఇయర్ హార్ట్ గారి నైపుణ్యము గాంచి సంతసమున మునుగుట, వింతగాదు.

శ్రీయుత బిక్కిని వెంకటరత్నముగారు

శ్రీయుత బిక్కిని వెంకటరత్నముగారు రామచంద్రపురపుతాలూకాబోర్డుకు మూడవనూ రధ్యక్షులుగ నెన్నికొనబడిరని వినుటకెంతయు సంతసించెదము. వెంకటరత్నముగారి నీమూడు పదభ్రష్టుల గావించుటకు జేసిన ప్రయత్నములు వ్యర్థములయ్యెను. వెంకటరత్నముగారు ప్రజాసేవకులు. ఉన్నతాశయ పూరితులు, ఆడంబర రహితులు. తాలూకాబోర్డుకు వీరు నిజమగుసేవ నలుపుట చేతనే, వీరిని తిరిగి ఎన్నికొనుట తలపించినది. కాంగ్రెసు పక్షాశయములను సఫలపరచుటకు వీరు శక్తివంచనలేక కృషి నలుపుచున్నారు. శాననసభలో వీరు మాతృభాషలో ప్రసంగించుచు, ఇతరులకు మార్గదర్శకులగుచున్నారు. వీరికముందును కాంగ్రెసుపక్షమునకు ఎనలేని కీర్తిని సంపాదించెదరని నమ్మెదము.

“ఆంధ్రప్రశస్తి” :—విశ్వకాధ సత్యశారాయణకవి గారు రచించిన “ఆంధ్ర ప్రశస్తి” యను గ్రంథము, శ్రీకృష్ణకతో స్వీకరించితిమి. వీరిగ్రంథమును వల్లంజిలో సోమశేఖరశాస్త్రిగారికి అంకితమిచ్చిరి. సత్యశారాయణగారు ఆంధ్రులు శ్రాత్రువులుగాను, వీరికృతులు జాతీయభావపూరితమై యున్నవనియు, ఆంధ్ర ప్రశస్తియందు, ప్రాచీనాంధ్రముఖ్యమహిమ విశ్లేషపడెను. ప్రాచీనాంధ్రపరిశ్రమల మహాత్మ్యము వివరింపబడెను. ఆగ్రంథమును చదువుచుండి, ప్రాచీనాంధ్రాన్నత్యమును ప్రస్తుతి పీఠస్థితియు కన్నులకు పొడగట్టగలవు. ఆంధ్రాభిమానమును పురస్కరింపగల మిగుల యుజయోగించును. ఇందలి కర్తవ్యము భావగర్భితమై యున్నదనియు, ఆంధ్రులీగ్రంథకర్తగా తగు ప్రోత్సాహమునగ ప్రార్థితులు రచించిరిగి (గ్రంథములలో నది ముదటిగ్రంథము. చందాదారులు కాని వారి కిది రూపాయకి విక్రయింపబడును. పలయువారి, విశ్వకాధ వెంకటేశ్వరగారి, వైష్ణవత్రిశాకాశ్యాదులు, ముద్రపట్టణములలో ప్రాసించబడునగుట.

పార్సీయులతిని మానభంగముచేయుట

బొంబాయి, జూన్ 18:—పార్సీనిగోడలో నున్న బార్లకొంపెనీయెడల నేడు ఉధృష్ణము చాలగ డబ్బిడ జరిగెను. ఒకపార్సీపనిమ - డి. రిక్షిండుకొనెటకయిదుకానా మూలానికబోయి అక్కలానే బయటకొనె గెత్తుకొని వచ్చెను. తంపెనీ మేనేజరు డి. న్ననూన పరిచయకు ప్రయత్నించె నని యీమె చెప్పుచున్నది. ఈ ధనిని చాలానుండి ప్రణలెట్టలేరి దుకాణమునుకొల్లగొట్టుట ఉద్దేశ్యము. వైద్యుల ప్రాణములు దక్కెట్లు కనబడెను. అతడు తిరిగిదిలో లోకమునేకొని కూర్చుండెను. అతడు వాల్చియహాయముకై భాగ్యచేయగా వైద్యులలోనేవారినిచ్చిరి. డాక్టరుగ్రూహ హానితిష్టయెను. ఇంతలో ఆ పడచు ఉద్యమయ్యెను. ఎక్కువమినుర్తి చి పోలిక వారికి యివ్వలేక పోయెను. పోలికను గా రదుగ గా డాక్టరు ఒక పార్సీపనిమని తంపెనీని వచ్చి కొన్నిపనిల దూకుచు అప్పు యివ్వవలెనని కోరినయెను. తన సరైనంపగా నామ డాక్టరు మానభంగము చేయుచున్నాడని యరిచెననియు చెప్పెను. పోలికను లాపకు చేవ్వకో కనుగొని ప్రయత్నించుచున్నాను. దుకాణమును మూసియుంపవలెనని బార్లకొంపెనీని పోలికలు కోరినారు. (ఫైన్ గు)

ఉదకమండల వార్తలు

(ప్రత్యేక విలేఖరి)

విద్యాశాఖ నిర్మాణము

ఉదకమండలము, జూన్ 20:—నిన్నను ప్రభుత్వ శాఖలయినవిను విద్యామంత్రిగారు, రిజిస్ట్రార్ మొదలు, విద్యా శాఖ డైరెక్టరుగారు పర్యటిస్తే ఇంజనీరులు ఎడ్యుకేషనల్ సర్వీసు క్రమేణా తీసుకొని ప్రాంత ఎడ్యుకేషనల్ సర్వీసు ఏర్పాటు చేయుటకుగూర్చి ఆలోచించిరి.

ఆదిద్రావిడులు గవర్నరుని జూచుట

ఆర్. శ్రీనివాసు ఎం. ఎల్. సి. గారు నేడు గవర్నరు గారిని జూచి ఆదిద్రావిడుల కేంద్రసంస్థా సంస్థాపనకుగూర్చి ముచ్చటించిరి.

రా. బి. ఎం. సి. రాజాగారి నాయకత్వమున రా. సా. గుడసామి, ఆర్. టి. కేశవులు, స్వామి పూజానందు, మాణిక్యం నన్ను, శివమూర్తిప్రసాద్లు గా. హోమ మొదలు గారిని చర్చించి తీసుకొనివచ్చి, కార్మికపరిస్థితుల విషయమున తమకుగల యభిప్రాయము తెలిపించిరి. హోమ మొదలు గారు కేంద్రగణిని, లెబరకమిషనుని మార్చినగారి పరిస్థితుల చక్కబడవలె కార్మికప్రతినిధులు పదేపదే చెప్పుచుంటిరి.

విశ్వవిద్యాలయ విరాళము

సర్ అశ్వమతి చెట్టిగారు నూతన విశ్వవిద్యాలయ నిర్మాణమునకై జరిగిన సగటు రూ. 20 లక్షలను, అట్టి 17 లక్షలగూర్చి ప్రభుత్వమునకు ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వమునకు వారంగి కరించినచోదించిగూర్చి కానసభలో నొకవిల్లు ప్రవేశపెట్టెదరు.

మనరామ చగ్గపాటి మోటారు బస్సుల నడపడికను గూర్చి కట్టుబట్టుముచు చేసినట్లే ఈ రాష్ట్రమునందలిరైతులకు లాభగూడ యిచ్చే రైతి యీ సమయమున నే బస్సుల నడపడి నింకనల సేర్పరచవలసినదిగ పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు జనరలుగారు జిల్లా నూతనములను తెలియజేసిరి. స్థానికపరిస్థితుల కనుగుణముగ నందునట్లు బస్సుల రవాణా గూర్చి పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు పట్టును పరచియుటకుగూర్చి యోచించుచున్నాడు. ఇందునిమిత్తమై పోలీసు శాఖకుండు ఉద్యోగులసంఖ్య పెధికుమతేరి ఉపాధ్యక్షులు జేయుచున్నాడు.

వైకారా పాపనాశనం ఎలక్ట్రిక్ స్కీములు

ఈ రాష్ట్రములోగల నాల్గు వైకారా ఎలక్ట్రిక్ స్కీములకుగూర్చి ఫీల్డ్ ఇంజనీరు మేజరు హార్డెగారు ప్రభుత్వమువారి కేసు రిపోర్టుజేసిరాయని పలువు రాలోచించుచున్నాడు. ఈ స్కీములు కొన్ని పద్ధతులపై నడిపించినచో తిప్పకలా భయ కలుగునని హార్డెగారు దలంచుచున్నాడు. ఇవి జయ ప్రదముగ కొనసాగినచో నింక కొన్ని ప్రభుత్వమువారు యేర్పాటుజేయుదురు. నేడు ముఖ్యమంత్రి ప్రకటన గావించినట్లు.

ప్రకాశంగారి రిస్టెట్లమెంటు ప్రచారము

అమలాపురంరయితలు సంతృప్తి చెందుట (స్వకీయవిలేఖరి)

అమలాపురం, జూన్ 20:—శ్రీమంత్రిబంటుబూర ప్రకాశం పంతులుగారు కొత్తపేట దివిజనులో పంచాయతీకి వాడ పాలెం చున్న సభ్యులలో శ్రీరెట్టమెంటు ప్రయత్న కమిషను బహిష్కారముగూర్చి ఉపన్యసింపి తేనివారమువాడు అమలా పురంబచ్చిరి. అమలాపురం తాలూకాలో గంగులగ్రామ, పాల గుమ్మి, మునకపల్లి గ్రామములందు రైతులకులభవనస్థానించిరి రిస్టెట్లమెంటు ప్రచారము జేయుటకై గోదావరి, అలవరం, కొత్త వూరు, ముమ్మిడివరం, చున్నగు గ్రామములకు బోయిరి. లొక పోలవరం ఆర్మీడెట్టు పర్కెగూడ జూలిరి. అన్నిచోట్లరయితలకు బోధజేసిరి. అందరు కలసి బహిష్కారమున అంగీకరించు గూర్చి రయితలు గుర్తించి తప్పక పవనమువదలమని చెప్పిరి. ప్రకాశంగారు కుక్రవారంవాడు అమలాపురంలో సుపర్యవించి మదరాసుబోయెదడ. వీరు ఎన్నికప్రముత్తకై నోర్సి మాడు మూలగ్రామములకుగూడ బోయి తన నియోజకవర్గమునందలి రయితల యభిప్రాయము కనుగొనుచున్నందుకు వారందరు మిగుల సంతసించుచున్నాడు.

ముస్లిము లీగుసభ జరుగలేదు

దెల్లి, జూన్ 18:—అఖిల భారత ముస్లిముల సభ నిన్న జరుగ నలసింది. తగినంతమందిసభ్యులు రాక జరుగలేదు హిందూ మహమ్మదీయ సభ్యులు మున్ను ముఖ్యవిషయముల గూర్చి చర్చించి ఈసభ సమావేశ పడవలెను. కాని ముస్లిములముత్రమే సభకు వచ్చినందున జరుగలేదు. (ఆ.ప్రె.)

బొంబాయి గవర్నరునకు ప్రభుత్వ బిరుదు

లాహోరు జూన్ 20:—నల్ల రేషిమెన్టు బొంబాయి గవర్నరుగారు ఉద్యోగమునందీ విరమించినపిదప బొంబాయి ప్రభుత్వము బిరుదు మొనరించబడునని ప్రకటించి అందు మిలిటరీ గజెటు ల:డను విలేఖరి. దెల్లించుచున్నాడు. (ప్రె.ప్రెస్.)

నర్ మహమ్మదు షాఫీగారి రాయవారము

లాహోరు జూన్ 20:—నర్ మహమ్మదు షాఫీ గారు ఇంగ్లీషువిద్యములగూర్చి ప్రచారముజేయ వివిధశత్రు రాజకీయశత్రులను పందరించుచున్నాడు. నైమనుకమిషనువారి కంచుకేసుబడు పాత్రికములన్నింటిని సహాయసంఘములకుగూడ జూపాలని పంజాబుపామమ్మదీయల అభిప్రాయమును సర్ మహమ్మదుగారిని బరిగెనుచున్న ప్రభుత్వగారికిని వచ్చుజెప్పు చున్నాడు. (ప్రె.ప్రెస్.)

హిందూస్థానీ సేవాదళము

కాంగ్రెస్ కార్యదర్శి ప్రకటన హుస్సే, జూన్ 18:—ప్రతిరాష్ట్రములోనూ కాంగ్రెస్ కార్యదర్శిని నిర్దేశించుటకు హిందూస్థానీ సేవాదళముయొక్క సాయమును పొందవలసినదని కాంగ్రెస్ మహాసభ కార్యదర్శి ప్రకటించుచున్నాడు.

నాడు రాష్ట్రీయ సంఘములకు పంపిన లేఖయిట్లున్నది:— "నేను కర్నాటక రాష్ట్రమునకు వెళ్లివచ్చుదు హిందూ స్థానీ సేవాదళముయొక్క పనిని చూచుట తలపించినది. వారి నిర్మాణము, బహుళకాలిక వ్యాపారముక్తిదాఫలమును గూడ నేను దర్శించితిని. అట్లడ వీడు సంవత్సరముల యాడుకు తైగా చాలమంది బాండుండిరి. వారి ఆరోగ్యము, బలము, ఆరార పంపడ నాకు చాల సంతోషమును కలుగజేసినది. ఇట్టి శిక్షనలములు దేశములో చాలఉన్నయెడల ఎంతమందియో వకులైన ను శిక్షనొంది భారత జాతీయభివృద్ధికి సాధనభూతు లగు నుండురు.

ఈ సేవాదళము కాంగ్రెస్ సేవచేయుచున్నది ముఖ్యముగా కాంగ్రెస్ సభ్యులను చేర్చుచున్నది ఇక్కడ బాగల్ కోట్ వద్ద నొక ఆశ్రమమును స్థాపించి అచ్చటికి వివిధరాష్ట్రీయ లనుండి యువకులను రప్పించి వారికి శిక్షనొసంగగలదు. ఇది ఆ గ్రంథు జికటవ తేదీన ప్రారంభింపబడును ఆనాడు రాష్ట్రీయ సంఘసభ్యులు వచ్చినయెడల తమకు చాలా ఆనందముగలనని వారు నాతో చెప్పిరి ప్రారంభింపవలసిన 500 మంది శిక్షకులగు భటులయొక్కవలమును జరగ పంకల్పించుచున్నాడు.

సేవాదళము నాడు కొన్ని కొన్ని స్థలములలో యువకులకు శిక్షనివ్వ వచ్చును. కాని స్వయముగా నచ్చి పనిచేసినగాని ఫలితముండవలదు. రాష్ట్రీయసంఘములకు శ్రద్ధ యున్నయెడల రాష్ట్రీయ బోర్డుల ద్వారాకాని, సేవాసంఘముయొక్క ప్రధానకార్యాలయము ద్వారాకాని యువకుల శిక్షకు పోకర్తములు చేయవచ్చును (ప్రె.ప్రెస్.)

కొత్త పన్నులను చెల్లించము

పాంచాల రైతుల విన్నపము లాహోరు, జూన్ 18:—లాహోరువద్ద రెండు గ్రామముల రయితలు తమ వివాదాధిభిన్నముగా కొత్తపన్నులు పేసికాగనియు, ఈ పన్నులను పేసినచో పోయినయెడల సత్యాగ్రహము చేయుటలసివచ్చిననీయు ప్రభుత్వమువారికి విన్నపముచేసినారు. (ప్రె.ప్రెస్.)

సురేంద్రమోహన్ బోస్ విడుదల

కలకత్తా, జూన్ 19:—సుభానుచంద్రబోసుగారిలో కాటు అరెస్టుచేయబడిన సురేంద్రమోహన్ బోసుగారు అతి పూతు పెంట్రల్ జైలులోనుండిరి. నేడు మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు విడుదలచేయబడిరి. (ప్రె.ప్రెస్.)

బాల్యవివాహములే కావలెను

తిరుమనాపల్లి, జూన్ 19:—తిరుమనాపల్లిలో కొందరు బ్రాహ్మణులు బ్రాహ్మణేతరులు కలసి చేసినసభలో వివాహ వయోనిర్ణయముచేయుట శాస్త్ర ఆచారవిధివిరుద్ధమనియు, వైస్ రాయి, మద్రాసు గవర్నరుగారు యిట్టి తీర్మానమునకు పప్పురి నియోజకనియో తీర్మానింపబడినది. (ఆ.ప్రె.)

ఆంధ్రరత్న గోపాలకృష్ణయ్యగారి ద్వాదశాహస్య

ఆంధ్రుల కర్తవ్యము

శ్రేష్ఠ 21 వ తేదీ బుధవారము :—శ్రీయ ఆంధ్రరత్న దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారి ద్వాదశాహస్య క్రతువు ఆంధ్ర దేశమునందంతటను జనాపబడవలెనని ఆంధ్రవాసులకు దేశభక్తవంకటప్రయ్యవంతులు, శీతారామశాస్త్రిగారు ప్రభుత్వము ఆంధ్రమహాజనలకు సందేశమొసంగియున్నాడు. గోపాలకృష్ణయ్యగారి దివ్యవాగమృతమును చదివించిన యాంధ్రులకు, గోపాల కృష్ణయ్య గారు తమ జీవితాంతము వరకు దేశమునకు, తమయనుగుసోదరులకు ఆంధ్రులకై స్వసౌఖ్యమును సైతము పరిత్యజించి ప్రతిఫలాపేక్షలేక వడిన శేధములగు యిక్కటులనుగావించిన ఆంధ్రమహాజనుల కీర్తిరూమున కీర్తిశేషులయెడల తమకు గల భక్తివిశ్వాసములను ప్రకటించుట పరమధర్మమైయున్నది. ఆంధ్రరత్న ముసలించినను వార్తనల్లడల బర్హివంశశ్రీ దేశమునందు నొకక్కడెట్లున ఘోషిల్చినది. వారి శోకవార్తలతో ఆంధ్రపత్రికలు నిండినవి. ప్రతి పట్టణముందును గ్రామముందును సభలు జరిగి సానుభూతి తీర్మానములు గావించబడినవి ఈ పరితాపమును ఈ గాడభక్తిని ఈ ప్రేమానురాగములను ఈ సానుభూతిసంతయు కార్యరూపమున గన్పరచినచో ఆంధ్రులు దివంగతులగు గోపాలకృష్ణయ్యగారియెడల తమ నిజభక్తిని జ్ఞుపించినవారు తమ యశస్సును సురక్షించుకొనినవారు నయ్యెదరు.

సర్వశక్తిసంపన్నులను విద్యావిభాగములయొక్క ముఖ్య దేశారాధన తత్వరమయి సర్వమును త్యజించి ప్రజాసేవయే పరమావధిగ నెంచి దారిద్ర్యదేవతాధికారప్రాబల్యమునకు గురియై, మూఢవిశ్వాసి దేశాస్వాస్థ్యములను కోల్పోయెడి దేశారాధకబృందమునకు వారికుటుంబసభ్యులకుగాను కార్యవనిధి శిర్పరచుట దేశీయుల కనీసధర్మమైయున్నది. ప్రభుత్వముయొక్క శ్మేషులగు గోపాలకృష్ణయ్యగారు దేశమునకై తమభావ్యభివృద్ధి నెట్లు గోల్పోయిరి; ఆరికముగను, దైహికముగ నెట్టి సంకటములకు లొనైరి ఆంధ్రలోకమంతయు నెరిగినవిషయమే. వారి స్మారకచిహ్నమును ప్రతిష్ఠించుటకంటెను వారి నష్టమునకై జీవితవ్యయము ఎనలేని దుఃఖముపాలు గావలసినవారి సత్సమరూపానుమోదముపవిత్రధర్మనిర్వహణముల నిస్సంకోచము.

తమసహజ దివ్యసౌరభముచే వాయువునంతట నిండియున్న యువకులకు ననేక సుమారుజమలీమృత్యువు దోహదములేకమునుకొని మలయుపోవుటయో, వికసితమలయుట, అకాలముగ వ్రాలి పోవుటయో సంభవించుచున్నది. గోపాలకృష్ణయ్యగారు సజీవులయ్యాయెందు కాలమునో ఆంధ్రమహాజనుల శిష్యులయనుతాపము నందు సానుకంపముండను దేశాంతమైన గన్పరచి వారి శ్రీరామ దేవాలయ నిర్మాణమునకు సాయము చేసి యిచ్చిన వాగు సంకల్పసిద్ధి నొందిన వారై యాత్మసంతృప్తితో నాకనివాసపుణ్యులయ్యెడివారు. శీతీకైనను వింతిపోలేదు. ఈయంతాపమును నీటిబుగ్గవలె యింకిపోనీక, గోపాలకృష్ణయ్యగారిచైగల ధర్మము రాగములు అవ్యాజమున, నిష్కలమున, నిశ్చేయమున విమలమును రూఢిపరచుటకై మహోదారములగు ఆంధ్రమహాశయులు యథాశక్తి యాపదని తోగ్గియుమానకు లోడ్చి నిధికి ధనమును సేకరింతురు గాక యని వినయ పూర్వకముగ మనవి జేయుచున్నాడను. ముఖ్యమంత్రి, విద్యాధి బృందము, యువజనులందఱును ఆంధ్రరత్నమున కత్యంత పవిత్రహితములు ప్రేమాభ్యుదయ లగుటందేసి వారి కృష్ణమునకు నడుములు గట్టి పనిజేయుటయ్యవశ్యకము. శాట్వత్కళా పోషణ మొనర్చెడి నాటకసంఘములవారు గోపాలకృష్ణుడు ఆసమాన కళాభిజ్ఞుడు గాన భాగ్యుడని భక్తిని ప్రకటించుటకై దేశమందంతటను బ్రదర్శనముల గావించిన నిధికి లోడ్చుట పెంతయు వాంఛనీయుము.

సోకతాలీసోదరిమరణము

బొంబాయి జూన్ 18:—ఆదివారమునాటిరాత్రి తన సోదరి రాంపూర్ లో మరణించెనని సోకతాలీ గారికి తెలిపి వార్తవచ్చినది. ఆసోదరిగత్యంత చచ్చిపోయినప్పటినుండి వారి సంసారము సేమయే నిడుముండెను. ఆమెసమాధిని దర్శించుటకు ఆమెమతి నివ్వవలసిదని సోకతాలీగారు రాంపూర్ సంస్థానాధీశ్వరుని కోరిరి. (ఆ.ప్రె.)

కొల్లెందెగారి ప్రచారము

తిరుమనాపల్లి, జూన్ 18:—తిరుమనాపల్లి కాంగ్రెసుసంఘమున టి. వి. యస్. శాస్త్రిగారు అధ్యక్షతనపొందిన సభలో కొల్లెందెగారు ఉపన్యసించిరి. వారి యుపన్యాసము 'కాంగ్రెసు ఆచరణము' ముందుననినదిగి యై యుండెను. వారిప్రసంగ మైనతరువాత ఆంధ్రరత్న దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారి మరణమునకు సంతాపము తెలుపుచు తీర్మానము చేయబడినది. (ఆ.ప్రె.)

ప్రకటన

కృష్ణ జిల్లాబోర్డు వారి యధీనములో నున్న ఉన్నత మాధ్యమిక పాఠశాలలలో తెలుగుపండితులు ఉన్న మునిషీల యద్యోగములకు గాను "ఓడియం టల్ లెస్సింగు" బిరుదు నందినవారివద్దనుండి అప్లికేషనులు కావలయును.

వయస్సు, కులము, యోగ్యత, పూర్వానుభవము తెలియజేయుచు యీదిగువ చిరునామాకు 30-6-28 తేదీ లోగా దరఖాస్తులు పంపుకొనవలయును.

అసిస్టెంటు సెక్రటరీ ఆఫీసరు
కృష్ణ జిల్లాబోర్డు, బందరు.

WANTED IMMEDIATELY.

A personal Assistant at Masula and one Branch Assistant in every important town Good prospects. Apply with two half anna stamps stating age cast and qualifications to commercial Business Bureau Masulipatam.

వాతావరణస్థితి

1928 నవంబర్ 20 వ తేదీ బుధవారము

వాతావరణస్థితి	అల్ప వర్షావస్థ	గరిష్ఠ వర్షావస్థ	గరిష్ఠ వర్షావస్థ	గరిష్ఠ వర్షావస్థ	గరిష్ఠ వర్షావస్థ
వాతావరణస్థితి	91	81	...	2.4	0.7
జలవర్షావస్థ	95	85	...	0.5	2.8
వాతావరణస్థితి	99	88	...	0.9	1.8
జలవర్షావస్థ	100	85	...	0.7	2.4
వాతావరణస్థితి	97	75	...	4.8	2.6
జలవర్షావస్థ	94	76	...	0.8	0.5
వాతావరణస్థితి	...	...	...	0.6	0.9
జలవర్షావస్థ	98	80	...	0.9	1.0
వాతావరణస్థితి	101	82	...	0.4	0.6
జలవర్షావస్థ	102	81	...	0.1	1.3
వాతావరణస్థితి	105	80	...	0.1	0.7
జలవర్షావస్థ	100	75	...	0.7	1.4
వాతావరణస్థితి	91	73	...	0.4	0.6
జలవర్షావస్థ	99	79	...	0.1	0.6
వాతావరణస్థితి	102	80	...	0	0.6
జలవర్షావస్థ	100	79	...	0	0.8
వాతావరణస్థితి	89	81	...	0	0.1
జలవర్షావస్థ	...	...	...	0	0.5
వాతావరణస్థితి	84	77	...	18.8	8.8
జలవర్షావస్థ	85	77	0.1	16.7	8.4
వాతావరణస్థితి	83	75	0.2	25.7	0.7
జలవర్షావస్థ	87	74	0.2	21.4	5.7
వాతావరణస్థితి	89	66	...	1.8	0.5
జలవర్షావస్థ	74	68	...	17.4	0.5
వాతావరణస్థితి	70	52	...	1.9	0.9
జలవర్షావస్థ	77	68	...	0.7	...

సర్కారులు: మే ఖమ్మం విస్తారముగ నున్నది. గోపాలపురంలో తప్ప ఇతరచోట్ల పగటి రాత్రివేదిక 8 మొదలు 5 డిగ్రీలు ఎక్కువ. మచిలీపట్నంలో 100 డిగ్రీలు ఎండగా నెను.

డక్టర్: తీసికొనిపోయి మామూలుగ నున్నది.

కర్నూలు: మే ఖమ్మం విస్తారముగ నున్నది. మద్రాసులో 4 కడలూరులో 6 డిగ్రీలు పగటివేదిక ఎక్కువ. కడలూరులో నిన్న 105 డిగ్రీలు ఎండగా నెను.

సి. కె. నాగార్జున: నియంత్రణ.

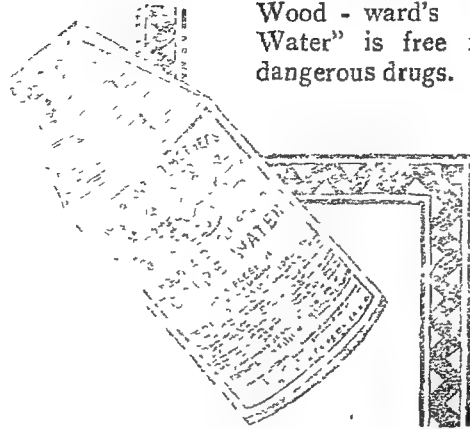
చుర్రులూరు: నియంత్రణ.

చంటిబెట్ల అ జీ
ర్య వ్యాధులకు నిరసా
య కరమగును.

"FIFTEEN POINTS FOR MOTHERS."

That is the name of the invaluable booklet given free with every bottle Wood - ward's "Gripe Water." the one safe remedy for all digestive ailments in babies and young children.

Here is one of the points "Never put baby to sleep using so called remedies which contain narcotics". Wood - ward's "Gripe Water" is free from all dangerous drugs.

W. WOODWARD
(1920)

Manufacturing
Chemist.

97-97, Fortross Road,
London. N. W. 5.

దీనితో మాడ తల్లు
అపల్లలను పెంచును
సిన విధములప్పుడు
వ్రాయబడిన ప్రస్తావన
ము ఉచితముగా పంపింపబడును
9184

WOODWARD'S
Gripe Water
KEEPS BABY WELL

శ్రీపాద సరసింహం
బ్రహ్మ చాకిరాడ
శ్రీ పద్మ నా ఆ
కుమ.

ఎస్.ఐ.ఆర్. పనివారిని తీసివేయుట

ఉత్తరువును రద్దుచేయుకపోయిన
సత్యాగ్రహము చేసినము

గోల్ డెన్ రాక్, జూన్ 19:—గోల్ డెన్ రాక్ పని వారు పరచే ఏజెంటు వేలకొలది పనివారిని తీసివేయుచేసిన 202 పక్యూల్టర్ ఉత్తరువును రద్దుచేయుకపోయినందులకు తాము సత్యాగ్రహము చేయువలసివచ్చునని ఏకగ్రీవముగా తీర్మానించినది.

పనివారి బదిలీలు

తిరువనాంతలై, ఎస్. ఐ. ఆర్. రైల్వే కర్మాగారముల నుండి 32 వందలగుండు, 32 రంపులయిన 10 రేకు పని వారు 8 గురు ఆరు రమ్ముల చెన్నువారు 8 ఫీట్లగుండు, 1 వక్ర, ఒక తాపిపనివాని గోల్ డెన్ రాక్ కు బదిలీ చేయబడుదురని యీ వెళ్లదలచినవారిచేదలను యిప్పటికిన దరయ, తాపిను చేసిన, తేలిక సంగ్రహమువారు ముద్రించి వెళ్లదలచినవారిపేర్లను తెలియజేయుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. పనిలోనుండి తీసివేయబడుటయందలి నష్టములను గూర్చి పనివారికి తెలుపుటకు సంఘము చాలసభలను చేయుచున్నది. నీన్న ఒక గొప్ప పథ జరిగెను. ఇల్ల య్య పిల్ల గారు ఆగ్రా న వా తి పత్రికను వహించిరి. జె. ఎన్. రామ నాథన్, పే. కె. పర్వర్, అడైలస్వామి మొదలగువారు మాట్లాడిరి. పనివారి నిధికయ ఒకరోజు వారి అందఱును యివ్వనలెనని కార్యనిర్వాహకమువాతచేసిన తీర్మాన మామోసింపబడెను. (ప్రీ ప్రెస్)

రైల్వే ఏజెంటు ప్రకటన

ఎస్. ఐ. ఆర్. మాత్రము తీసివేయబడునని ప్రజల దురభిప్రాయములను తొలగించుటగాను ఎస్. ఐ. ఆర్. రైల్వే ఏజెంటు ఒక ప్రకటన గావించినాడు. వెగపటామ, పోడూర్, తిరుచినాపల్లి కర్మాగారములు ప్రతిబడి పనులు ఆలస్యముగా జరుగుటవలన, ఇప్పుడు ఇతిరయిల్వేలకుంబై చెందితలగుటవలన ను వీటిని తీసివేసి ముఖ్యప్రదేశమును గోల్ డెన్ రాక్ నవీన కదలములవారి కర్మాగారముకట్టబడెననియ, కొద్దిపనివారితో హెచ్చుపని జరుగుటవలన నిచ్చుట ననిచేయుట కింతయందీ పని వారవసరములేదుగాన తీసివేయవలెనని ఆతడు వాయించువాడు. ఇట్లు తీసివేయబడినవారు రాజీనామాగిచ్చినయెడల వారికి కొనసిన గ్రామ్యులకు చెందితల యివ్వనలెననియ, అట్లు రాజీనామానిచ్చినవారు అట్లు అయినయెడల, మంచి తీరికగా నిర్వహణలవారయిన పోలలోనుంచబడుటయిన లేక పోయిన తీసివేయబడుదనియు వ్రాయుచున్నాడు.

గోపబంధుని మరణము

లాలాజీగారి పరితాపము

చుట్టి, జూన్ 19:—గోపబంధు దాస్ గారి మరణమును వినినప్పుడు శ్రీయుత లాలా బసవరాముగారు మిక్కిలి పరితాపమును బొంది యిట్లు చెప్పిరి.

"గోపబంధుని మరణము ఒక్క ఒరిస్సా రాష్ట్రమునకే గాక భారతదేశమున కంతటికిని చాల నష్టము గలుగజేసినది. ఈ నాయకుని స్థానము వాక్రమించ గలవాడు మరెవ్వఁడు లేడు. ఇట్టి యరాడం బరక్షిం, జేకనే వా పరాయణుడు మరెవ్వఁడును లేడు. గోపబంధునికి చుట్టపక్కల కన్న, భృషణముకన్న దేశమే ప్రీయతరముగా నుండెను. అతని జీవితము మానవ సేవకై వినియోగింప బడెను. అతని పరిచయము చేసికొని, మా ప్రజా సేవ సంఘములో సభ్యునిగా చేరుట అతని యాచనా బడసంపన్నము మాకుచాల అనందముయ్యెను. తనవార సతత సంఘమునకు ఉపాధ్యక్షుడుగా నిన్ను కొనిబడెను. భారత దేశమునకును, మీదు మిక్కిలి వాడును సేవ స్థాపించిన సంఘమునకును ఇతని మరణమున తీరిని నష్టము చాటిల్లినది.

తాను మొదలు పెట్టినపని యెట్లు కొనసాగింపబడునని యడుగగా తనకిప్పుడు దిక్కుతోచుటలేదనియు ఆలోచించి పనిచేయవలసియన్న దనియు సతడుపలికెను.

The Asiatic Government Security Life Assurance Co. Ltd ,
Head Office :—BANGALORE CITY.
DISTRICT AGENTS WANTED.
We have a good few openings in the MADRAS PRESIDENCY available to men who have organising and sales ability.
LIBERAL AGENCY CONTRACTS
LOW COST INSURANCE.
PROMPT ATTENTION TO CLAIMS
BEST PROTECTION TO POLICY HOLDERS, and **EXCEPTIONAL opportunity** for the right men who wish to engage permanently in Life Insurance Field work.
If you wish to know all about it, address our General Secretary:
V. RANGASAMY Esq
B.A.B.L., F.C.I.,
General Secretary, Bangalore City
Messrs. P. K. RAU & Sons,
Chief Agents, Madras Presidency
33, Mukernallamuthu St., G. I. Madras.

వృత్తాంతలేఖలు

ఏలూరు

(ఒక విలేఖరి)

ఈ బిల్డింగ్ ను సమీక్షించుచున్నప్పుడు విశేషముగా పశువుల చోరీ కాబడుచున్నది. అందువలన ప్రజలకు చాలా నష్టము కలుగుచున్నది.

మా పట్టణములో యీమధ్య మూడుసార్లు కలిగిన అగ్ని ఉపద్రవములవలన నష్టపోయిన వీధిజనులకు గవర్నమెంటు వారు 15 కేల రూపాయలు సహాయము చేసికాచేగాని మా గ్రామంలో ధనవంతులయిన మోతేగంగరాజుగారు మొదలగు వారు ఏవిధమున జోక్యము పుచ్చుకొనకపోవుట కోపనీయము. అగ్ని సహాయమును పోలీసు డిప్యూటీ సూపరింటెండెంటు యిన్ స్పెక్టరుగారు మిక్కిలి క్రమపథి.

మా గ్రామంలో జిల్లా జడ్జి ముల్ రామ్ శ్రీ ఎస్. రాఘవయ్యగారు మంచికి రిగడించి యింటనుండి బిల్డింగ్ అయిరి. వారిసోదరులు ముల్ రామ్ శ్రీ శ్యామలపతి జలరామదాసు పంతులుగారు నియమింపబడిరి వీరును బహుశాగ్రతగా నిజమును తెలుసుకొన కత్తిగల జడ్జియని ఒకీ శృంగారముచున్నారు.

ఇవట యింకను ఎండలు తగ్గలేదు. మృగశిరోజునా త్రమే కొద్ది వానతురినది. తిరిగి చినుకయినను లేదు. ప్రజలు వేడికి అగతేకండనున్నారు. కురువుల వాడ్యములు హెచ్చయినవి. ఎండలు తగ్గలేదు.

కాకినాడ

ది 17-6-28 సోలరం లేదీ రాత్రి యేలూరు శ్రీ సీతారామంజనేయ శాటక సమాజమువారు కాకినాడలో శ్రీ కృష్ణాభియేటలో "మహాభారత"మును శాటకములు కడు రమ్యముగా ప్రదర్శించి ప్రేక్షకులకు రంజింపచేసిరి. శాటక సమయమున శ్రీ సీతారామంజనేయ శాటకసమాజ ప్రావ్రయిలగు శ్రీ శ్రీ శ్రీ మోతే శారాయణరావు జమీందారు (M. L. C.) గారికి; ఇంజనం కాపురములు; ప్రస్తుతం కాకినాడ కాపురములు; శ్రీ కృష్ణాభియేట ప్రావ్రయిల రసముల్ రామ్ శ్రీ నందికొత్త గోపాలరావుగారు, వారిచే చిత్రంపబడి జర్మనీలో ప్రింటుచేయించబడిన శ్రీ "మరళికృష్ణ" అనుపటమును; ప్రజలకుచేసిరి. ఆ పటమునందు శ్రీ కృష్ణుడు యమున కొడుక సాయంకాలముందు యిరుకతిన్నతైన తామరావల మీద ఆసీనుడై జేయిన పూరించుటయని తన్ను ప్రార్థించు భక్తుల మొరవిననున్నట్లు ప్రత్యక్షమయ్యె. ప్రేక్షకు లెల్లరు భక్తినిముగిసి ఆనందమున తేలియాడిరి శ్రీ జమీందారువారు చిత్రకళాభివృద్ధికొరకు, తమ సమాజముచే ది 29-6-28 లేదీని కాకినాడలో "చంద్రగుప్త" అనుశాటకమును ప్రదర్శింపచేసి అందులందు అదాయము శ్రీ గోపాలరావుగారికి బహుమానముగా యిచ్చుటకు వాగ్దానము చేసిరి. శ్రీ శారాయణరావు జమీందారువారు కర్మాచారముల అనేకవిహసల పర్యవరించు క్రిగాంచుచుండిరి. వీరిని క్రిష్ణుడు యెల్లకలెను ప్రోబుగాక!

(ప్రేక్షకుడు.)

నరసాపురం

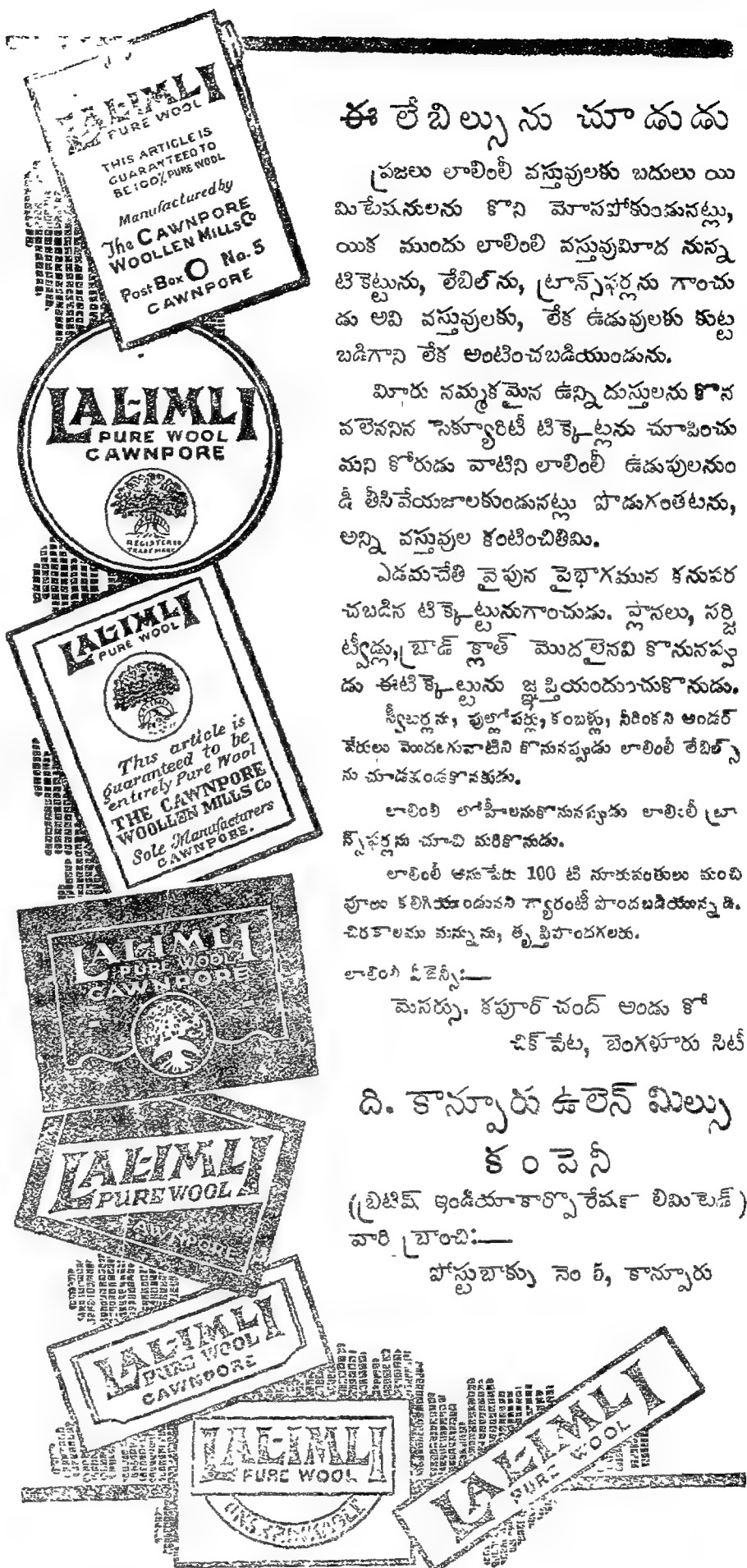
(స్వయంవిలేఖరి)

కాలమానము

జూన్ 18:—ఇది క్రమంగా ఉంటుంది. ఈవాటికి సాధారణముగా సమావేశము ఉంటుంది. అటువంటి ఇప్పటికి ఉంటుంది ఆంధ్రమేలేదు. ఎందుకంటే నగర కాలంలో నీరులేదు. గోదావరి ఎండిపోవుటచేత కాల్యలో ఒక్క చుక్కలేదు. అవసరముగా ఎండిపోవుచున్నది. ఇట్టి అవస్థ రైతులకు చాలా దుష్టము. గోదావరికి వెంటనే నీరు తగిలినగాని ఉంటుంది వీరుండదు. రైతులకు ఎట్టి అవస్థ రానున్నదో చెప్పటం కష్టము.

సూర్యులపైసల్ పరిక్షాఫలితము

మామైకోన్నత పాఠశాలనుండి 57 గురు విద్యార్థులు పంపబడిరి. అందులో పరీక్షకు 49 గురు హాజరై వారు. వీరిలో 16 గురు పాస్ అయ్యారు. 31 బాలరు ఇంగ్లీషులో ఫేసలయ్యారు. పాస్ అయ్యారు 9 గురులోను 5 గురు ఫేసలయ్యారు. గనుక ఇంగ్లీషు, పాస్ అయ్యారు అంశములు చెప్పటకు ఇంకను గట్టిపాట్లను ఉండవలెనని ఉపాధిపతులనున్నారు. ఈవిషయమై మేనేజర్ మెంటువారు క్రమపాతంపాలెను.

ఈ లే బిల్లును చూడుడు

ప్రజలు లాలింలీ వస్తువులకు బదులు యి మిటేషనులను కొని మోసపోకుండునట్లు, యింక ముందు లాలింలీ వస్తువుమీద నున్న టికెట్టును, లేబిల్ ను, ట్రాన్స్ ఫర్లను గాంచుడు అవి వస్తువులకు, లేక ఉడుపులకు కుట్టబడిగాని లేక అంటించబడియుండును.

మీరు నమ్మకమైన ఉన్ని దుస్తులను కొనవలెనని సెక్యూరిటీ టికెట్టును చూపించుమని కోరుడు వాటిని లాలింలీ ఉడుపులనుండి తీసివేయజాలకుండునట్లు పొడుగంతటను, అన్ని వస్తువుల కంటించితిమి.

ఎడమచేతి వైపున వైభాగమున కనుపరచబడిన టికెట్టునుగాంచుడు. ప్లానల్లు, సర్టిఫికేట్లు, బ్రాడ్ క్లాత్ మొదలైనవి కొనునప్పుడు ఈ టికెట్టును జప్తియందుంచుకొనుడు.

స్వీజర్లను; పుల్లొపర్లు; కంబళ్లు; నీరికని అండర్ వేరులు మొదలగువాటిని కొనునప్పుడు లాలింలీ లేబిల్ ను చూడవలెకొనకుడు.

లాలింలీ లోపీలనుకొనునప్పుడు లాలింలీ ట్రాన్స్ ఫర్లను చూచి మరికొనుడు.

లాలింలీ ఆసుపేరు 100 టి సూకుంకులు మంచి పూలు కలిగియుండునని గ్యారంటీ పొందబడియున్నది. చిరకాలము నున్నది, శ్రేష్ఠిపాదగలదు.

లాలింలీ ఓకెస్సీ:—

మెనర్స్, కపూర్ చంద్ అందు కోచిక్ పేట, బెంగళూరు సిటీ

డి. కాన్పూరు ఉలేన్ మిల్సు కంపెనీ

(బ్రిటిష్ ఇండియా కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్)

వారి బ్రాంచి:—

పోస్టుబాక్సు నెం 5, కాన్పూరు

పోస్టు సంగతులు

మామ సబ్ పోస్టుమాన్లుగా జన్మ సాహెబుగారు చూడుటెల క్రిందటనే బిల్డింగ్ కాబడినప్పటికినీ ఆస్థానమున నింతవరకు నింకొకరిని చేసిరయింపలేదు. ఒక గుమాస్తా స్థానము కూడా ఇంకొకటినుండిని భాగీ నున్నది విశ్వాసు. గనుక జియియట్ చేతనే మాన్యురి భుజములపైన పడింది ఇంత నున్నీ కారణమేమో నాని తెలియలేదు. ఇంక నున్నీ ఈవిధార్థమెంటులోతప్ప ఇంకొక విభాగమెంటులో నెన్నడు చూచియుండలేను.

తీర్తి కేసులైన ఆంధ్రరత్న

దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు

నిన్న సాయంకాలము వీరిని ర్యాంమునగూర్చి సానుభూతి సభ ఒకటి పెద్దబాదలో ప్రేక్షకు బాహుకటి కృష్ణమూర్తి గారి అధ్యక్షత క్రింద జరిగింది. గోపాలకృష్ణయ్యగారినిగూర్చి పలువురు మాట్లాడినచేతక యిదిగను తీర్మానము అంగీకరింపబడినది.

"శ్రీరామశామామృతపానాన కృతును ఆగ్రహాయ కాగ్రగణ్యుడును, సర్వకళాప్రపూర్ణుడును తన సర్వస్వమును తుదకు ప్రాచుర్యము స్వరాజ్యముజ్ఞుడును కావాలిగావించిన స్వాధ్యక్షాగ్నియు సగు శ్రీయుత ఆంధ్రరత్న దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారి యకాలమరణమునకు యావధివారు తమ సంతాపమును వెలిబుచ్చుచు వాసిమటుంబమునకు యిందుమాతముగా తమ సానుభూతిని తెలుపుచున్నారు."

గోదావరి యేజ్ కెసీ పోలవరం

ప్రళయగ్ని సహాయనిధి

(స్వయంవిలేఖరి)

జూన్ 17:—ఈమధ్య జరిగిన మహాగ్ని ప్రమాదమువల్ల పోలవరంలో చాలా పెంతుటిండ్లు, పూరిండ్లు కాలిపోయిన సంగతియు మామరు 4, 5 లక్షల కిమ్యుతుల అస్త్రీ నష్టపడిన సంగతియు అందరికీ తెలిసిన విషయమే.

సహాయము

పోలవరం డివిజన్ డిప్యూటీ కలెక్టరుగారున్నూ తహశీలు దారుగారున్నూ తమ పలుకుబడిని వినియోగించి ప్రాంతం దగ్గర నర్తకులను గ్రామాధికార్లును ప్రోత్సహపరచి యిండ్లు కాలినవారికి కలప తాటి ముకు వగైరా సహాయము చేయించుచున్నారు.

పోలవరం, గంగోలు, గుంటూరు, చేగంపవల్లి యెన్టీలు ప్రాంతంబుల్ల ఒక్కొక్కరు నుమారు రు 500 లు ఫీజుగల పక్కలకు ఉచితపు నీటియిచ్చుటయేగాక పెద్దరుమాను కలప తాటి ముకు నరికించి తమ స్వతంత్రములలో పోలవరం చేర్చి డిప్యూటీ కలెక్టరుగారి పరంగా యిండ్లు కాలినవారికి పంచి పెట్టుచున్నారు.

ఫారెస్టువారుకూడా తమ క్రిమంపనలేక గోదావరిమీద ఎచ్చ పెదురు వగైరా కలక మహాకార్లును ప్రోత్సహపరచి భర్తము చేయించుచున్నారు.

పోలవరంపై శ్రీ సంగమమువారు బట్టలు కాలిపోయిన పేద వారికి నుమారు రు 100 లు కిమ్మకుల వస్త్రములను ధర్మము చేసినారు.

ఈ మహాసంక్షోభమును జిల్లాకలకర్తగారికి దివ్యుణ్ణి కలకర్తగారు రిపోర్టుచేస్తూ గవర్నమెంటు సహాయముచేయుట చాలా అవసరమని శిఫార్సుచేయగా గవర్నమెంటువారు అతి సాహసముతో తమ యువారధ్యమును వెల్లడిచేయుచు రు 200 లు కాంక్షనుచేసినట్లు తెలియుచున్నది ప్రజలు యిట్టి మహా ఉపద్రవపయములలో గవర్నమెంటువల్ల చాలాసహాయము పొందిగలమని తలచి యాయీవి నిరసంతన నిర్విణ్ణులైరి. కావన సభ్యులు పోలవరం వచ్చిచూచి ప్రజలపొందిన నష్టమును ఆం చినాటిని గవర్నమెంటుచేసిన కాంక్షను యంతసవంజముగా నున్నదో తెలుసుకొందురు గాక ఇందు విషయమై విరివిగా కాంక్షనుచేయుటకై కావనసభలో పోరాడుదురుగాక.

యూనియన్

ఈ సంవత్సరం గ్రామయూనియన్లపై మొత్తముని ప్రజలు నిలబడుచుండ, బలవంతముగా గవర్నమెంటు వారు జిల్లాలోర్డువారి సహాయముతో ప్రజల నెత్తిపై యీ యూని యన్లపై దుడ్డి కన్నులుపెరిచేసినాడని పురిటితోనే యెన్నెమ్మ కొట్టినట్లు మొదటితోనే గ్రామంలో నగం పరకు రాముపైరి అయినది ఇప్పుడైన జిల్లాలోర్డుమెంటు, యూనియన్లలోర్డు మెంటు వికారవృత్తియనుతో ప్రజలదుష్టత కాచి యూని యన్లపై ఎత్తివేయుదురుగాక

విశాఖవట్టణము

(స్వకీయవిలేఖరి)

బాబ్జోలీదినము

బాబ్జోలీ దినమున అఖిలభారత జర్ణాసంఘమువారి ఖాదీ ఛాందా రేతము మూయబడినది

“ఆంధ్రరత్నము”

శ్రీయత గోపాలకృష్ణయ్యగారి అకాలమరణమున పురమం దమిరము విచారము ప్రబలినది పురవాసుల సంతాప మును తెలుపుటకు 16 వ తేదీన సమన్వితరయిన నొకబహిరంగ పథ జరిగినది. నుమారు 800 మందికిపైగ జనులకడంచిరి ఆందు ముఖ్యులు 50 మెచ్చ రామచంద్రరావుగారు, వ లు నుందరరావుగారు, వి యల్ కాస్త్రిగారు (మద్రాసు) పెం రామస్వామిగారు, శ్రీరాజా విక్రమదేవవర్మగారు, వల్లిమరు గుల కోదాడిరామస్వామిగారు, కొ నూ గుప్తగారు, మారేపల్లి రామచంద్రకాస్త్రిగారు, లలితాంబగారు, శక్య నుందరమ్మ గారు మొదలగువారు పలువురుకలకు. ఇట్లక బ్రాహ్మీ మారేపల్లి రామచంద్రకాస్త్రిగారధ్యక్షతవహించిరి ప్రథమమున అధ్యక్షులు శ్రీగోపాలకృష్ణుల జీవిత ప్రాశస్త్యమునుగూర్చి ఉపన్యసించుచు తమసంతాపమును తెలిపిరి పిమ్మట శ్రీయత పురిపండా అప్పలస్వామిగారు గోపాలకృష్ణ నిర్వాణపద్యముల చదివరి అంత జిల్లాకాంగ్రెసు కాన్వెన్షన్ శ్రీయత తెన్నేటి శక్యకాం గారు లేచి ఈ క్రింది తీర్మానము నుపపాదించిరి తీర్మానము “నుప్రసిద్ధ దేశవాసులును, రామభక్తులును, చీరాలవీరులు, నిమగ్నశంకారద్రవ్యమును, ఒకపుడు దేశముమహాసభా కార్య దర్శకులు, సత్యాగ్రహయోధులును, విశాఖవట్టా మండలమున పథ (మాడుగుల) అధ్యక్షులును అను శ్రీయత దుగ్గిరాల గో పాలకృష్ణయ్యగారి అకాలమరణమున అంద్రదేశమునకే కాక సకల భారతదేశమునకును ఆపారముగ నష్టములిగిందని మి క్కిలి చింతించుచు శ్రీ పరాశ్రమరాజా నిరాదంబర దేశీయ యోధుని పుత్రాత్ములు కాంతి ప్రసాదించుగాక యని ఈ విశాఖవట్టా వారసభావల ప్రార్థించుచున్నారు”

తీర్మానమును శ్రీయతము బుచ్చి నుందరరావుగారు, వి. యల్. కాస్త్రిగారు, కందాడ సర్వేశ్వరకాస్త్రిగారు బల వరచి ప్రసంగించుచు గోపాలకృష్ణ గౌరవమును ప్రశంసించిరి వి యల్. కాస్త్రిగారు మాట్లాడుచు శ్రీ గోపాలకృష్ణయ్య గారు తమ జీవితములో మూడు సంకల్పములను సలిపియుండి రనియు, అదియేన సర్వాభ్య సంతాపము, భావతీయులంద రిని ప్రాప్తబులుగ చేయుట, అదృష్ట గ్రామనిర్మాణము (రామ నగరు) ఈవనిత్ర సంకల్పములను దేశములు నెరవేర్చవలయునని తెల్పిరి. అంతసభ్యులందఱును అధ్యక్షుల కోరికపైనిలేచి తీర్మా నమును తిరములవంచి ఆమోదించిరి అధ్యక్షుల అంత్యోపశ్చా సముతో గోపాలకృష్ణుల కవిత్వ ప్రీతికరము “శ్రీ మద్రవర ముని గోవిందోహారీ” అను గంభీరధ్వనులతో సభ ముగిసెను.

కలరా

పట్టావధన కలరా స్వల్పముగ పాడనూసినది ముచ్చి పాట్లవారు శ్రమగొని పిడుగులందు మందుల చల్లుచు జాగ్రత్త గై కొనుచున్నారు అయినను సరియైన మురికిని లేకుండచేయకుం డుట చేతను, కొన్ని పిడుగుల రోగ కలిగించు పరిస్థితులందుండు టచేతను ప్రజలలోకం భయముచుచున్నారు

తప్పు ఎవరిది మీతప్పు లేక మాతప్పు?

న్యాయముగా తప్పుమాదియని మేము తలచుటలేదు. ఇప్పు టికి గడిచిన కొన్ని సంవత్సరములనుండి హిందూదేశమునందు దొర కునట్టి కూరగాయల చమురులందు గ్రోక్రాజెమ్ చాల అమోఘ మైనదనియు, పరిశుద్ధమైనదనియు తెలుపుచున్నాము.

విక్రయింపబడుచున్న నెయ్యి చాల మట్టుకులపటి ము గలది గానే యున్నది. కాన అది వృధాగా చెడిపోవుట లేదా? మఱియు వంటకు బజారునెయ్యి నువయోగించి శ్రేష్ఠమైన ఆహారమును చెడు పుట లేదా? చెడిపోకుండుటకై మిక్కిలి భద్రముగా నుండుటయెచిది.

బజారునందు నెయ్యిడబ్బాలపైన నుండు ఈగలను మీ రెప్పుడైనను గమనించియున్నారా?

గ్రోక్రాజెమ్తో వండబడిన ఆహారమును భుజించి నుఖపడుదు.

Cocogem

అన్ని వంటపనులకు

కోకోజెమ్నే ఉపయోగింపుడు.

Agents.—

2

ALFRED YOUNG & Co. Ltd.,

4149

Post Box No. 40, MADRAS.

బె జ వా డ

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఎత్తెక్కిటి పెండ్రు

జూన్ 17-న (16 వ తేదీ) సాయంత్రం ఎత్తెక్కిటి పనినిమిత్తం దాఖల్ చేయబడిన పెండ్రును విప్లవారు చేరుకోగాదు ఎత్తెక్కిటి పనుకమిటి మొదలగు గవర్నమెం టు ఎత్తెక్కిట్ ఇన్స్పెక్టరుగారు సమావేశమై యుండిరి ఇరువదిరెండు కంపెనీలు పెండ్రును దాఖల్ చేసెను అందు లో రెండుకంపెనీలు డిపాజిటు సామును చెల్లించలేదు. అం దుచే ఇరువదికంపెనీల పెండ్రును గూర్చియే ఆలోచించబడుతు పెండ్రును నివ్వితోడనే ఎత్తెక్కిట్ ఇన్స్పెక్టరుగారి సహ యమున అన్ని పెండ్రులలో గల అంకెలను తెలియజేయు ఒక జాబితాను తయారుచేసిరి పిమ్మట పెండ్రున్నియు పెట్టెలో పెట్టి స్పీర్డుకేసి చెప్పవట్టుం ఎత్తెక్కిట్ ఇన్స్పెక్టరుగారి ఆఫీ సుకు పంపబడినది. అచట అన్ని పెండ్రు యొక్క తాజాజా వితా తయారుచేయబడును, దానిలో ఏకంపెనీయొక్క రేట్లు అనుమలముగ నుకొనో తెచ్చుచునది ఇన్స్పెక్టరుగారు చెప్పిరి అటుపిమ్మట పనుకమిటివారు సమావేశమై తమకు ఇన్ స్పెక్టరుగారి సలహా నచ్చనిపక్షములో మరియొక యింజనీరు వదిల్లికంపె అభిప్రాయమును తెలుసుకొమ్మననిరి రు 500 మొదలు 1000 వరకు ఫీజు యిచ్చినచో ఏయింజనీరైనను అభి ప్రాయము నిమ్మననిరి.

ఇంజనీరులను యిప్పుడే నియమించవలదని ఇన్స్పెక్టరుగారు సలహా నొసంగిరి. కంపెనీవారు పనిచేయునప్పుడు పెతనిభి యెవరిచే చేయించవలయునో నిర్ణయించిన పిమ్మట ఇంజనీరుల నియామకమునుగూర్చి ఆలోచింపుడనిరి. గవర్న మెంటువారికి నూటికి రూపాయవంతున యిచ్చినచో గవర్న మెంటువారే తనిఖీచేయుదురనిరి. అట్టి స్థితిలో పని ఇంకా శాలుగు ఆయిడు నెలలలో పూర్తియగుననగా ఒక యింజనీరు ను నియమింపవచ్చుననిరి. ఏలాగైతా ఇంజనీరుకు నెలకు శాలుగువందల రూపాయలై నా యిచ్చినగాని మంచివాడు దొర కడనిరి. పథులలో నెలకు వెయ్యిరూపాయాలు జీతముమీద యింజనీరును యెర్పాటు చేసుకున్నారని చెప్పినారు. మధు రలో 5, 6 లక్షలతోనే ఎత్తెక్కిటిని పెట్టుచున్నారు.

ఈమాటకు సమాధానముగా మాచేరుమేన్ గారు ఏమి చెప్పినారనగా మధుర బెజవాడంటే మూడంతలు పెద్దపట్టణం. 6 లక్షలతో ప్రారంభించినా పరిశుభవరకు అవతలిగా పెరగతుంది కాబట్టి అక్కడ పెద్దజీతంమీద యింజనీరును పెట్టుట సరిగనే ఉన్నది. కాని బెజవాడలో ఈ శాలుగు లక్షలకంటే త్వరలో ఎన్నిఅయ్యేమాచన లేదు. కాబట్టి కొద్ది పాటి జీతంతోనే యింజనీరును యెర్పాటుచేయుటయే మంచిది అని చెప్పిరి.

ఇన్స్పెక్టరుగారు మరల మాట్లాడుచు సమర్థుడగు యిం జనీరును పెట్టుకంటే గవర్నమెంటువారు రొప్పకొన లేమో యన్నార. మరిన్ని తనిఖీచేయడానికికూడా మ్యూనిసిపాలిటి ఇప్పుడే యింజనీరును యెర్పాటుచేస్తే ఒకసంగతి జ్ఞాపకమును కోనవలెనన్నారు. కంపెనీ యింజనీరు మంచి సమర్థుడున్ను పెద్ద జీతాడున్ను అయియుండును అట్టివారి పనిని తనిఖీ చేసే నిమిత్తం మ్యూనిసిపాలిటి పెద్దజీత మిచ్చి మంచిసమర్థుడైన యింజనీరు నేర్పాటుచేయవలెనన్నారు. ఇన్స్పెక్టరుగారి సలహా ననుసరించి తనిఖీ విషయమై ఏమియో యొక నిర్ణయము నకు వచ్చుదనక యింజనీరు నియామకము నావీయుండుటకు సలుకమిటివారు తీర్మానించిరి.

మెయిన్ కాలవ దక్షిణమునన్న 1 ఎకరముల భూమి ‘పవన్ హవుసు’ కట్టునిమిత్తం గవర్నమెంటువారు మ్యూనిసిపాలి టికి అప్పగిత పెట్టినారు ఈఫలములో ‘పవన్ హవుసు’ కట్టు నిమిత్తం ప్రాణులు యెన్నిమేట్లు నూపరింపెండింగు ఇంజనీరు గారి ఆమోదమును బడసినవి:—

ఎత్తెక్కిట్ ఇన్స్పెక్టరుగారి సలహా ననుసరింపవలెనో హవుస్ కట్టడము ఒక నెలరోజులలో ప్రారంభమగును. ఈకట్ట డమునకు శంఖుసాపన ఆంధ్ర శాయకులలో నొకరిచే గావించ బడునని తెలియుచున్నది.

ఎత్తెక్కిటి స్క్రీముకు అంతా శాలుగులక్షలకు యెస్టి మేటు తయారుచేయబడినది. కంపెనీవారు కంట్రాక్టువాసిన 16 నెలలలో పని పూర్తియగునని తలంచుచున్నారు. అన్ని పనులు నిర్విఘ్నముగ జరిగెనేని భగవానుగ్రహమువలనను మా చేరుమేక శ్రీ కాశీశ్రీరావు వంతులగారి కృషివలనను బెజ వాడ పట్టణము భుక్తశావు సంవత్సర వైత్ర కు ౧ నాడు రాత్రి విద్యుచ్ఛక్తిపమములను గాంచి ఆనందించవచ్చును.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1928 సం జూన్ 20-వ తేది బుధవారము

1. భాగ్యములు

బియ్యముబస్తాలు

కుసుమ తెనాలి ౧౧ ప్ల 42 కలవి రు 18 0 0 14 0 0

సెల్లూరి ౧౧ డిబ్బో ౧౧ 14 4 0 15 0 0

ధిల్లి ౧౧ డిబ్బో ౧౧ 15 0 0 17 0 0

రాగులు త. 164 బస్తా 1-కి ౧౧ 11 0 0 12 0 0

శువులు ౧౧ ౧౧ 18 0 0 22 0 0

2. భాగ్యముపప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205 ౧౧ 15 0 0 16 0 0

సెనగలు ౧౧ డిబ్బో ౧౧ 12 14 0 13 8 0

పెసలు ౧౧ డిబ్బో ౧౧ 14 0 0 16 8 0

మినుములు ౧౧ డిబ్బో ౧౧ 14 0 0 17 0 0

ఉలపలు ౧౧ ర 195 ౧౧ 11 0 0 11 8 0

3. నూనెపప్పులు

శువులునూనె తా 1-కి ౧౧ 145 0 0 150 0 0

నయ్య మ 1-కి ౧౧ 14 0 0 21 0 0

మినుక తన సెనగపప్పు తా 1-కి ౧౧ 50 0 0 52 0 0

చీలికోకొట్టిన ౧౧ ౧౧ 48 0 0 46 0 0

తెనెనగనూనెగానగ తా 1-కి ర 118-0 మినుక నూనె 110

అమడము తా 1-కి 106 0 0 108 0 0

4. చిల్లరపప్పులు

చాయకనుపు తా 1-కి 120 0 0 125 0 0

కురకనుపు ౧౧ 95 0 0 100 0 0

మిరపకాయలు(గుంటూరుది) తా 1-కి 77 0 0 84 0 0

దనియాలు ౧౧ తా 1-కి 91 0 0 105 0 0

గుంటూరుపాయకట్టు నీలినుండు మణుగు 1-కి ర 40,45

కాళవా పాయకట్టు ౧౧ ౧౧ 50,55

తెలు మ తా 1-కి ర 28 0 0 50 0 0

అస్కాచక్కర బస్తా 1-కి ౧౧ 28 14 0 29 4 0

చింతపండు తా 1-కి ౧౧ 28 0 0 60 0 0

5. ఇనుము

పట్టారకం తా 1-కి ౧౧ 29 0 0 81 0 0

చదరం ౧౧ 24 0 0 80 0 0

రవుండు ౧౧ 28 0 0 80 0 0

6. నూలు

సం 20 తెన్ని సంహం యాటి రు 7 14 0

సం 6 ౧౧ కట్టారి ౧౧ 4 9 0

సం 24 ౧౧ లాకి ౧౧ 6 0 0

సం 20 ౧౧ రెట్టెట్రిలు ౧౧ 7 2 0

సం 40 జమ్మరు 10 పా ౧౧ 11 4 0

సం 44 సాండ్ ౧౧ 5 11 0

సం 40 రాటి ౧౧ 9 15 0

సం 4 తెన్ని మసీదు ౧౧ 4 8 0

7. దూది

బోండావెట్టు బాతు 1-కి రు 886 0 0

8. లోహములు

సండి 100 కులం 1-కి రు 68 12 0 64 0 0

బంగారు కులము 1-కి ౧౧ 21 0 0 21 2 0

వవరక 1-కి 18 7 6

ఇత్తిడి తా 1-కి ౧౧ 280 0 0 284 0 0

రాగి తా 1-కి ౧౧ 268 0 0 270 0 0

9. పిండులు

బొత్తి తేలు స్వీట్లకలాండు అలీజరయిక్ సింహం

పీవా 1-గ్రీలుడి 20 కి రు 62 0 0

౧౧ నీలిరవ 1 రు 1 12 0

౧౧ 14 రకులం 1 11 6

౧౧ 28 రకులం 1 11 0

౧౧ 56 రకులం 1 10 6

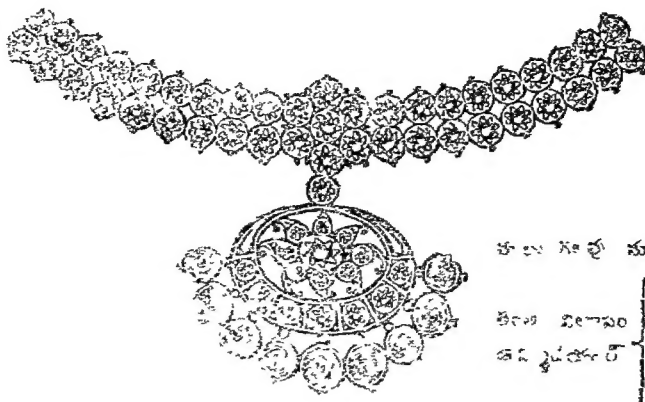
౧౧ 1 అందరం 1 10 0

జిగ్గల వామ్మమ్మలో తెల్లో అనగా (టర్కిస్ రెడ్డు) 8 8 0

రాం 8 కి 1 0 8

౧౧ ౧ ౧ ౧

నగల కొనదలచినప్పుడు ప్రప్రథమమున మీ పనిమి?

వా 1649

నగలవర్తకులు, 25 చైరాబజారురోడ్డు, వ. గ్రాసు.

అనాదిగానుండునట్టి నగల దుకాణమును విచారించి, సరాసరి అక్కడికి పోవుటయే

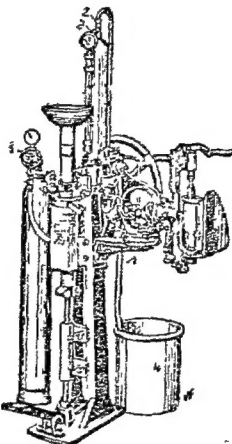
గలంకముల పెండి సామానులు, బంగారు నగలు వీధి మార్గమున నీలుబండికి, పవరం బంగారులు పూచీ వ్యాపారులు. అక్కరిలేనివి వాడను తీసుకొని వేరు గదివ్యాపకము. మరియు కాశాదాదల కనీక సౌకర్యములు గలవు. మాతో లావాదేవి చేయవచ్చు వారివడిగిన తెలియును.

ఈవిడి రామయ్యశెట్టి, గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ

తెలంగాణం

నెం 2802

ఇండియాలో కెల్ల స్వల్పగర్తలకు పొందగిన వ్యాపారస్తులు సోడావాటరు మెషీనులు, బాల్ ప్లాస్ట్, క్రాన్ కాక్సు సోడావాటరు నీసాలు, మంచి యెసెన్సులు, కెమికల్స్ సోడావాటరు ఫ్యాక్టరీకి వలయు సామగ్రి వగైరాలు కలవు.

1845 సం లో స్థాపితము

ఈ వ్యాపారములో ననాదినుండి పని చేయు చున్న దిదియే. గొప్పపేరు గాంచిన బిష్ యన్ అండ్ హెచ్. డక్ వర్త్ వగైరా వాణిజ్యముండి నేరుగా తెప్పించి స్వల్పలాభములకే సప్లయచేయువారలు, వివిధ పరిమాణములకు సరిపోవు సోడావాటరు మెషీనులు.

పూర్తివివరములకు వ్రాయడు. లిక్విడ్ రంగులు, పాడర్లు కొరినవారలకు పంపబడును.

ESOOFALY MAHOMEDALY & Co.,

102/104 Bhusari MOHOLLA, BOMBAY. 3.

తుపాకులు, మందుగుండు సామానులు, వేటపరికరముల వ్యాపారస్తులు, కేటలాకు ఉచితముగా పంపబడును. ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను.

ఉద్యోగాలు

4

ఇక 1000 రూపాయల మొదలు మారు రూపాయలవరకు గల ఉద్యోగాలపనికి విచారితము. ఇందులో నలుజడ్డీలు, జిల్లా మనపలుగు, డిప్టీ కలెక్టర్లు, తహశీల్దార్లు, పాపాదు కిరస్తాదార్లు, సబ్ మేజిస్ట్రేట్లు, విద్యాకాళాధికార్లు, డిప్యూటీ మాజిస్ట్రేట్ ఇన్ స్పెక్టర్లు, జిల్లా పర్వతాలు, సబ్ అసిస్టెంట్లు, సర్దుకు లు, జిల్లా రిజిస్ట్రార్లు, సబ్ రిజిస్ట్రార్లు, పోలీసు డిప్టీ సూపర్ కెం టెండెంట్లు, సర్కిల్ ఇన్ స్పెక్టర్లు, ఫారెస్టు రేంజర్లు వగైరా లుంటారు. వీటిలో నూటికి 99 ఉద్యోగాలు హైదరాబాద్ కేంద్రము నంగబడుచున్నవి. జిల్లా ముసలులను హైకోర్టు జడ్జిని సర్దు యింతురు. సాధారణముగా మనస బిశేషగలవారు హైకోర్టు ప్రాక్టీసు వారంభి తురు. జిల్లా వ్యాప్త సామాన్యలలో ప్రాక్టీసు చేయువారు కదాచితుగా మనపలుగుమందుగుగా ని హైకోర్టుకు పట్టుకొని వ్రేలాడువారే ఎక్కువగా మనపలు లకుల కాన్సింమిమిది ఆంధ్రుడు ఆంధ్రులకన్న ఆరవలసంభ్య యే హెచ్చు. ఈ ఉద్యోగములకు హెచ్చు ప్రాక్టీసుంటుంది ఆ తరువాత యంటే అదియు నగుపడును నిన్ను మొన్న కోర్టులో ప్రాక్టీసు మొదలు పెట్టినవాడు మనపలుగులకుగలడు. వీనికి హైకోర్టు జడ్జిలు యెరిగివుండుట; ఏగొప్ప లోయలుగలద నో ఆ ప్రెంటీసుగా స్థంతులు మున్నగు లక్షణములన్న లునవ బు లాయలుని తోచుచున్నది. ఇక మనపలాయనా కండ్లు మూసుకొని నెమ్మకు నీరెత్తింట్లు సబ్ డిప్టీ జిల్లా జడ్జి రకు మాడ వచ్చునన్న మాట-అదృష్టముంటే హైకోర్టు జడ్జిరకు దేక వచ్చుచున్నమాటే. ఎం-ఏ-ఎస్-యల్. పరీక్ష పాసయినవా డు, బి. యల్ ఫస్ట్ క్లాసు ప్యాసయినవారన్న ఏ తర్జుకాను బియల్లో యిట్టి ముసలై పోతారు, అదృష్టము వుండవలె. ఇక్కడ ఏ బి యల్. తయారా అధనము అర్హత వుండ వలెను. ఇక డిప్టీ కలెక్టరు మున్నగువాటికి ముందు గుమాస్తాగా చేతే తర్వాత రివిన్యూ ఇన్ స్పెక్టరు జాలూకా కంపెంటు సబ్ మేజిస్ట్రేటు తహశీల్దారు డిప్టీ కలెక్టరు వగయిరా ఉద్యోగములు సర్వీసునుబట్టి ఆర్థికముబట్టి చదివిన చదువును బట్టి అగుమండును. అధమును నూర్లు ఫుజునల్ అయినా అయివుండవలెను. ప్రస్తుతము బాహ్యుడైతే బి.ఏ. నరక కా అధనము చదివిన వాడుగా గుండవలెను. విద్య తక్కువగా నున్న తక్కిన కలకులవారైతే అధనము నూర్లు ఫుజునల్ అయినా కావలెను. ఇది గుమాస్తాగిరికి చదువుతో సంబంధించిన ప్రథమ అర్హత. సర్వీసు డిక్టేషను యోచనలోకి వచ్చును. ఒక పూడురారు. ఇక అర్హతంటే ప్రజాపక్షపాతికాక డాలు

దర్శము గలిగి వ్యవహారము గలిగి రాష్ట్రానికి నిష్ఠులు కత్తు ముసానీరుడైతే యిట్టి డిప్యూటీ కలెక్టరుకాగలడు. లేకా ఏమా త్రము దయారసము గలవాడైతా వేసినచోటనే కంబళియను మాదిరిగనే వుండును

ఈ మధ్యరకము క్లాసులో యితే గొప్ప ఉద్యోగాలు దర్జాగలవి. జిక్కినవాళ్లలోని ఉద్యోగాలు దిటికి ది దివ ములలాగు అంతగా దర్జాగలవికావు. ఇక నూతనరూపాయలు మొదలు 85 రూపలర తన్నవి గుమాస్తా ఉద్యోగాలు నూటికి 99 గురు గుమాస్తాలు నూటితోనో లోగానో తెల్ల వారుతారు. జిక్కిరేమైనా తెక్కుతారు. కార్యభారముంత గుమాసాది. కుఖంతా పెద్ద ఉద్యోగి కులది. గుమాస్తా తప్పచేస్తే నాక రీకి నున్నాయో జరిమానాయో తలసించును. పెద్ద ఉద్యోగి చేస్తే గుమాస్తాలోపంకింద లేకును 85 రూప లోపుం బం ట్రోటగిరి నోరీలు ఒక్కొక్కప్పుడు గవర్నరు రి: న్యూ బోర్డు మోజుగు గవర్నరు మెంటు కె కలవీ మున్ను తెలదొల దర్శము కులభముగా లభించునాని మన మధ్యరక పు ఉద్యో గులగు నల్లదొరల దర్శము దొరలకుమాత్రము దర్శముగా నంటుండి. వీరి నోటిమాట మోక్షముగా వుంటుంది. తెల్లదొరగారి దర్శనకునకు దైర్ఘ్యముగా నల్లబుద్ధివుంటుంది. ఎ దుకంటె మర్యాదయచ్చి ముండ్చిపొందటం ఎంకి తెలుసు. మన గల్లదొరలు కొందరి దర్శనము చేతమ టీకీరుం. మర్యాద కేమిటాపను జరగనో యల భయం. వసంతం ప్లు వ్యార యని తెలచి పొంగి. వుండును. కొందరు లోకానికి ముఖము మోంయిలకే బిడియపడతారు. ప్లూరి కలసి మెలసివుంటే ఏమి మణుకుందోయరే తెలుస్తాను ఇట్టివారివిల నో యొక్కొప్పుకు మనకు ప్లూరి జు: వద్దరా యనికీనువుం టుంది. మధ్యరకం ఉద్యోగులలో పై గుమాస్తా యాశించుబుద్ధి చాలా తక్కువకలదు. ప్లూటిగొండలో ఆయాశి యం రించునది నేను నమ్మును. ఏదై నా రి: టెంచిమెంటు వచ్చి బంట్లోతులమీద పండుకుయ్యపారుతాడు ఎందరు బంట్లో తులను, ఎందరు డిఫేవరలను, ఎందరు గుమాస్తాలను తీ: వేస్తే 1000 రూపల ముదరానయ్యునో ఒక సివిలియన్ ను తీసిన ఎందరో బంట్లోతులు, ఎందరో గుమాస్తాలు కీంపగలరు అది పనికి రారు రి: టెంచిమెంటు అంటే చిన్న ఉద్యోగులపొట్టి తెను భూతమున్నుంటే. గుంబిమాలచేతను ఏ వాద్యునవముల చే నై నను కొంతవరకు ప్రజల సానభూతిం బడయవచ్చును. బ్రిటిషు పరిపాలనయెడల ప్రజలకు గౌరవము నానాటికి తగ్గ ముండిందలకు పెద్దఉద్యోగుల నిరంక శాధికార భావములే గాక వీ చిన్నయ్యుద్యోగుల తిరస్కారభావములను తోడుచు న్నవి. ఈమాదిరి ఉద్యోగనిర్వాహముతో బ్రిటిష్ ప్రభుత్వ చక్రము సాగుచున్నది.

శు ౧౧

పీఠుర్వేశ్వరి యాకన్యా రజఃస్థు సమవస్థుకే |
 ధ్రువానాత్మాపీఠుస్తస్యా సాన్యకన్యా పువలీష్టుతా | 1 మా
 తాచైవ పితాచైవ శ్రేష్ఠాబ్రాతాతత్త్వవచ, త్రయస్తే సరకం
 యాంతి దృష్ట్యాకన్యాం రజస్వలాం | 2 ఉద్యహేద్యన్తుతాం క్ష
 న్యాం బ్రాహ్మణో మదమహీతః, అసంభాష్యహ్యహం క్షే
 యః సవిప్రాపువలీపతిః | 3 వసిష్ఠుంధునుః పితుః ప్రమాదాత్తు
 యదీనాకన్యావయః ప్రమాణం సమతీర్థదీయతే, సాహంతి
 బాతార మపేక్షమాణా కాలాధీర్తా గురుదక్షిణేషాం | త్రయచ్చే
 న్నున్నికాంకన్యాం ఋతుకాలభయార్హితా ఋతుమత్యాంతు రి
 ప్తంత్యాం దోమః పితరమృచ్చతి | 2 యావద్వకన్యాం, ఋతవ
 స్సృంతి కుల్లేష్వకామావిధియాద్యమాణాం ధ్రువానాత్మా
 పంతి మాతాపితృభ్యాం మాతాపితృభ్యాః ధర్మనాదః | ఆ
 17-6 లభ్యుతాతత్త్వంధునుః పీఠుర్వేశ్వరి యాకన్యా రజః పశ్య
 త్యసంస్మృతా, ధ్రువానాత్మా పీఠుస్తస్యా సాన్యకన్యాపువలీ
 స్టుతా | ఆశ్రితాయనుంధునుః రజస్వలాతుయాకన్యా యశ్చ
 స్యా దదినాహితా | పువలీష్టార్థేయ సాన్య జ్ఞాత స్తస్యాంస
 చైవహీ | ప్రకరణ 215 యముంధును. యః కరో శ్రేష్ఠకరత్రే
 ణ పువలీసేవంశ్విజః, తచ్చైక్షేజవన్నిత్యం లభిన్విచైరన్యహా
 హతి | 1 | పువలీంయన్తు గృహ్లోబ్రాహ్మణీం మదమహీతః |
 సదానూతకా తస్యబ్రహ్మహత్యాదినీడితే | 2 పువలీగమనం
 చైవమాసవేకం కరోతియః | ఇహజన్మని శూద్రత్వంపునశ్చ్యాన్
 నో భవిష్యతి | 3 పువలీ శేషపీఠస్య నిశ్చాసోపసాతస్యస్య,
 తస్యాంచైవ ప్రమాతపత్య నివహ్నోర్మిర్భదీయతే | 4 పీఠుర్లేహీ
 తు యాకన్యాపశ్యత్యసంస్మృతారజః, ధ్రువానాత్మాపీఠుస్త
 స్యా సాన్యకన్యాపువలీ స్టుతా | 5 యస్తాం వివాహయేత్క
 న్యాం బ్రాహ్మణో మదమహీతః, అసంభాష్యహ్యహం క్షేయ
 సునిప్రాపువలీపతిః | 6 బ్రాహ్మణదక్షమేవర్షేకన్యాంయోన
 త్రయచ్చతి, మాసిమాసి పితారసన్యాః పితాపిపతిలోణింతి | 7 అన్య
 వర్షార్థే ద్దోరీ సవనాకురూహిణీ దిశవర్షార్థే క్షేత్కన్యా అభ
 ఊర్ధ్వంరజస్వలా | మాతాచైవ పితాచైవ శ్రేష్ఠాబ్రాతా తత్త్వ
 వచ, త్రయస్తే సరకంయాంతి దృష్ట్యాకన్యాంరజస్వలాం | ఆ 3

ఇంతియేగాక యముండు వివాహంచోపనయనం స్త్రీతామూ
హస్తతామూ: తస్మాద్దర్శన్వమశ్రేష్ఠా జన్మలోవానవత్సర:

బోగిలాల్ మంగల్జీ అండ్, కొ
89 సాలవీడి, పార్కుట్రుక్, ముదాన.

అని స్పష్టముగ కంకరవంతో చెప్పెను. అట్టిముఖ్యకాలముచే
చరింపట కసాధ్యమైనచో నరంతరమున క్షత్రియజాతియొగ్గ
కాలమందును ఆది నసాధ్య మైతే తదవంతరమున వైశ్యజాతి
యొగ్గకాలముంకావత్కల్పముగ నుపనయనము చేయవచ్చును.
మహాపుష్పత్రియాపహముచేయును అశేషండుయధోక్షనక్రాహ్య
తస్యేనకర్మణాశీతే క్షత్రియశ్చ ర్మణసహ్యస్య ప్రత్యనంతరః
ఉభాభ్యామప్యతేనంస్తు కథంస్యాదితివేద్యతే (కృషిగోరక్షదా
సాయజీవదైశ్యేస్యతేలికాం అనినుడిచెను. కాననుపనయనస్థానీ
యమగు స్త్రీనివాహమునకు ముఖ్యకాల మష్టమవ్వము అపద
ర్మము, ఏకాదశ్యాదశ్వంతు నులగతెనుకొనవలయును. మఱియు
ప్రకృతవైవాహికములగు అఘోరపక్షు రిత్యా
మంత్రములతో ఏధిభవ. సంస్కృజన్యతపః
గమేయం అతోవావిరాడ్భవశ్వకులేభవ. శ్వకుకాం
భవ. సమ్రాజ్ఞీభవ, సమృద్ధ్యతాం. అనితోడన్త.
లేడన్త లిడన్త క్రియాపదములై ప్రయోగించబడినవికాని విశి
యేలకారము ప్రయోగించబడలేదు. ఈ లకారములకు విధి, ని
మంత్రణామంత్రణావర్ధములంపినను సంభవించుచే ప్రార్థ
నారూపార్థమై గ్రహించందగు. ప్రార్థనమునకు హింసగోరిం
దానివిషయకముగానుండును కాని హింసయున్నదాని విషయ
ముగనుండదుగదా. రాజాగానున్నవానిని రాజాత్మకమృతియొ
వడైన ప్రయోగించునా, కావున మంత్రములతోనుండు సంస్క
రస్యములగు క్రియాపదములబట్టిమాడగ వివాహకన్యకకన్యా
లింగన యొగ్గతయిదివగు లేదనియు నిక కావలెననియు ను
డు ప్రార్థించుచున్నాడని స్పష్టము. కాన నైవాహికాంత్రా
రములన్నియు బాలికా వివాహాదులే నూచించుచున్నట్లు స్పష్ట
ము. చాందోగ్యోపనిషత్తులో ముచ్చీహతేభుకరుష్యాటక్యాం
పాజాయమా ఉవ సిన్ధ ఛాక్రాంతం ఇభ్యగ్రామేప్రదాణక
ఉచాస" అను వాక్యమునందు అలీకియనుపదమునకు అనుప
బాళిప్రయోధరాది స్త్రీత్వంజనా, అని స్త్రీలకంకర భావ్యము.
ఉవ సిజాయతు స్త్రీవ్యంజన ప్రాదుర్భావము కాలేదనిచెప్పిం
చేక బాలికాదశానే వివాహమైనదని చెప్పబడియె. కాబట్టి
ప్రాహ్లాడి వివాహము బురుహస్పన పూర్వకాలమందే శ్రుతి
స్మృతి సిద్ధమని తెలిసినది. ఇతిహాసముతోకూడ శ్రుతిస్మృతు
లకు విరుద్ధముగ చెప్పట కూడదనియే చెప్పవచ్చును. అటులం
డినచో దాని కారణంతరము బుడిచితిరవలెను. అచ్చలపూర్వో
త్తరంధోపర్యాలోచన చేసినయెడ లామాకాగంతరములు
పొడకట్టెను. పండితులట్టి కాలము చూచినచో పూర్వోత్తర
సందర్భముల చక్కగ నాలోచించి ప్రశ్న చేయుదురు గాత
బురుగుమతీ వివాహ స్థాపకానుసంక పండితులు కొందరు అష్ట
వర్షాభిక్రమ్యా అతీడోర్ధ్వం రజస్వల్యా రారవంతురజస్వల్యా
ఇత్యాది వాక్యములందు ప్రామాణ్యముగలవారై యెనిమిదవ
న్నంబున కన్యాదానము చేయవలయును. పడియారు సంశ్న
రములకు వివాహము చేసుకొనవచ్చునని దాన వివాహము వేల
తేనీ శ్రుతి స్మృతులకు గలని కల్పించి యుపన్యాసములప్రాయము
చున్నట్లు. చినుముత్తారము కాని ఏకాగ్ని కాండ గృహ్య
సూత్రములో నిట్లు జెప్పబడలేదు. గృహ్యగ్ని ప్రతిష్ఠ జేయుగా
నే కన్యాదానము(అక్షతాతోపామంతకు, ప్రధాన హోమము
జరిగిన వెంటనే యా గృహ్యగ్నిని తీసికొని వకుని గృహమునకు
బోయి ప్రతేక హోమ స్థాలిపాకములంజేసి బౌహుసన మారం
భించి శేష హోమాంతము దీక్షతో వివాహముజేయవలయునని
యున్నఏకాని మధ్యకాలవ్యవధానము కనపించదు. ఈ గృహ్య
గ్నిని దీక్షుకొని పోవుమండగా మధ్యమార్గములో నదులు న్నిత్య
ములు నచ్చినచో విశేషహోమములుకూడ విధించబడియున్న
వి. ఇట్లుండ కొన్ని సంవత్సరముల కాలవ్యవధానము దాన వివా
హములకల్లు కుడుగునో తెలియకున్నది. శేషల లౌకిక యుక్తు
లచే ప్రాధా వివాహము నంగీకరింపవారికి నే ప్రాయాన చేసుం
యుక్తిచే నంగీకరించదలసిన, యుక్తిచే నంగీకరింప వందుము.
వా రొక యుక్తిని జూపిన మేముక యుక్తిని
జూపుదుము, యుక్తి మీద యుక్తి యుండనే
యుండును ఆ యుక్తులక్షేమగాని, యిదిర ద్వీపవాసులకువలె
మన భారతీయులకును ప్రాధా వివాహము చేసినచో వారివలె
మనము బలకాలరమై బుడికాలరమై దీర్ఘాయుష్కులముగా

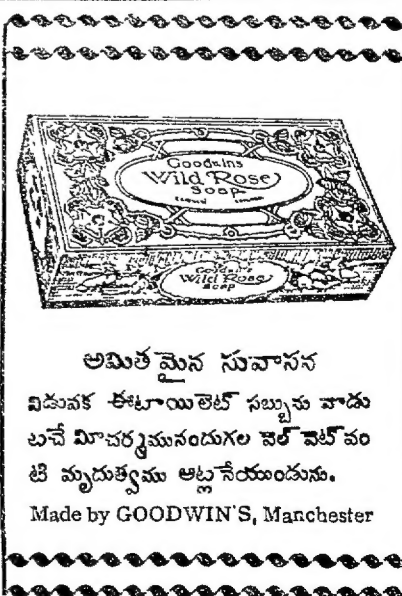
యందునుననిన యందులపై ప్రెజిడెంట్ పిండార్డు దొరగారు వ్రాసిన దానిని జూచుడు. "ఈవింక్షాండు దేశమున కన్యకలు తమకు గౌరవమును వచ్చిన విషయమును యిష్టానుసారముగ భర్తలను వదిలిండుట యే యాచారమై నందున యొక వయసున్న కలిగెడు మోహావేశమువలన నన్ని విధములయిన నుపాధులును వరుల నెన్నుకొనుట సాధారణముగ జరుగక యానెక యుపాధులు, మోహావేశముచేత భర్తలను వరించుటయు, ఏమట్లు మోసపోతిమని విచారపడుటయు, జరుగుచున్నగి ఇట్లుగాక యిందీయాదేశములోని కన్యకలకు వరనిర్ణయ విషయములో లేకమీన స్వాతంత్ర్యములేక శైత్రముంతయు తలదండ్రాయించి యాదంబుచే నుగ్రుణవలెనుండెన వరుడు దోచునా, లేదా, యను విషయముండుటకు కారణము కానరాదు. కన్యకల తలదండ్రులే తమ విధివాసుసారముగా నన్ని విధముల కన్యకలకు తమన విరులను నిర్ణయపెట్టితే జూచి నిర్ణయింతురుగాబట్టి కన్యకలు తమను తల్లిదండ్రులు నిర్ణయించినవరుడు విశిష్టాప్రభువని మనస్సుపాదానము చేసుకుని సంతుష్టమనస్కులై కాలము గడుపుదురు. వధూవరు లిరువురును తమ వివాహము బ్రహ్మసంకల్పితమును దృఢబుద్ధితో యావజ్జీవము పరిత్యజించుటకు వీలుకావలసి పరస్పర మనోభావముల గుర్తెరిగి గార్హస్థ్య ధర్మముల నడుపుచు లోపాలోచనముల సారణచేసుకొనుచు కాలమును గడుపుదురు. యీ వైవాహిక ధర్మము లభియోగ్యములైనవని ఆశీక శాస్త్రములనుండి జరుగుచున్న యాచారములకాచి ప్రాజ్ఞులైన వారందరు హిందువులలో తప్ప మరియొక జాతివారిలో లేదని యొకకత్యముగా నంగీకరించుచున్నారు. కాన నిట్టి చిరకాల స్థాపితములై సంపూర్ణగార్హస్థ్యసౌఖ్యజనకములై యున్న కాల్యనివాహకారములను మార్చుటయొనని ప్రయత్నించు వారి ప్రాజ్ఞతయు దూరవృత్తియు నింద్యములుగాని క్లాఘ్యములుగావని విన్నవించుచున్నాను" ఇట్లు వ్రాసిన దానినిజూచి వారివలె మనము బాగునడుచును సంకల్పమును మాని ఆకాస్త్రియము పతనహేతువు బహుశ్రమలకు పాత్రమగు ప్రాణా వివాహకాసనము నపేక్షింపక పూర్వార్చారప్రకారమే నడుచుట శ్రేయోకాయకమనినిశ్చయించుకొని శాస్త్రజ్ఞులయొక్కయుగా నున్న యుభయవారులను శ్రీ కాంచీరామకోటి పితాధిపతి శ్రీ జగద్గురు శంకరాచార్యస్వామి మతస్థానాన పండితులగు బ్రాహ్మశ్రీ ప. గొ.వలి కాన్పురిగారిచే నియోనిర్ణయమున పేరిట సంస్కృతభాషలో వ్రాయబడి చేప నాగరాక్షరములతో కుంభకోణములో 1910 సంవత్సరమునందు శ్రీ విద్యామద్రాక్షరకాలముందు ముద్రింపబడిన ఋతుమతీ వివాహాఖిడనమున గ్రంథమును తెప్పించుకుని చదివి ఏతర్హినులొక సర్వసంతోయములను చేదించుకుందురుగాక యని విన్నవించుచున్నాడను.

వేమూరి నృసింహశాస్త్రి,
బాపట్ల

నేనా 1-5, రు. 2-0-0 వ్య. ప. - 5 వేరు.

ఈమందు గణేరీయ అను నెగరొగమును 24 గంటలలో నివారించి మూత్రద్వారము నుండి వెలువడు ప్రావమును మూత్రము విడుదలవ్వకుం గలుగు చురకును, పోటు, మొదలగు బాధలను వెంటనే నిలిపివేయును. స్త్రీలకు గలుగు ఏదైనయొక కునుమన్నాధులయినను ఆశ్చర్యముగా వుడుర్చును. 1172-1766

ఆనందకుటీరము, 3, బైరాగిమఠం వీధి,
మదరాసు

Agents: P. HOLT & Co., Ltd.

P. O. BOX 237

3433

MADRAS.

ప్రతి గృహమునందు ఆత్మావశ్యకముగా నుండవలసినది!

దీనిచే గలుగు గుణము అత్యద్భుతము!!

మా తోకామయహార కస్తూరి మాత్రలను

Regd. తేలియి, చికదళా వాడిన మీర మిక్కిలి లెప్పించెదవరని మా నిర్భయభిప్రాయము. ప్రతిదినము అడుగక తోకామయహార మాత్రలను ప్రశంసాపత్రములే ఇందుకు ప్రజల నిదర్శనము. 504, వా 301

ఇది మేలైనకస్తూరి, మండుపువ్వు, అపూర్వమైన ఓషధులు మొదలగునవి చేర్చి, కాస్తూరికముగా తయారు చేయబడినది. తంబూలముతో గాని, బడిగా గాని ఉపయోగించవచ్చును. వలవిధములు, దగ్గులు, శీతలము, అగ్నిము, క్షేగ, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి కీలులు వడినవి, కక్కల ఈడు, అగ్నిమాంద్యము, మనబుద్ధి ము. లిహీనత మొదలగువాటికి నామోదమునవలె పనిచేయును. స్త్రీలు పసిమిల్లలు ముదలివారు మొదలగువారికి అవ్యతిరేకము. బాలింతలకు ఒక గొప్ప వరమునాదము. 350-800 మాత్రలు గల బుడి 1 కి ధర రూ. 0-4-0 పొన్న బుడ్డు బుడ్డు 0-4-0 జి. పొన్న బుడ్డు 6 పవా రూ. 1-8-0, 12 కి రూ. 2-18-0, 25 కి రూ. 5-8-0

భిషగ్ రత్న పాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు, పొప్రెటరు.

శ్రీ సీతారామవ వైద్యశాల, మైసూరు

ప్రతి గృహమునందు ఆత్మావశ్యకముగా నుండవలసినది!

దీనిచే గలుగు గుణము అత్యద్భుతము!!

మా తోకామయహార కస్తూరి మాత్రలను

Regd. తేలియి, చికదళా వాడిన మీర మిక్కిలి లెప్పించెదవరని మా నిర్భయభిప్రాయము. ప్రతిదినము అడుగక తోకామయహార మాత్రలను ప్రశంసాపత్రములే ఇందుకు ప్రజల నిదర్శనము. 504, వా 301

ఇది మేలైనకస్తూరి, మండుపువ్వు, అపూర్వమైన ఓషధులు మొదలగునవి చేర్చి, కాస్తూరికముగా తయారు చేయబడినది. తంబూలముతో గాని, బడిగా గాని ఉపయోగించవచ్చును. వలవిధములు, దగ్గులు, శీతలము, అగ్నిము, క్షేగ, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి కీలులు వడినవి, కక్కల ఈడు, అగ్నిమాంద్యము, మనబుద్ధి ము. లిహీనత మొదలగువాటికి నామోదమునవలె పనిచేయును. స్త్రీలు పసిమిల్లలు ముదలివారు మొదలగువారికి అవ్యతిరేకము. బాలింతలకు ఒక గొప్ప వరమునాదము. 350-800 మాత్రలు గల బుడి 1 కి ధర రూ. 0-4-0 పొన్న బుడ్డు బుడ్డు 0-4-0 జి. పొన్న బుడ్డు 6 పవా రూ. 1-8-0, 12 కి రూ. 2-18-0, 25 కి రూ. 5-8-0

భిషగ్ రత్న పాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు, పొప్రెటరు.

శ్రీ సీతారామవ వైద్యశాల, మైసూరు

ప్రతి గృహమునందు ఆత్మావశ్యకముగా నుండవలసినది!

దీనిచే గలుగు గుణము అత్యద్భుతము!!

మా తోకామయహార కస్తూరి మాత్రలను

Regd. తేలియి, చికదళా వాడిన మీర మిక్కిలి లెప్పించెదవరని మా నిర్భయభిప్రాయము. ప్రతిదినము అడుగక తోకామయహార మాత్రలను ప్రశంసాపత్రములే ఇందుకు ప్రజల నిదర్శనము. 504, వా 301

ఇది మేలైనకస్తూరి, మండుపువ్వు, అపూర్వమైన ఓషధులు మొదలగునవి చేర్చి, కాస్తూరికముగా తయారు చేయబడినది. తంబూలముతో గాని, బడిగా గాని ఉపయోగించవచ్చును. వలవిధములు, దగ్గులు, శీతలము, అగ్నిము, క్షేగ, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి కీలులు వడినవి, కక్కల ఈడు, అగ్నిమాంద్యము, మనబుద్ధి ము. లిహీనత మొదలగువాటికి నామోదమునవలె పనిచేయును. స్త్రీలు పసిమిల్లలు ముదలివారు మొదలగువారికి అవ్యతిరేకము. బాలింతలకు ఒక గొప్ప వరమునాదము. 350-800 మాత్రలు గల బుడి 1 కి ధర రూ. 0-4-0 పొన్న బుడ్డు బుడ్డు 0-4-0 జి. పొన్న బుడ్డు 6 పవా రూ. 1-8-0, 12 కి రూ. 2-18-0, 25 కి రూ. 5-8-0

భిషగ్ రత్న పాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు, పొప్రెటరు.

శ్రీ సీతారామవ వైద్యశాల, మైసూరు

ప్రతి గృహమునందు ఆత్మావశ్యకముగా నుండవలసినది!

దీనిచే గలుగు గుణము అత్యద్భుతము!!

మా తోకామయహార కస్తూరి మాత్రలను

Regd. తేలియి, చికదళా వాడిన మీర మిక్కిలి లెప్పించెదవరని మా నిర్భయభిప్రాయము. ప్రతిదినము అడుగక తోకామయహార మాత్రలను ప్రశంసాపత్రములే ఇందుకు ప్రజల నిదర్శనము. 504, వా 301

ఇది మేలైనకస్తూరి, మండుపువ్వు, అపూర్వమైన ఓషధులు మొదలగునవి చేర్చి, కాస్తూరికముగా తయారు చేయబడినది. తంబూలముతో గాని, బడిగా గాని ఉపయోగించవచ్చును. వలవిధములు, దగ్గులు, శీతలము, అగ్నిము, క్షేగ, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి కీలులు వడినవి, కక్కల ఈడు, అగ్నిమాంద్యము, మనబుద్ధి ము. లిహీనత మొదలగువాటికి నామోదమునవలె పనిచేయును. స్త్రీలు పసిమిల్లలు ముదలివారు మొదలగువారికి అవ్యతిరేకము. బాలింతలకు ఒక గొప్ప వరమునాదము. 350-800 మాత్రలు గల బుడి 1 కి ధర రూ. 0-4-0 పొన్న బుడ్డు బుడ్డు 0-4-0 జి. పొన్న బుడ్డు 6 పవా రూ. 1-8-0, 12 కి రూ. 2-18-0, 25 కి రూ. 5-8-0

భిషగ్ రత్న పాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు, పొప్రెటరు.

శ్రీ సీతారామవ వైద్యశాల, మైసూరు

ప్రతి గృహమునందు ఆత్మావశ్యకముగా నుండవలసినది!

దీనిచే గలుగు గుణము అత్యద్భుతము!!

మా తోకామయహార కస్తూరి మాత్రలను

Regd. తేలియి, చికదళా వాడిన మీర మిక్కిలి లెప్పించెదవరని మా నిర్భయభిప్రాయము. ప్రతిదినము అడుగక తోకామయహార మాత్రలను ప్రశంసాపత్రములే ఇందుకు ప్రజల నిదర్శనము. 504, వా 301

ఇది మేలైనకస్తూరి, మండుపువ్వు, అపూర్వమైన ఓషధులు మొదలగునవి చేర్చి, కాస్తూరికముగా తయారు చేయబడినది. తంబూలముతో గాని, బడిగా గాని ఉపయోగించవచ్చును. వలవిధములు, దగ్గులు, శీతలము, అగ్నిము, క్షేగ, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి కీలులు వడినవి, కక్కల ఈడు, అగ్నిమాంద్యము, మనబుద్ధి ము. లిహీనత మొదలగువాటికి నామోదమునవలె పనిచేయును. స్త్రీలు పసిమిల్లలు ముదలివారు మొదలగువారికి అవ్యతిరేకము. బాలింతలకు ఒక గొప్ప వరమునాదము. 350-800 మాత్రలు గల బుడి 1 కి ధర రూ. 0-4-0 పొన్న బుడ్డు బుడ్డు 0-4-0 జి. పొన్న బుడ్డు 6 పవా రూ. 1-8-0, 12 కి రూ. 2-18-0, 25 కి రూ. 5-8-0

భిషగ్ రత్న పాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు, పొప్రెటరు.

శ్రీ సీతారామవ వైద్యశాల, మైసూరు

ప్రతి గృహమునందు ఆత్మావశ్యకముగా నుండవలసినది!

దీనిచే గలుగు గుణము అత్యద్భుతము!!

మా తోకామయహార కస్తూరి మాత్రలను

Regd. తేలియి, చికదళా వాడిన మీర మిక్కిలి లెప్పించెదవరని మా నిర్భయభిప్రాయము. ప్రతిదినము అడుగక తోకామయహార మాత్రలను ప్రశంసాపత్రములే ఇందుకు ప్రజల నిదర్శనము. 504, వా 301

ఇది మేలైనకస్తూరి, మండుపువ్వు, అపూర్వమైన ఓషధులు మొదలగునవి చేర్చి, కాస్తూరికముగా తయారు చేయబడినది. తంబూలముతో గాని, బడిగా గాని ఉపయోగించవచ్చును. వలవిధములు, దగ్గులు, శీతలము, అగ్నిము, క్షేగ, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి కీలులు వడినవి, కక్కల ఈడు, అగ్నిమాంద్యము, మనబుద్ధి ము. లిహీనత మొదలగువాటికి నామోదమునవలె పనిచేయును. స్త్రీలు పసిమిల్లలు ముదలివారు మొదలగువారికి అవ్యతిరేకము. బాలింతలకు ఒక గొప్ప వరమునాదము. 350-800 మాత్రలు గల బుడి 1 కి ధర రూ. 0-4-0 పొన్న బుడ్డు బుడ్డు 0-4-0 జి. పొన్న బుడ్డు 6 పవా రూ. 1-8-0, 12 కి రూ. 2-18-0, 25 కి రూ. 5-8-0

భిషగ్ రత్న పాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు, పొప్రెటరు.

శ్రీ సీతారామవ వైద్యశాల, మైసూరు

ప్రతి గృహమునందు ఆత్మావశ్యకముగా నుండవలసినది!

దీనిచే గలుగు గుణము అత్యద్భుతము!!

మా తోకామయహార కస్తూరి మాత్రలను

Regd. తేలియి, చికదళా వాడిన మీర మిక్కిలి లెప్పించెదవరని మా నిర్భయభిప్రాయము. ప్రతిదినము అడుగక తోకామయహార మాత్రలను ప్రశంసాపత్రములే ఇందుకు ప్రజల నిదర్శనము. 504, వా 301

ఇది మేలైనకస్తూరి, మండుపువ్వు, అపూర్వమైన ఓషధులు మొదలగునవి చేర్చి, కాస్తూరికముగా తయారు చేయబడినది. తంబూలముతో గాని, బడిగా గాని ఉపయోగించవచ్చును. వలవిధములు, దగ్గులు, శీతలము, అగ్నిము, క్షేగ, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి కీలులు వడినవి, కక్కల ఈడు, అగ్నిమాంద్యము, మనబుద్ధి ము. లిహీనత మొదలగువాటికి నామోదమునవలె పనిచేయును. స్త్రీలు పసిమిల్లలు ముదలివారు మొదలగువారికి అవ్యతిరేకము. బాలింతలకు ఒక గొప్ప వరమునాదము. 350-800 మాత్రలు గల బుడి 1 కి ధర రూ. 0-4-0 పొన్న బుడ్డు బుడ్డు 0-4-0 జి. పొన్న బుడ్డు 6 పవా రూ. 1-8-0, 12 కి రూ. 2-18-0, 25 కి రూ. 5-8-0

భిషగ్ రత్న పాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు, పొప్రెటరు.

శ్రీ సీతారామవ వైద్యశాల, మైసూరు

ప్రతి గృహమునందు ఆత్మావశ్యకముగా నుండవలసినది!

దీనిచే గలుగు గుణము అత్యద్భుతము!!

మా తోకామయహార కస్తూరి మాత్రలను

రోజాపుష్ప లేహ్యము 3351

మలబద్ధమును వారించుటలో శ్రేష్ఠమయినది. కాచి నీలమును చక్కగా గలిగించును. దుచికరమయినది. వర్షము తేరు. 15 రూ. డబ్బి రూ. 0-10-0.

మ క ర ధ్వ జ

అన్ని వ్యాధులకు శ్రేష్ఠము రక్తవృద్ధి, బలమును కలిగించును రూ. 1 వారు 12-0-0 16 గ్రాములు రూ. 1-0-0. పి. సి. పి. అందుకో ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిదేవి, కల్లూరుజిల్లా

మా న స్థో ల్లా సి నీ మా త్ర లు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

వెనుకభాగము! (ప్రాస్తుభులు ప్రత్యేకము) గుణముధికము!

శరీరములో ఉష్ణధిక్యముచే కలిగిడి వైద్యకాకల కీమాత్రలు దివ్యామృతము. అక్షిణము, అడవి, అవులింతలు, అగ్నిమాంద్యము, అలిచాము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలతయము, పిక్కలు, పార్శ్వములు, శిరస్సు, వ్రేళ్లు, అనులు మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పిలను బోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు చేర్చును.

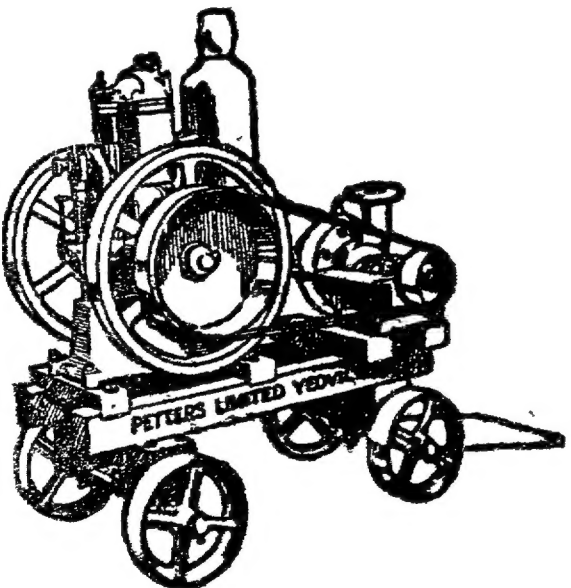
ఈమాత్రలు మేహవారనొప్పిలను వెంట చేహును. ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ మగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

విరునామా:— (1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా,

నయ్యక పైనని 3928 భద్రమయినది

పెట్రోల్ సకలవిధముల జలయంత్రములు

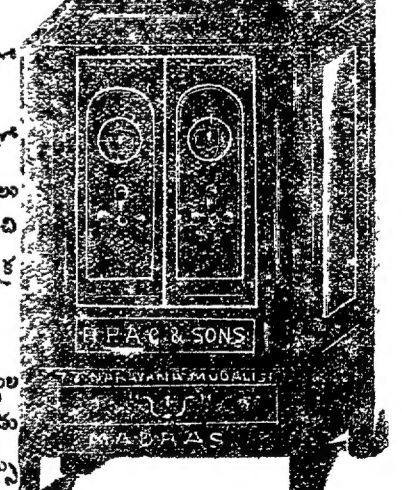
మానవర్త యంత్రములు, జలయంత్రములు, విరివిగా స్థాకులోనుంచి, తేలికైనవి, చురుకైనవి, శిశువులపాడగినవి, స్థిరముగా ఏర్పాటు చేయబడవలసిన యంత్రములను అన్ని తగునవికరములచే అమర్చబడి, పోటీను తిరస్కరించదగిన తగ్గు ధరలకు వెంటనే సరఫరా చేయుదుము.

పెట్రోల్ ఎంజనుల మొదలగువాటికి సంబంధించి పూర్తివివరములు కాకినాడలో గల మా బ్రాంచి ఆఫీసునందుకూడ తెలుపబడును అచ్చట ఒక పంపింగు సెట్టుపనిచేయుటను కూడ కూడవచ్చును.

బెస్ట్ అండు కంపెనీ లిమిటెడ్.,

3579 (యింజనీరింగు డిపార్టుమెంటు)

పోస్టుబాక్సు 63, మదరాసు.

మాకం పెనిలో శక్తి కలుతో అనేక మర్మములతో యినుము పెట్టెలు రయారు చేయించి కలసరసముగా చిక్ర యించబడును. యినుము పెట్టెలు బ్యాపారం, అందు కమిషన్ యేజంటు

రాచమడుగు పెద్ద అప్పయ్య శెట్టి అండు నన్ను 77, వారాయలమొదలి శిథి, మద్రాసు.

“ఏజంటు కావలయును”

రాజధానియం దన్ని జిల్లాలలోను కిరెన్స్ అండు అమృతమునకై ఏజంటుగ పనిచేయు వలంబుబడిగల ఘరానా మనుష్యులు కావలసియున్నారు.

నెం 1286 రు పోస్టుబాక్సుకు దరఖాస్తు నంపుడు. చెప్పవట్టును. (4798)